

รายงานการประเมินความคุ้มค่า
การปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดลอม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

กองบริหารกองทุนสิ่งแวดลอม
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดลอม

รายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ที่ปรึกษา	นายวิจารณ์ สิมายา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม นางรวีวรรณ ภูริเดช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม นายพุฒิพงศ์ สุรพฤกษ์ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
คณะผู้จัดทำ	นายนวรรตน์ ไกรพานนท์ นางพรทิพย์ จัยสิน นางอัสนี กุลประดิษฐ์ นายวรศักดิ์ พ่วงเจริญ นางจริยา สงวนญาติ นางรพีพร ชันโอฟาร นางสาวนันท์นิชา ศรีบาง นางนวรรตน์ รุ่งศรีรัตนวงศ์ นางสาวสุรางคนางค์ ทุมรัตน์ นางสาวสุทธาสินี แจ้งเดชา นายปวิวรรต ทิพย์เสวต นายรัชชกิตติ์ สตาจค์มงคล นายวรัชญ์ เพชรร่วง	ผู้อำนวยการกองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและแผน ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเคราะห์โครงการ ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิเคราะห์โครงการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ กลุ่มงานติดตามและประเมินผล หัวหน้ากลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการ กองทุนสิ่งแวดล้อม หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป เจ้าหน้าที่กลุ่มงานติดตามและประเมินผล เจ้าหน้าที่กลุ่มงานติดตามและประเมินผล เจ้าหน้าที่กลุ่มงานติดตามและประเมินผล เจ้าหน้าที่กลุ่มงานติดตามและประเมินผล รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อ นโยบายภาครัฐ/ ผู้แทนจาก บมจ. ธนาคารกรุงไทย ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอก งบประมาณ/ผู้แทนจากกรมบัญชีกลาง
แหล่งข้อมูล	กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม กรมบัญชีกลาง บมจ.ธนาคารกรุงไทย	
การอ้างอิง	กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม. ๒๕๖๑ รายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑. กรุงเทพฯ. ๙๗ หน้า	
พิมพ์เมื่อ	ตุลาคม ๒๕๖๑	
จำนวนหน้า	๙๗ หน้า	

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์ พ.ศ.๒๕๓๗

โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

กองทุนสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๔ การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ มาตรา ๒๐-๒๒ ที่ได้กำหนดบทบัญญัติเพื่อให้มีการปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่า โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของภารกิจหรือโครงการที่ส่วนราชการดำเนินการ ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับ รวมทั้งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๑ ของกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดที่ ๓.๕ กำหนดให้มีการวัดระดับความสำเร็จในการดำเนินงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมถึงการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กองทุนสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการตามแนวทางการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณได้ร่วมกันกำหนดไว้ เพื่อรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติภารกิจที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และผลกระทบของการปฏิบัติภารกิจ ทั้งนี้ รายงานการประเมินความคุ้มค่าดังกล่าว เป็นผลการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ ในการทบทวนภารกิจ/โครงการ และงบประมาณดำเนินการ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม อีกทั้งเป็นแนวทางในการพิจารณาจัดตั้งงบประมาณของกองทุนสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ตอบสนองตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถของกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสังคมโดยรวม

กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการประเมินความคุ้มค่า	๒
บทที่ ๒ ข้อมูลภาพรวมของกองทุนสิ่งแวดล้อม	๓
๒.๑ เป้าประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	๓
๒.๒ การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมตามแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔	๔
๒.๓ องค์กรและกลไกการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม	๔
๒.๔ กฎหมาย ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๕ ขอบข่ายของกิจกรรมที่กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุน	๙
๒.๖ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๐	๑๐
๒.๗ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับหน่วยงาน และผลผลิตที่จะนำมาประเมินความคุ้มค่า	๑๒
๒.๘ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๐
บทที่ ๓ รายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม	๒๒
๓.๑ ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)	๒๒
๓.๒ สรุปค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตทั้งหมด	๒๒
๓.๓ ผลการดำเนินงาน	๒๓
บทที่ ๔ สรุปผลการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจ และข้อเสนอแนะทางในการปรับปรุงพัฒนา	๒๒
๔.๑ สรุปผลการประเมินความคุ้มค่า	๒๗
๔.๒ ข้อเสนอแนะทางในการปรับปรุงพัฒนา	๒๗
บทที่ ๕ การประเมินความคุ้มค่าโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม รายโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	๒๘
๕.๑ กรอบในการคัดเลือกโครงการเพื่อประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจ ของกองทุนสิ่งแวดล้อม	๒๘
๕.๒ ตัวชี้วัดการประเมินความคุ้มค่า รายโครงการ	๒๘
๕.๓ โครงการที่เข้าข่ายการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม	๓๑
๕.๔ ผลการประเมินความคุ้มค่ารายโครงการ	๓๒
๕.๕ สรุปผลการประเมินความคุ้มค่าโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม รายโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๙

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	๘๑
แบบฟอร์มที่ใช้ในการรายงานผลการประเมินความคุ้มค่า (แบบรายงาน)	๘๑
แบบฟอร์มที่ ๑: การกำหนดผลผลิตเพื่อการประเมินความคุ้มค่าของหน่วยงาน	๘๑
แบบฟอร์มที่ ๒: การกำหนดตัวชี้วัดและการพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูล	๘๒
แบบฟอร์มที่ ๓: แบบฟอร์มเพื่อพิจารณาว่าจะวิเคราะห์ประสิทธิภาพต่อค่าใช้จ่าย (Cost – Effectiveness) ได้หรือไม่	๘๕
แบบฟอร์มที่ ๔: สรุปผลการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม	๘๗
เอกสารอ้างอิง	๙๖

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนผังโครงสร้างการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม	๖
ภาพที่ ๒ แผนผังองค์กรและกลไกการบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม	๘
ภาพที่ ๓ แผนการเบิกจ่ายงบประมาณกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๐
ภาพที่ ๔ งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๑
ภาพที่ ๕ งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเทียบกับ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมบัญชีกลาง	๑๑
ภาพที่ ๖ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๑

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ ๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๓
ตารางที่ ๒ ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตเปรียบเทียบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๔
ตารางที่ ๓ สรุปเกณฑ์การพิจารณา	๒๘
ตารางที่ ๔ สรุปความหมายของตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการ	๒๙
ตารางที่ ๕ หลักเกณฑ์ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ (ตัวชี้วัดที่ ๔)	๓๐
ตารางที่ ๖ โครงการที่เข้าข่ายการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม	๓๒
ตารางที่ ๗ ประมาณการรายได้ของเทศบาลนครขอนแก่น	๔๘

๑.๑ ความเป็นมา

การดำเนินงานของภาครัฐในปัจจุบัน ภายใต้สภาพแวดล้อมใหม่ที่เปลี่ยนไป ส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัว และมีวิธีการบริหารที่ตอบสนองทันต่อสถานการณ์ โดยภาครัฐมีแนวความคิดเกี่ยวกับภาระรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐเปลี่ยนแปลงไป จากการควบคุมและดำเนินการเอง มาเป็นกำกับดูแล และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้รับบริการที่ดี มีคุณภาพ นอกจากนี้ การประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเปลี่ยนไปด้วย จากเดิมที่เน้นการปฏิบัติตามกฎระเบียบและหลักเกณฑ์ข้อบังคับ เป็นการให้ความสำคัญกับภาระรับผิดชอบต่อผลงาน (Performance Based Accountability) มากขึ้น กับการปรับบทบาท ภารกิจ และปรับกลยุทธ์วิธีการบริหารจัดการ เพื่อให้ได้ผลงานที่เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับขีดความสามารถองค์กรภาครัฐให้อยู่รอดท่ามกลางความท้าทายและกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ดังนั้น ภาครัฐจึงได้นำการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ในรูปแบบการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management: RBM) มาใช้เพื่อการบริหารที่มุ่งเน้นการบริหารแบบมืออาชีพ ยึดหลักการดำเนินงานที่มีมาตรฐาน และมีวิธีวัดผลงานที่ชัดเจน มีการควบคุมผลผลิต และความประหยัดในการใช้ทรัพยากร ให้ความสำคัญกับภาระรับผิดชอบต่อผลงานมากขึ้น โดยมุ่งประเมินผลผลิต และผลลัพธ์ จากการบริหารงานที่เกิดขึ้นให้เป็นไปอย่างประหยัด เกิดความคุ้มค่าของเงิน มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล รวมทั้งให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ระบบราชการมีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม^๑

โดยมีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือผลักดันให้มีการยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานของระบบราชการไทยให้อยู่ในระดับสูงและเทียบเท่าเกณฑ์สากล โดยสาระสำคัญตามมาตรา ๒๒ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการประเมินความคุ้มค่าได้ ดังนี้

“การประเมินความคุ้มค่า หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐว่าสามารถสร้างผลผลิตและผลลัพธ์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด และมีผลประโยชน์ที่สมดุลกับทรัพยากรที่ใช้หรือไม่ ทั้งนี้ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอาจเป็นได้ทั้งผลสำเร็จที่พึงประสงค์ และผลกระทบในทางลบที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนและสังคม ทั้งที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้และไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้”^๑

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ มีมติรับทราบการลงนามในบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน (กองทุนสิ่งแวดล้อม) ประจำปีบัญชี ๒๕๖๑ ทั้งนี้ กำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน (กองทุนสิ่งแวดล้อม) ประจำปีบัญชี ๒๕๖๐ ด้านที่ ๓ การปฏิบัติการ ตัวชี้วัดที่ ๓.๕ ระดับความสำเร็จในการจัดทำการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดระดับความสำเร็จในการประเมิน ดังนี้

^๑ สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, คู่มือการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติการ ภาครัฐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๓). (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๕๓). <http://www.nesdb.go.th/download/pdf/VFM.pdf> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๑).

ระดับที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ ประกอบด้วย การคัดเลือกโครงการเพื่อใช้จัดทำประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การกำหนดผลผลิตและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ (รวมถึงข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกองทุนฯ จากการดำเนินงานในปีบัญชี ๒๕๖๑) เพื่อจัดทำร่างรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองด้านการจัดการมลพิษ

ระดับที่ ๒ ประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และจัดทำรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อมในภาพรวมแล้วเสร็จ

ระดับที่ ๓ ผลประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้ร้อยละ ๖๐ ของเป้าหมายตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ ในทุกโครงการ

ระดับที่ ๔ ผลประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้ร้อยละ ๘๐ ของเป้าหมายตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ ในทุกโครงการ

ระดับที่ ๕ ผลประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้ร้อยละ ๑๐๐ ของเป้าหมายตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิผล มิติประสิทธิภาพ และมิติผลกระทบ ในทุกโครงการ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการประเมินความคุ้มค่า

มุ่งให้ส่วนราชการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจด้วยตนเอง เพื่อ :

๑.๒.๑ ประเมินว่าการปฏิบัติการกิจ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนและภาครัฐ มากกว่าค่าใช้จ่ายและผลเสียที่เกิดขึ้นเพียงใด

๑.๒.๒ เป็นข้อมูลสำหรับกองทุนสิ่งแวดล้อมในการทบทวนจัดลำดับความสำคัญในการเลือกปฏิบัติการกิจรวมทั้งการปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการกิจ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

๑.๒.๓ เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดตั้งงบประมาณของกองทุนสิ่งแวดล้อมในระยะต่อไป

บทที่ ๒ ข้อมูลภาพรวมของกองทุนสิ่งแวดล้อม

“กองทุนสิ่งแวดล้อม” จัดตั้งขึ้นในกระทรวงการคลัง ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เพื่อเป็นกลไกทางการเงินที่สร้างแรงจูงใจให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ตามหลักการผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้จ่าย โดยให้การสนับสนุนเงินทั้งในลักษณะเงินอุดหนุนและเงินกู้

กองทุนสิ่งแวดล้อม ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๓๕ โดยในระยะเริ่มแรกรัฐบาลได้อนุมัติเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ๔,๕๐๐ ล้านบาท เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อม และคุณภาพชีวิตอีก ๕๐๐ ล้านบาท งบประมาณแผ่นดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๓๘ จำนวน ๑,๒๕๐ ล้านบาท และได้รับการสนับสนุนเงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan Bank for International Cooperation: JBIC) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จำนวน ๒,๗๑๘ ล้านบาท นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับงบประมาณแผ่นดินจำนวน ๑๕๐ ล้านบาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ได้รับงบประมาณแผ่นดินปีละ จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท ในแต่ละปีกองทุนสิ่งแวดล้อมมีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหักส่งคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม จากการเก็บค่าบริการหรือค่าปรับที่จัดเก็บได้จากการดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

๒.๑ วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อม

ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้กองทุนใช้จ่ายเพื่อกิจการดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ให้ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย

๒.๑.๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืม เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

๒.๑.๓ ให้เอกชนกู้ยืมในกรณีที่บุคคลนั้น มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย หรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง หรือบุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย ตามพระราชบัญญัตินี้

๒.๑.๔ เป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๒.๑.๕ เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุน

๒.๒ การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมตามแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒.๒.๑ เป้าประสงค์

- ๑) กองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นกองทุนหมุนเวียนที่มีความมั่นคงทางการเงิน และมีการดำเนินการตามหลักการของกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดสรรเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำอันดับแรก
- ๒) กองทุนสิ่งแวดล้อมยึดมั่นหลักการธรรมาภิบาลและกระบวนการในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) กองทุนสิ่งแวดล้อม ตอบสนองการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายกองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒ วิสัยทัศน์

กองทุนสิ่งแวดล้อมเป็นกลไกทางการเงินที่มั่นคง สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างยั่งยืน และมีธรรมาภิบาล

๒.๒.๓ พันธกิจ

ส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงิน เพื่อให้มีการดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตามนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ

๒.๒.๔ ภารกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐

กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- ๑) เสนอแนะเพื่อให้มีการกำหนดนโยบายและพัฒนากลยุทธ์การบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๒) พิจารณาและจัดทำแผนการระดมทุนและการบริหารเงินกู้โครงการ
- ๓) เสนอแนะเพื่อให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบ และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๔) กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณา คัดเลือกผู้จัดการกองทุน และจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างผู้จัดการกองทุนกับกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๕) วิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการในเชิงเทคนิควิชาการและการเงิน ของโครงการที่เสนอขอรับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๖) ประสานการวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการในเชิงเทคนิควิชาการ และการเงินของโครงการที่เสนอขอรับเงินกู้จากกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๗) บริหารการเบิกจ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมอนุมัติ และจัดทำรายงานการรับและจ่ายเงินของกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๘) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการและการบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- ๙) ปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม
- ๑๐) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓ องค์การและกลไกการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ คณะกรรมการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดองค์กรและกลไกการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ จำนวน ๒ ชุด ดังนี้

๑) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกรรมการในระดับนโยบายที่มีหน้าที่กำกับการบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมของคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

๒) คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการระดับการบริหารและจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติฯ ดังนี้

(๑) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบและวิธีการขอจัดสรรหรือขอกู้ยืมเงินกองทุน

(๓) กำหนดระเบียบเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และวิธีดำเนินงานของผู้จัดการกองทุนตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ตลอดจนวิธีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการกองทุน กรมบัญชีกลาง และผู้จัดการกองทุน ตามมาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

(๔) วางระเบียบการรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุน

(๕) กำหนดระยะเวลาชำระเงินที่กู้ยืมจากกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๒) หรือ (๓) รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยและหลักประกันตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๖) กำหนดอัตราส่วนและหลักเกณฑ์สำหรับการหักเงินค่าบริการและค่าปรับ ส่งเข้ากองทุนตามมาตรา ๔๓

(๗) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

การกำหนดระเบียบตาม (๒) (๓) หรือ (๔) และการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) หรือ (๕) ของคณะกรรมการกองทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

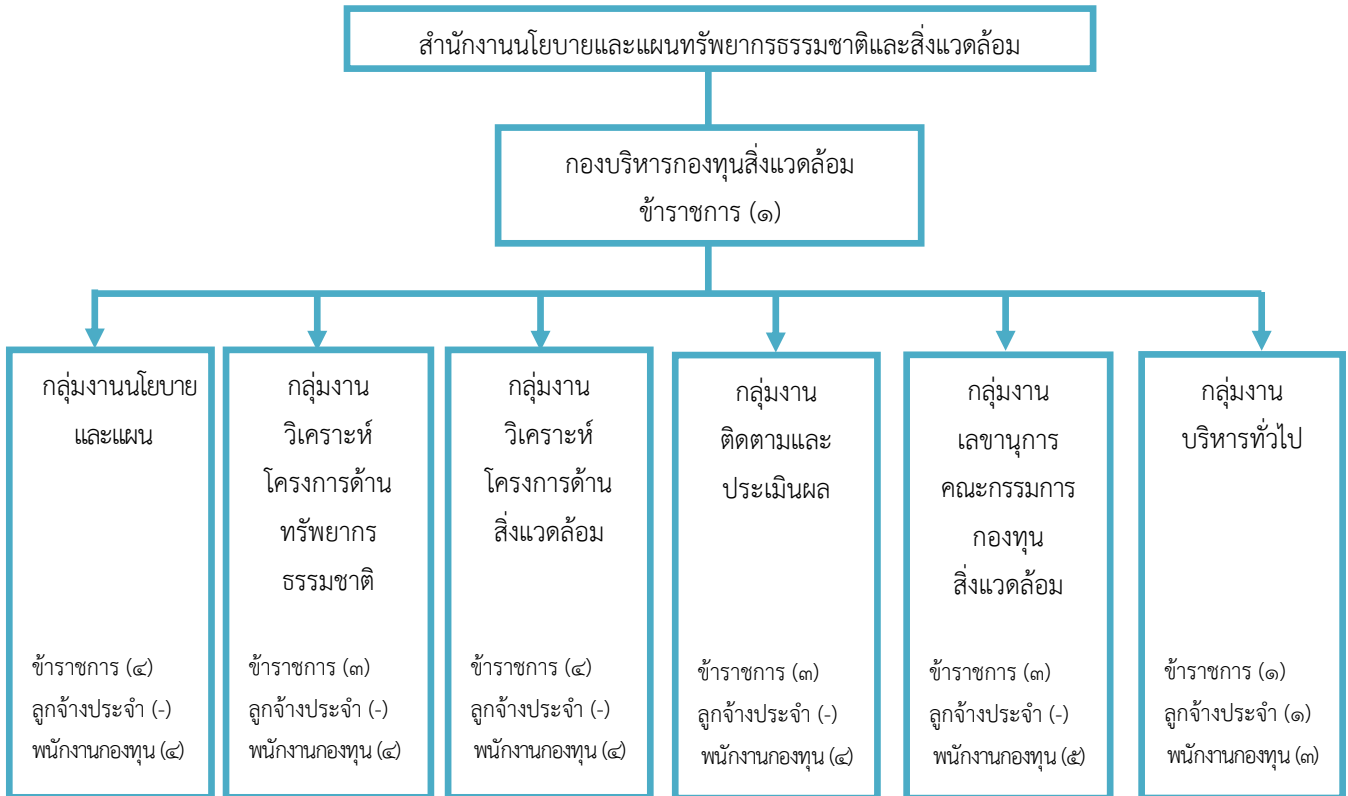
คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณา และปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมจะมอบหมายก็ได้

ปัจจุบันคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่กลั่นกรองโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม รวม ๒ คณะ คือ ๑) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ

๒.๓.๒ องค์กรและกลไกการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

๑) ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

ทำหน้าที่โดยกองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม หน่วยงานในสังกัดสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม ร่วมกับผู้จัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อมมีโครงสร้างการบริหารงาน ดังภาพที่ ๑

- หมายเหตุ ๑. กองทุนสิ่งแวดล้อมมีพนักงานกองทุนปฏิบัติงาน ณ กรมบัญชีกลาง รวม ๔ คน
๒. จำนวนข้าราชการ เป็นจำนวนข้าราชการที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานนั้นๆ

ภาพที่ ๑ แผนผังโครงสร้างกองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม

๒) ผู้จัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่โดย

(๑) กรมบัญชีกลาง โดยกองกำกับและพัฒนาระบบเงินนอกงบประมาณอยู่ภายใต้การดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง ทำหน้าที่ในการเก็บรักษาเงินและทรัพย์สินของกองทุนสิ่งแวดล้อม และเป็นผู้จัดการเงินให้แก่โครงการของส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๒) บมจ. ธนาคารกรุงไทย เป็นผู้จัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่อนุมัติสินเชื่อ ทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุนให้กับผู้กู้ รับชำระหนี้คืนให้กับกองทุนและรับผิดชอบในหนี้สูญ และมีหน้าที่จัดสรรเงินกู้ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และเอกชน จัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย อากาศเสีย ระบบกำจัดของเสีย หรือติดตั้งอุปกรณ์เพื่อการป้องกันมลพิษในสถานประกอบการตนเอง

๓) องค์กรตรวจสอบกองทุนสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

(๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

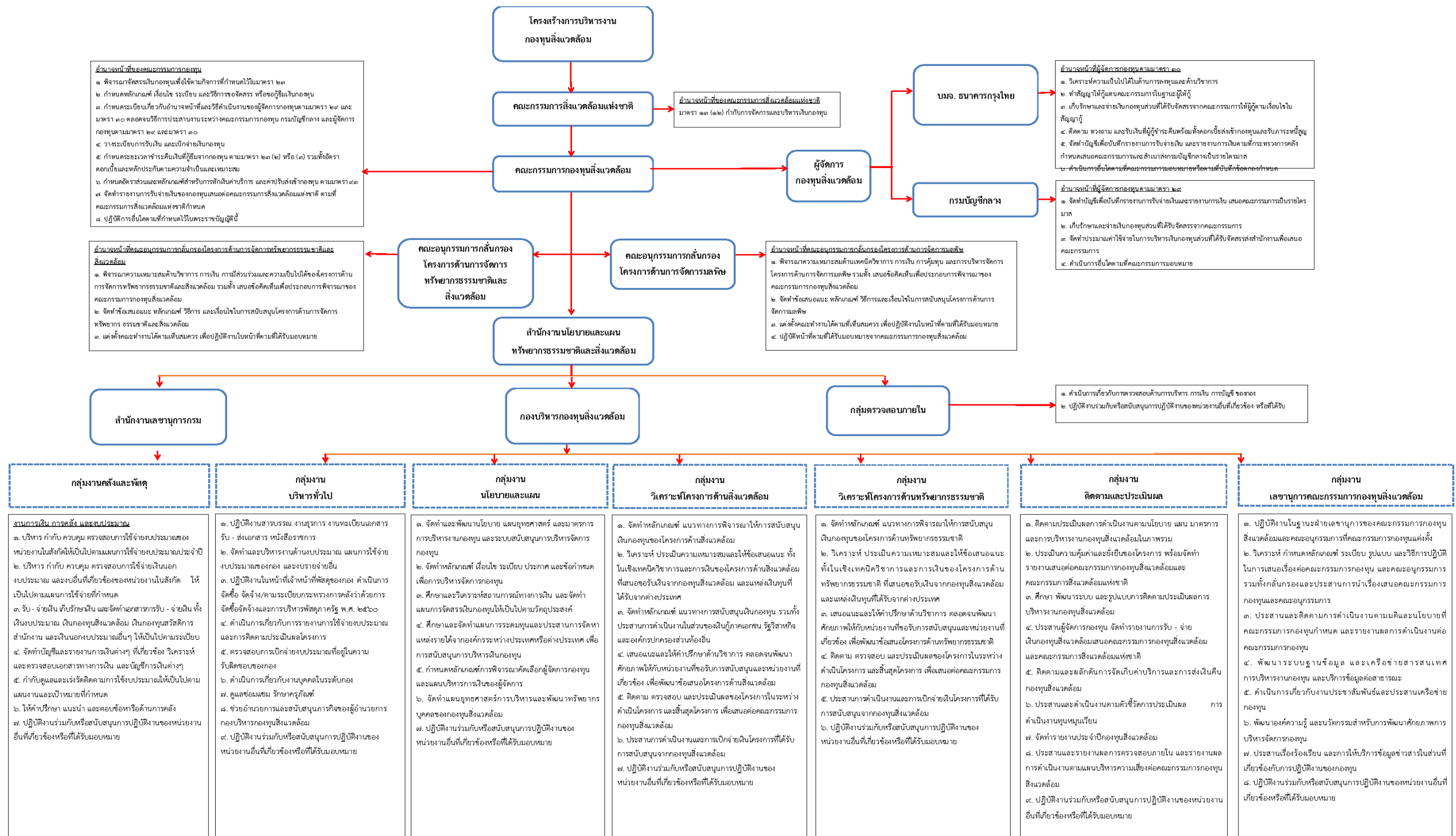
กรมบัญชีกลางดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม การรับเงินและเบิกจ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๔ การจ่ายเงินกองทุน โดยกรมบัญชีกลาง ข้อ ๓๑ ให้กรมบัญชีกลางจัดทำงบแสดงฐานะการเงินของกองทุนเพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และให้สำเนาส่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบแล้วให้รายงานคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมทราบ ทั้งนี้ กรมบัญชีกลางได้ดำเนินงานตามระเบียบดังกล่าวเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

(๒) คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง มีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๒.๑) คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖ มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีเงินนอกงบประมาณถือปฏิบัติตามมาตรการกำกับดูแลเงินนอกงบประมาณ ตามที่กระทรวงการคลังเสนออย่างเคร่งครัดโดยการนำระบบประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนที่เป็นมาตรฐานสากลและมีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงาน (Key Performance Indicator: KPI) มาใช้เพื่อวัดด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนเป็นประจำทุกปี

(๒.๒) กรมบัญชีกลาง ในฐานะผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลเงินนอกงบประมาณ ร่วมกับบริษัทที่ปรึกษาในการดำเนินการประเมินผลทุนหมุนเวียน และหน่วยงานเจ้าของทุนหมุนเวียน จะร่วมกันพิจารณา กำหนดเกณฑ์วัดผลการดำเนินงาน ตัวชี้วัด และเป้าหมายการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน หลังจากนั้น จะดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกระทรวงการคลัง กับหน่วยงานเจ้าของทุนหมุนเวียนนั้นเพื่อ ดำเนินการตามระบบประเมินผลต่อไป

ดังปรากฏความเชื่อมโยงขององค์กรและกลไกการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วน ของคณะกรรมการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม องค์กรและกลไกการสนับสนุนการปฏิบัติงาน และองค์กร ตรวจสอบกองทุนสิ่งแวดล้อม ในภาพที่ ๒

ผังเชื่อมโยง

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
- คำสั่งคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ที่ ๔/๒๕๔๔ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ
- คำสั่งคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ที่ ๕/๒๕๔๔ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ (ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๐)
- ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการกองทุน การรับเงินและการเบิกจ่ายเงินของกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒
- คำสั่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๑๒๖/๒๕๖๒ เรื่อง กำหนดหน่วยงานภายในและแผนผังหน่วยงานในสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๒ แผนผังองค์กรและกลไกการบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม

๒.๔ กฎหมาย ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย ประกาศ และระเบียบ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ควบคุม และบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้มีการแก้ไขปรับปรุงมาเป็นระยะ และที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีดังนี้

๒.๔.๑ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๒ และมาตราอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๒ ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๔.๓ ประกาศคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เรื่อง อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลาการปลอดการชำระคืนเงินต้น ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๔.๔ ประกาศคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เรื่อง อัตราดอกเบี้ย และระยะเวลาการปลอดการชำระคืนเงินต้น ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๒.๔.๕ ประกาศคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือ และเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐

๒.๔.๖ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรร และขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๔.๗ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอำนาจหน้าที่ของผู้จัดการกองทุน การรับเงิน และเบิกจ่ายเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๒.๔.๘ ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรร และขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

๒.๕ ขอบข่ายของกิจกรรมที่กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุน

๒.๕.๑ เงินอุดหนุนสำหรับส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๕.๒ เงินกู้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น ตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๕.๓ เงินกู้สำหรับภาคเอกชน

๑) ภาคเอกชนที่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย หรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง ตามมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒) ภาคเอกชนผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามมาตรา ๗๓ และตามมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๓.๔ เงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่ คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๓.๕ ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓ (๕) แห่งพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒.๖ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๐

กองทุนสิ่งแวดล้อมได้จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๒๐,๗๒๑,๓๐๐ บาท โดยแบ่งเป็น

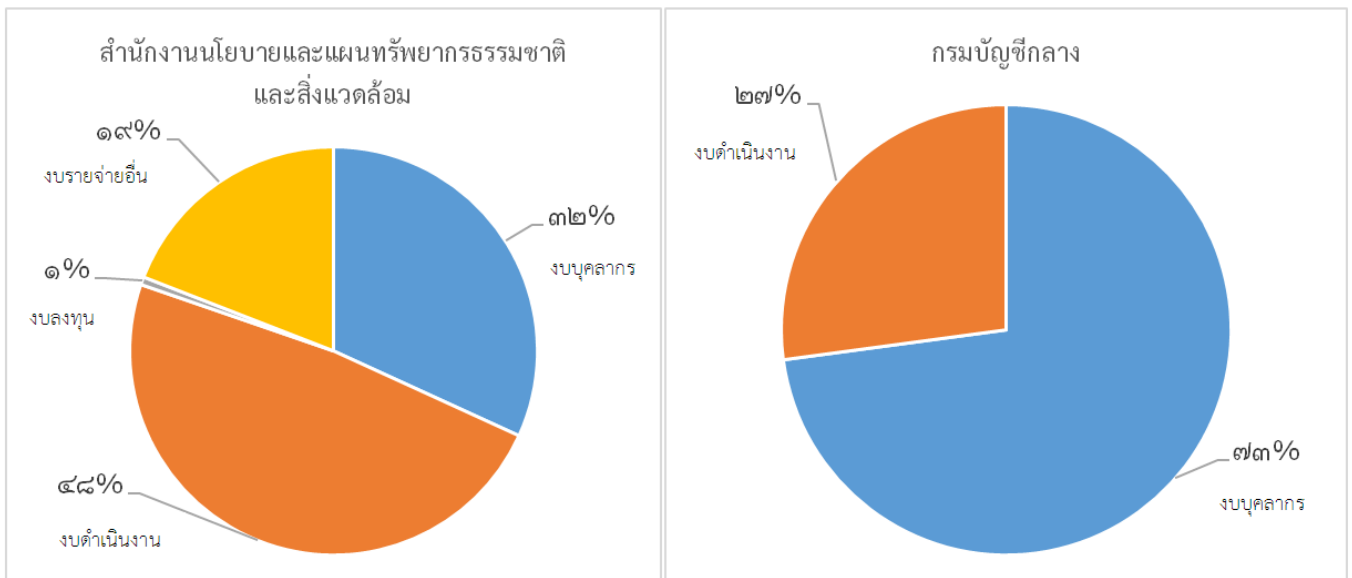
๒.๖.๑ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑๙,๓๗๑,๗๘๐ บาท ประกอบด้วย

๑) งบบุคลากร	๖,๑๖๓,๗๑๖	บาท
๒) งบดำเนินงาน	๙,๓๘๘,๐๖๔	บาท
๓) งบลงทุน	๑๒๐,๐๐๐	บาท
๔) งบรายจ่ายอื่น	๓,๗๐๐,๐๐๐	บาท

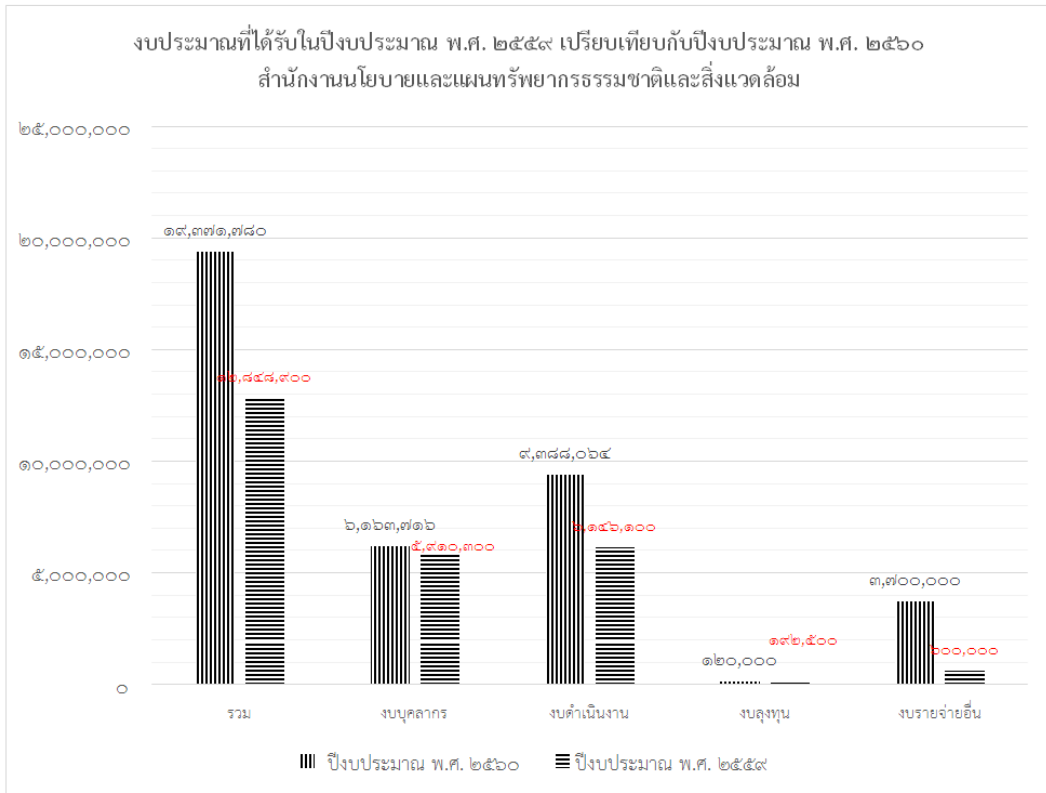
๒.๖.๒ กรมบัญชีกลาง ๑,๓๔๙,๕๒๐ บาท ประกอบด้วย

๑) งบบุคลากร	๙๘๓,๕๒๐	บาท
๒) งบดำเนินงาน	๓๖๖,๐๐๐	บาท

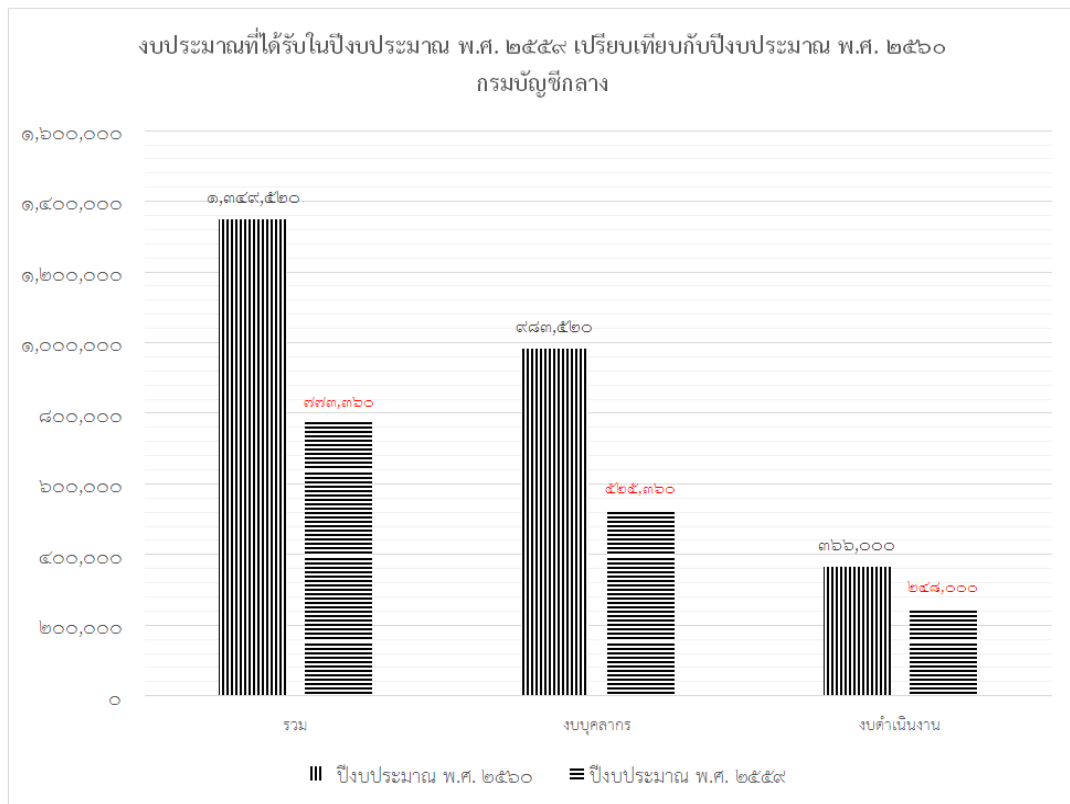
รายละเอียดงบประมาณดังภาพที่ ๓ ถึง ๕

ภาพที่ ๓ แผนการเบิกจ่ายงบประมาณบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ภาพที่ ๔ งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ ๕ งบประมาณที่ได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
กรมบัญชีกลาง

๒.๗ ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับหน่วยงาน และผลผลิตที่จะนำมาประเมินความคุ้มค่า

๒.๗.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นเป้าหมายการพัฒนาระดับโลกที่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ ๑๙๓ ประเทศ ได้ลงมติรับรองในการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSDD) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Goals) จำนวน ๑๗ เป้าหมาย และเป้าประสงค์ (Targets) จำนวน ๑๙๖ เป้าประสงค์ โดยเป็นทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓ มีขอบเขตการดำเนินงาน ๕ เรื่อง (๕Ps) ประกอบด้วย ประชาชน (People) โลก (Planet) ความมั่งคั่ง (Prosperity) สันติภาพ (Peace) และความเป็นหุ้นส่วน (Partnership)

ผลผลิตของกองทุนสิ่งแวดล้อมในปี ๒๕๖๐ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง ๑๗ เป้าหมาย โดยเป้าหมายในกลุ่ม Planet หรือกลุ่มด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเป้าหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง อันประกอบด้วย เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๓ เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และส่งเสริมการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งการเสื่อมโทรมของดิน ฟื้นฟูสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียมลพิษทางชีวภาพ

๒.๗.๒ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ทั้งนี้กองทุนสิ่งแวดล้อมมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นที่การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร่วมลดปัญหาโลกร้อน และปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๗.๓ นโยบายรัฐบาล

ตามที่นายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ โดยได้กำหนดนโยบายไว้ ๑๑ ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ระบุให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่างๆ และส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ

การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้องกับนโยบายที่ ๙ ของรัฐบาล “การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน” เนื่องจากในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ

^๒ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-พ.ศ.๒๕๘๐) ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก อีกทั้งปัญหาภาวะมลพิษโดยเฉพาะขยะประเภทต่างๆ ก็รุนแรงมากขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทั้งนี้ผลการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องที่ ๙.๕ ในเรื่องของการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะ ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะ เร่งกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกสุขลักษณะ

๒.๗.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเทศไทยอยู่ในช่วงของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านที่สั่งสมมานาน ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และเชื่อมโยงกันใกล้ชิดเป็นสภาพไร้พรมแดน การแข่งขันด้านเศรษฐกิจมีความเข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้าน และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ชัดเจนขึ้น ทั้งนี้ในส่วนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นทั้งต้นทุนในเชิงเศรษฐกิจและผลกระทบร้ายแรงต่อคุณภาพชีวิตประชาชนก็ร่อยหรอเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการต่อยอดจากความเชื่อมโยงเชิงกายภาพสู่การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการกระจายความเจริญในการพัฒนาชุมชน จังหวัดและเมือง รวมถึงพื้นที่เชื่อมโยงอื่นภายในประเทศ และนับเป็นช่วงเวลาประเทศไทยจะต้องดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกในการสร้างสังคมผู้ประกอบการและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปลงทุนในต่างประเทศอย่างจริงจัง เพื่อสร้างผลตอบแทนจากทุนและศักยภาพทางธุรกิจ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศกัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา และเวียดนาม และในอาเซียน

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ ๕ ปี ที่จะต่อยอดไปสู่เป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมีหลักการสำคัญ คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และดำเนินการตามวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วสำหรับในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทยเนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมากและเกิดความเสื่อมโทรมลงมากอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นทั้งระหว่างรัฐและประชาชน และระหว่างประชาชนในกลุ่มต่างๆ กันเอง ประกอบกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศมีลักษณะรวมศูนย์ขาดการเชื่อมโยงกับพื้นที่ ส่งผลกระทบต่อปัญหาต่างๆ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ดังนี้

- ๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
- ๒) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดและความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ๓) ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
- ๔) ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

๖) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาล ในสังคมไทย

และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์และกลไกสนับสนุน ให้การดำเนินยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ด้าน สัมฤทธิ์ผล ประกอบด้วย ๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ ๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ๔) ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ผลผลิตของกองทุนสิ่งแวดล้อมในปี ๒๕๖๐ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่มุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ

๒.๗.๕ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) โดยมีวิสัยทัศน์คือการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งนี้ ผลผลิตของกองทุนสิ่งแวดล้อมในปี ๒๕๖๐ มีความสอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ๓ ประเด็น ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ อนุรักษ์ คุ้มครอง ฟื้นฟู ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งมีเป้าหมายในการป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้คงสภาพรวมถึงการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู คุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่มีเป้าหมายให้สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล เช่น ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง คุณภาพแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี และน้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนากลไก ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒.๗.๖ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔

เป็นทิศทางการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยยึดแผนและนโยบายของชาติในทุกระดับ และบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศและของโลก มาเป็นกรอบการกำหนดทิศทางการดำเนินงานเพื่อให้การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดการบูรณาการประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ รักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การป้องกัน การลดผลกระทบ และการปรับตัวเพื่อรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เสริมสร้างองค์ความรู้ จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนรวมทั้งการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ซึ่งมีแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีตัวชี้วัดคือจำนวนเครือข่ายความร่วมมือโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

๒.๗.๗ ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษระยะ ๒๐ ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

แนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี จะแบ่งออกเป็น ๒ ช่วงเวลา ช่วงที่ ๑ คือ ระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และช่วงที่ ๒ คือ ระยะหลัง ๕ ปีแรกจนถึง ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๙) โดยระยะแรก จะวางแนวทางการดำเนินงานในเรื่องที่มีความเร่งด่วน การเร่งแก้ไขปัญหามีความวิกฤต จัดระบบการบริหารจัดการมลพิษ และมีรายละเอียดการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการนำไปปฏิบัติส่วนช่วงที่ ๒ จะเป็นการวางทิศทางการดำเนินงานจากช่วง ๕ ปีแรก และปรับเปลี่ยนไปสู่ระยะ ๒๐ ปี ซึ่งสอดคล้องกับภาพในอนาคตที่ต้องการจะเห็นและการเกิดผลการดำเนินงานและผลลัพธ์ในระยะยาว โดยยังไม่ได้ระบุรายละเอียดแนวทางการดำเนินงานในแต่ละช่วงทุก ๕ ปี เช่นเดียวกับช่วงที่ ๑ เนื่องจากจะต้องมีการปรับและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของโลกและของประเทศ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาจุดอ่อน อุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงานในช่วง ๕ ปีแรก สำหรับช่วงระยะ ๕ ปีแรก จะเรียกว่าแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ๓ ยุทธศาสตร์ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด กำจัดของเสีย และควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษ

ทั้งนี้ กองทุนสิ่งแวดล้อมได้ให้การสนับสนุนแก่โครงการทั้งที่เป็นส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย รวมถึงเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจกู้ยืม เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น และให้เอกชนกู้ยืมในกรณีที่บุคคลนั้น มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย หรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง หรือบุคคลนั้นเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเป็นผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย อีกทั้งเป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์ทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์ข้างต้น

๒.๗.๘ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้ศึกษา รวบรวมข้อมูล และนำผลการศึกษามาวิเคราะห์และประเมินผล ได้แก่ ผลการติดตามและประเมินผลช่วงระยะสุดท้ายของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ แนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งนี้กรอบแนวคิดและทิศทางของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว และนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อพิจารณา

นำประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อให้แผนระดับชาติทั้ง ๒ ฉบับ มีการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน และส่งเสริมให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม มีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน มีการพัฒนาอย่างสมดุล และเป็นธรรมที่จะนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในที่สุด

การจัดทำแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้น้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเกิดความตระหนักต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรอบคอบ เป็นไปตามหลักวิชาการ มีเหตุผล มีความพอประมาณ มีความถูกต้อง เหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งถึงประโยชน์แท้จริงต่อประเทศชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบการตัดสินใจ และมีการบูรณาการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ผสมผสานกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ นอกจากนี้ได้นำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มาเป็นแนวทางการจัดทำแผนฯ ฉบับนี้ด้วย

การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัดและฟื้นฟู

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ

๒.๗.๙ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ (ฉบับที่ ๒)

สำหรับนโยบายและแผนฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้นำ ๓ แนวคิด มาใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายและแผนฯ ได้แก่ ๑) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล มุ่งเน้นการวางรากฐานของสังคมให้พึ่งตนเองได้และเกิดความมั่นคง สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่สร้างเจริญเติบโตให้กับประเทศอย่างมั่นคง ๒) การปรับกระบวนทัศน์ใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย มุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคง และยั่งยืน ซึ่งกองทุนสิ่งแวดล้อมได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน

๒.๗.๑๐ แผนกลยุทธ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)

แผนกลยุทธ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทางของการดำเนินงานด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาและยึดถือนโยบายและแผนของชาติในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทาง และสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) และแผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากคณะผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกระดับ ตลอดจนได้มีการทบทวนสภาพปัจจุบันขององค์กรตามกระบวนการการวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก วิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค/ภัยคุกคาม (Threat) เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นภารกิจที่ต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญ และเป่าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้แผนที่ยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติให้เห็นความเชื่อมโยงไปถึงเป้าหมายที่เป็นองครวมต่อไป ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างกระแสการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ซึ่งเป็นผลให้การดำเนินการตามแผนกลยุทธ์สามารถผลักดันไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒.๗.๑๑ แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓

เนื่องจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้นในระดับโลก มีสาเหตุมาจากการพัฒนาของประเทศพัฒนาแล้วในช่วงหลังปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นตัวเร่งสำคัญที่ก่อให้เกิดการสังสมของปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ และทำให้เกิดปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจกและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ การจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓ มีวัตถุประสงค์หลักในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศครอบคลุมประเด็นสำคัญด้านการปรับตัวต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมรูปแบบการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อใช้เป็นกรอบในเชิงนโยบายที่จะนำไปสู่การสร้างกลไกและเครื่องมือสำหรับผลักดันแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เกิดผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการในรายละเอียดแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จำเป็นต้องมีกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาอย่างครบถ้วน ครอบคลุมทุกมิติหลักของปัญหา โดยกรอบแนวคิดหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับการจัดทำแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ได้แก่ กรอบแนวคิด DPSIR (Driving Forces-Pressure-State-Impact-Response Framework) โดยกรอบแนวคิด DPSIR ประกอบด้วยขั้นตอนในการวิเคราะห์ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑) DRIVING FORCES เป็นการพิจารณาปัจจัยพื้นฐานหลักที่เป็นต้นเหตุก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการดำเนินการที่ก่อแรงกดดันต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โครงสร้าง แนวโน้มทิศทางการพัฒนา ทั้งระดับโลก และระดับประเทศ

๒) PRESSURES เป็นการพิจารณากิจกรรมหรือการดำเนินการที่เป็นแรงกดดันก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นต้น

๓) STATE เป็นการพิจารณาสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน ความแปรปรวนของสภาพอากาศ ระดับน้ำทะเล เป็นต้น

๔) IMPACTS เป็นการพิจารณาถึงผลกระทบต่อภาคส่วนต่างๆ หรือสถานการณ์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครอบคลุมภาคส่วนหลัก เช่น การจัดการน้ำ เกษตร สาธารณสุข เป็นต้น

๕) RESPONSES เป็นการนำเสนอแนวทางและมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเป็นการปรับเปลี่ยนหรือการรับมือกับ DRIVERS, PRESSURES และ IMPACTS เพื่อขจัดหรือบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ กองทุนสิ่งแวดล้อม มีกรอบทิศทางการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คือการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีขอบเขตและกิจกรรม ดังนี้

๑) การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผลกระทบและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การใช้พลังงานทดแทน และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) การสร้างความตระหนัก และการสร้างจิตสำนึกเพื่อส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการผลิตและการบริโภค

๓) การสร้างศักยภาพของชุมชนและสร้างเครือข่ายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๗.๑๒ แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔

แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔ เป็นแผนหลักด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ที่จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองต่อพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ในมาตรา ๖ ที่กำหนดให้ภาคีดำเนินการจัดทำกลยุทธ์หรือแผนระดับชาติเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน โดยในการจัดทำแผนแม่บทฉบับนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการยกร่างเนื้อหาสาระ กำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการ เป้าหมาย ตัวชี้วัด รวมทั้งการกำหนดกลไกและกระบวนการขับเคลื่อน และติดตามประเมินผล และผ่านการระดมความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

กองทุนสิ่งแวดล้อม ดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยดำเนินการตามกรอบทิศทางการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งกำหนดให้การสนับสนุนกับโครงการด้านการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดความยั่งยืน

๒.๗.๑๓ แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

การจัดทำแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เป็นฉบับที่ ๒ ต่อเนื่องจากแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อมฉบับแรก เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานของกองทุนต่อเนื่อง และสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) รวมทั้งนโยบาย แผนและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้กองทุนสิ่งแวดล้อมสามารถใช้แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างมีทิศทาง เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต โดยยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพทางการเงินของกองทุนสิ่งแวดล้อม

มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคจากการขาดแหล่งรายได้ที่ไม่มีศักยภาพ เนื่องจากกองทุนสิ่งแวดล้อมมีกระแสรายรับเข้าสู่กองทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการขอรับการสนับสนุนเงินกองทุน โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มรายได้จากแหล่งเงินทุน ตามมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ตลอดจนมุ่งเน้นการดำเนินการตามหลักการของกองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด โดยให้ความสำคัญกับการจัดสรรเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเป็นอันดับแรก เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนอยู่ในระบบการบริหารเงินกองทุน ทั้งนี้ เพื่อชะลอปัญหาการลดลงของเงินกองทุนอย่างรวดเร็ว ในขณะที่การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมทั้งในรูปแบบของเงินกู้ และเงินอุดหนุนจะเน้นการกำหนดสัดส่วนเงินสนับสนุนของเงินกู้และเงินอุดหนุนอย่างเหมาะสม สามารถบรรลุเป้าหมายการจัดสรรเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ โดยเฉพาะการสนับสนุนเงินอุดหนุนจะเน้นให้การสนับสนุนแก่โครงการที่สามารถสนองตอบยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีผลลัพธ์ที่ชัดเจน และเกิดประโยชน์จากการดำเนินการเป็นวงกว้าง นอกจากนี้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยังครอบคลุมถึงการปรับข้อบังคับ หรือเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อให้มีกฎหมายรองรับอย่างถูกต้องในการเพิ่มกระแสรายรับเข้าสู่กองทุนและการใช้จ่ายในกิจกรรม เพื่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และกลุ่มเป้าหมายในการจัดสรรเงินที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล และมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาองค์กรและการบริหารภายในกองทุนสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ จะมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่สามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศที่เห็นผลเป็นรูปธรรม ภายใต้การขับเคลื่อนโมเดล Thailand ๔.๐ มาช่วยในการบริหารกองทุนให้มีความคล่องตัว และลดระยะเวลา ขั้นตอน และกฎระเบียบที่ไม่จำเป็น ยกเว้นระดับนวัตกรรม และการริเริ่มเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้กระบวนการทำงานแบบมีคุณค่า โดยการปรับปรุงระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรการต่างๆ การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลของกองทุนสิ่งแวดล้อมในระดับ ตลอดจนพัฒนาโลกและมาตรการต่างๆ ของกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อลดอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุน และเพื่อรองรับสถานการณ์และความเสี่ยงที่กองทุนสิ่งแวดล้อมต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้เป็นทุนหมุนเวียนที่มีความมั่นคง และเกิดความคล่องตัวในการบริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ที่สามารถสนองตอบต่อนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม ตลอดจนเพิ่มศักยภาพของภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ

กองทุนสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องปรับแนวทางการสนับสนุนทางการเงินให้สอดคล้องกับปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา เพื่อสนองตอบต่อนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศได้ทันต่อสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีลำดับความสำคัญสูงและเร่งด่วน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการให้การสนับสนุนโครงการ/ กิจกรรม ตามลำดับความสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ ในด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในการให้การสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนในสถานะที่กองทุนสิ่งแวดล้อมมีวงเงินที่จำกัดในการให้การสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้การสนับสนุนเงินอุดหนุนที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับโครงการ/ กิจกรรมที่สามารถแสดงผลงานของกองทุนสิ่งแวดล้อมได้อย่างเด่นชัด เป็นที่ยอมรับของสังคม และสาธารณะ อีกทั้งสามารถส่งผลลัพธ์ไปสู่เป้าหมายการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสนองตอบต่อนโยบายของรัฐที่ชัดเจน และเห็นผลเป็นรูปธรรม ซึ่งกลยุทธ์ต่างๆ จะเป็นประเด็นที่อยู่ในลำดับความสำคัญที่ต้องดำเนินการให้การสนับสนุนในระยะ ๕ ปี ข้างหน้า และสามารถเลือกประเด็นที่มีความสำคัญสูงหรือเป็นวาระแห่งชาติ เป็นหลักในการให้การสนับสนุนเงินกองทุนในแต่ละปีงบประมาณ

๒.๘ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

กองทุนสิ่งแวดล้อมดำเนินงานภายใต้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ การแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และการสร้างการเติบโตจากภายใน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการจัดการน้ำและการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังแสดงความเชื่อมโยงตามภาพที่ ๖

<p style="text-align: center;">ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐</p> <p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเติบโตจากภายใน ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน</p>							
ระดับชาติ	ประเด็นนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน	ข้อ ๔.๓ การจัดการปัญหาที่ดินทำกิน (บูรณาการ)	ข้อ ๕.๑ การจัดการน้ำ และสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน		ข้อ ๕.๒ บริหารจัดการขยะ และสิ่งแวดล้อม (บูรณาการ)	ข้อ ๕.๔ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (บูรณาการ)	ข้อ ๕.๖ ป้องกันและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ระดับกระทรวง	เป้าหมายการให้บริการกระทรวง	- กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากการจัดการที่ดินของรัฐอย่างเป็นธรรม	- ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่เป้าหมายได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน	- ทุกภาคส่วนสามารถนำกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	- พื้นที่เป้าหมายมีคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น	- ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีน้ำอุปโภคบริโภคเพียงพอ โดยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีส่วนร่วมและมีข้อมูลเตือนภัยด้านน้ำและภัยพิบัติที่ถูกต้องทันเวลา	- ประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีองค์ความรู้และสามารถปรับตัวรับมือการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ปี ๕๕ ๑. เจริญปริมาณ : สํารวจรังวัด จัดทำฐานข้อมูลและแผนที่การใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน (๑,๒๐๐ ไร่) ๒. เจริญปริมาณ จำนวนราษฎรที่ได้รับการจัดการเรื่องที่ดินป่าไม้ (๒๐,๐๐๐ ราย)	ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ปี ๕๕ ๑. เจริญคุณภาพ : ร้อยละของเครื่องมือ กลไกและฐานข้อมูลที่ดำเนินงานแล้วเสร็จในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ/ถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ ๗๐/ปี) (สม.)	ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ปี ๕๕ ๑. เจริญคุณภาพ : ร้อยละของนโยบาย แผนและมาตรการที่ดำเนินงานแล้วเสร็จในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ/ถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ ๗๐/ปี) (สม.)	ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ปี ๕๕ - ไม่มีที่เกี่ยวกับ สม.	ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ปี ๕๕ - ไม่มีที่เกี่ยวกับ สม.	ตัวชี้วัดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง ปี ๕๕ - ไม่มีที่เกี่ยวกับ สม.
	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ข้อ ๑ สงวน อนุรักษ์ พื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการที่ตอบสนองต่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม	ข้อ ๑ สงวน อนุรักษ์ พื้นฟู และจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างบูรณาการที่ตอบสนองต่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม	ข้อ ๕ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ข้อ ๓ รักษาและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม	ข้อ ๒ บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินอย่างบูรณาการ และมีประสิทธิภาพ	ข้อ ๔ เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ
	เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ	เครื่องมือ กลไก การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน	๑. นโยบาย แผน และมาตรการ กลไก เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ทันต่อสถานการณ์ ๒. ดำเนินการสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓(๑)-(๔) แห่ง พ.ร.บ. สิ่งแวดล้อม	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมายได้รับการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมายได้รับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ	เพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ
ระดับหน่วยงาน	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มเป้าหมายได้รับจัดสรรที่ดินเพิ่มขึ้น (.....ราย/.....ไร่)	๑. พื้นที่เป้าหมายมีเครื่องมือ กลไก ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน (แห่ง)	๑. กลุ่มเป้าหมายนโยบาย แผน และมาตรการ เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ (ร้อยละ) ๒. จำนวนเงินที่ให้การสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ เพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ (ล้านบาท)	๑. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับสนับสนุนการดำเนินงานจัดการขยะ อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ (แห่ง) ๒. ร้อยละ ๘๐ ของ อปท. มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน	๑. มีการพัฒนาระบบบัญชี ก๊าซเรือนกระจก และการรายงานข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานสากล (ระบบ) ๒. พื้นที่เป้าหมาย และ/หรือ ภาคส่วนเป้าหมายมีการดำเนินงานรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างเป็นรูปธรรม (พื้นที่)	
	ผลผลิต	โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน กิจกรรมหลัก ๑. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ	เครื่องมือ กลไกการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ กิจกรรมหลัก ๑. พัฒนาเครื่องมือกลไกและฐานข้อมูลเพื่อการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์สัตว์ป่า ๒. พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	เครื่องมือ และกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม กิจกรรมหลัก ๑. การอนุรักษ์ดินและน้ำ รณรงค์การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ ๒. พัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและพิจารณา รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ๓. พัฒนาเครื่องมือกลไกเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔. เพิ่มประสิทธิภาพระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕. กอปรบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ	โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการขยะในระดับจังหวัด กิจกรรมหลัก ๑. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะ	โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการน้ำเสียในระดับจังหวัด กิจกรรมหลัก ๑. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสีย	โครงการการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กิจกรรมหลัก ๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ: จำนวนที่ดินที่สามารถจัดหาเพื่อนำไปจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่	เชิงปริมาณ: จำนวนเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ (๑๖ เรื่อง) เชิงคุณภาพ: เครื่องมือและกลไกที่จัดทำขึ้นมีการบูรณาการและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เชิงเวลา: เครื่องมือและกลไกสามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน เชิงค่าใช้จ่าย: เครื่องมือและกลไกดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับ (๗๐.๕๖๘๗ ล้านบาท)	เชิงปริมาณ: จำนวนเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๑๐ เรื่อง) เชิงคุณภาพ: เครื่องมือและกลไกที่จัดทำขึ้นมีการบูรณาการและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เชิงเวลา: เครื่องมือและกลไก สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการปฏิบัติงาน เชิงค่าใช้จ่าย: เครื่องมือและกลไกดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับ (๑๒๖.๑๕๓๖ ล้านบาท)	เชิงปริมาณ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาขยะ (๓๗ แห่ง) เชิงคุณภาพ: ประชาชน/อปท. มีความพึงพอใจ ต่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ ๘๐) เชิงเวลา: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ในแผนการปฏิบัติงาน เชิงค่าใช้จ่าย: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินที่ได้รับ (๓,๒๖๖.๐๒๕๕ล้านบาท)	เชิงปริมาณ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณแก้ไขปัญหาน้ำเสีย (๑๕ แห่ง) เชิงคุณภาพ: ประชาชน/อปท. มีความพึงพอใจ ต่อการแก้ไขปัญหา (ร้อยละ ๘๐) เชิงเวลา: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการปฏิบัติงาน เชิงค่าใช้จ่าย: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินที่ได้รับ (๕๕๕.๒๔๔๔ ล้านบาท)	
	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายที่ได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (๕ ภาคส่วน/สาขาแห่ง) เชิงคุณภาพ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (ร้อยละ ๘๐)	เชิงปริมาณ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายที่ได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (๕ ภาคส่วน/สาขาแห่ง) เชิงคุณภาพ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (ร้อยละ ๘๐)	เชิงปริมาณ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายที่ได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (๕ ภาคส่วน/สาขาแห่ง) เชิงคุณภาพ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (ร้อยละ ๘๐)	เชิงปริมาณ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายที่ได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (๕ ภาคส่วน/สาขาแห่ง) เชิงคุณภาพ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (ร้อยละ ๘๐)	เชิงปริมาณ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายที่ได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (๕ ภาคส่วน/สาขาแห่ง) เชิงคุณภาพ: ภาคส่วน/สาขา เป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการได้รับการเพิ่มขีดความสามารถ (ร้อยละ ๘๐)	

ภาพที่ ๖ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๓ รายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงานที่สำคัญของกองทุนสิ่งแวดล้อม จากการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีดังนี้

๓.๑ ผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome)

๓.๓.๑) ผลผลิต (Output) คือ การสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ตามมาตรา ๒๓(๑) - (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กองทุนสิ่งแวดล้อมมีแผนการใช้จ่าย ๑๒๘.๐๐๑ ล้านบาท ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวสามารถได้ผลผลิต สนับสนุนเงินให้แก่โครงการ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๒๘.๒๒ ล้านบาท แบ่งเป็น เงินกู้ ๑๕๐ ล้านบาท (ได้แก่ การจัดสรรเงินกู้ให้กับภาคเอกชนที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นเงิน ๕๐ ล้านบาท และการสนับสนุนงบประมาณตามแนวทางการสนับสนุนเงินกู้จากกองทุนสิ่งแวดล้อม ในลักษณะเงินก้อน (Lump Sum) เพิ่มเติม ให้กับ บมจ. ธนาคารกรุงไทย เป็นเงิน ๑๐๐ ล้านบาท) และเงินอุดหนุน ๗๘.๒๒ ล้านบาท ต่ำกว่าเป้าหมายในภาพรวม ๓๗๑.๗๘ ล้านบาท

๓.๓.๒) ผลลัพธ์ (Outcome) คือ ประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับจากการดำเนินโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการมีความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ทั้งนี้จากการประเมินผลสำรวจความพึงพอใจในกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ มีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๔๒ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายร้อยละ ๕.๔๒

ผลผลิตดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการของกระทรวง คือ ทุกภาคส่วนสามารถนำกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ สรุปค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับผลผลิตทั้งหมด

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กองทุนสิ่งแวดล้อมมีแผนการใช้จ่ายประจำปีเพื่อให้เกิดผลผลิต ในการสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๙.๕๑ ล้านบาท โดยมีค่าใช้จ่ายจริง จำนวน ๑๘.๐๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๔๒ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีแผนการใช้จ่ายประจำปี จำนวน ๒๐.๗๕ ล้านบาท โดยมีค่าใช้จ่ายจริง จำนวน ๑๙.๒๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๒ โดยมีรายละเอียด ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐

(ล้านบาท)

ประเภทงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	
	งบประมาณ	ค่าใช้จ่ายจริง	งบประมาณ	ค่าใช้จ่ายจริง
๑. เงินงบประมาณแผ่นดิน				
๑.๑ งบบุคลากร	๖.๕๐๐	๖.๕๐๐	๘.๕๐๐	๘.๕๐๐
๑.๒ งบดำเนินงาน	๐.๑๓๐	๐.๑๒๕	๐.๑๒๙	๐.๑๑๔
๑.๓ งบลงทุน	-	-	-	-
๑.๔ งบรายจ่ายอื่น*	๑๕๐.๐๐	๑๕๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๒. เงินนอกงบประมาณ**				
๒.๑ งบบุคลากร	๕.๙๑๐	๕.๙๑๐	๖.๑๖๔	๕.๘๐๙
๒.๒ งบดำเนินงาน	๖.๑๔๖	๕.๙๙๘	๙.๓๘๘	๘.๓๙๗
๒.๓ งบลงทุน	๐.๑๙๓	๐.๑๕๐	๐.๑๒๐	๐.๑๐๔
๒.๔ งบรายจ่ายอื่น	๐.๖๐๐	๐.๕๔๓	๓.๗๐๐	๓.๕๙๐
รวม	๑๖๙.๔๗๙	๑๖๙.๒๒๖	๑๒๘.๐๐๑	๑๒๖.๕๑๔

หมายเหตุ * ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินใหม่ดงบรายจ่ายอื่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐

** เงินนอกงบประมาณ= งบบุคลากร + งบดำเนินงาน + งบลงทุน + งบรายจ่ายอื่น (ไม่เกี่ยวกับงบดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

๓.๓ ผลการดำเนินงาน

๓.๓.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพและมิติประสิทธิผล

๑) มิติประสิทธิภาพ

(๑) ต้นทุนต่อหน่วย ผลผลิตการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีต้นทุนต่อหน่วย ดังนี้

(๑.๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีต้นทุนต่อหน่วย ดังนี้

ผลผลิตนี้ มีแผนการใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการเป็นเงิน ๑๖๙.๔๗๙ ล้านบาท โดยมีโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม และอยู่ในกระบวนการพิจารณาจำนวน ๗๕๑ โครงการ ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายตามแผน จึงมีต้นทุนต่อหน่วย ๐.๒๒๖ ล้านบาทต่อโครงการ

ผลการดำเนินงาน มีการจัดสรรเงินให้แก่โครงการ เป็นเงิน ๕๕๘.๗๓๐ ล้านบาท จำนวน ๕๘๓ โครงการ คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๐.๙๕๘ ล้านบาทต่อโครงการ ซึ่งมากกว่าแผน ๐.๗๓๓ ล้านบาทต่อโครงการ

(๑.๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีต้นทุนต่อหน่วย ดังนี้

ผลผลิตนี้ มีแผนการใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการเป็นเงิน ๑๒๘.๐๐๑ ล้านบาท โดยมีโครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม และอยู่ในกระบวนการพิจารณา จำนวน ๑๕๖ โครงการ ดังนั้นเมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จึงมีต้นทุนต่อหน่วย ๐.๘๒๐ ล้านบาทต่อโครงการ

ผลการดำเนินงาน มีการจัดสรรเงินให้แก่โครงการ เป็นเงิน ๒๒๘.๒๒ ล้านบาท จำนวน ๘๕ โครงการ (คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมมีมติเห็นชอบ ๘๔ โครงการ และ ๑ แนวทางการสนับสนุน) คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย ๒.๖๘๕ ล้านบาทต่อโครงการ ซึ่งมากกว่าแผน ๑.๘๖๕ ล้านบาทต่อ

โครงการ แสดงให้เห็นว่าข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตเปรียบเทียบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตเปรียบเทียบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

(ล้านบาท)

รายการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	
	เป้าหมาย/ แผน	ผลงาน	เป้าหมาย/ แผน	ผลงาน
โครงการที่ได้รับการสนับสนุน	๗๕๑	๕๘๓	๑๕๖	๘๕
ค่าใช้จ่าย	๑๖๙.๔๗๙	๑๖๙.๒๒๖	๑๒๘.๐๐๑	๑๒๖.๕๑๔
ต้นทุน/โครงการ	๐.๒๒๕	๐.๙๕๘	๐.๘๒๐	๒.๖๘๕

(๒) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน

(๒.๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กองทุนสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้การสนับสนุนโครงการ จำนวน ๕๘๓ โครงการ (ผลผลิตตามจำนวนโครงการที่เสนอรับการพิจารณา ๗๕๑ โครงการ) ซึ่งผลการดำเนินงานน้อยกว่าแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ (๑๖๘ โครงการ)

(๒.๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กองทุนสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้การสนับสนุนโครงการ จำนวน ๘๕ โครงการ (คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมมีมติเห็นชอบ ๘๔ โครงการ และ ๑ แนวทางการสนับสนุน) (ผลผลิตตามจำนวนโครงการที่เสนอรับการพิจารณา ๑๕๖ โครงการ) ซึ่งผลการดำเนินงานน้อยกว่าแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ (๗๑ โครงการ)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กับ พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผนน้อยกว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๓) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน

(๓.๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน ผลผลิต การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีแผนการใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการเป็นเงิน ๑๖๙.๔๗๙ ล้านบาท เป้าหมายเพื่อการสนับสนุนโครงการ ๗๕๑ โครงการ โดยมีผลการสนับสนุนโครงการเป็นเงิน ๑๖๙.๒๒๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๔ ของแผนค่าใช้จ่าย

(๓.๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน ผลผลิต การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีแผนการใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการเป็นเงิน ๑๒๘.๐๐๑ ล้านบาท เป้าหมายเพื่อการสนับสนุนโครงการ ๑๕๖ โครงการ โดยมีผลการสนับสนุนโครงการเป็นเงิน ๑๒๖.๕๑๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๔ ของแผนค่าใช้จ่าย

(๔) ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้บริการ

การประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ยื่นข้อเสนอกองทุนสิ่งแวดล้อม กำหนดระดับ ความพึงพอใจ ๕ ระดับ คือ ๑) พึงพอใจน้อยที่สุด ๒) พึงพอใจน้อย ๓) พึงพอใจปานกลาง ๔) พึงพอใจมาก และ ๕) พึงพอใจมากที่สุด โดยสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ กระบวนการหรือ ขั้นตอนการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความพึงพอใจด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ กองทุน ซึ่งสรุปผลการสำรวจ ดังนี้

(๔.๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า กลุ่มผู้ยื่นข้อเสนอกองทุนสิ่งแวดล้อม มีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๕.๙๗

(๔.๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า กลุ่มผู้ยื่นข้อเสนอกองทุน มีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๖.๕๖

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กับ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่มผู้ยื่นข้อเสนอกองทุน มีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุน เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คิดเป็น ๐.๕๙

๒) มิติประสิทธิผล

(๑) สัดส่วนผลประโยชน์เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่าย (Benefit-Cost Ratio)

กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุนเงิน เพื่อดำเนินโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นจำนวน ๕๕๘.๗๓ ล้านบาท และ ๒๒๘.๒๒ ล้านบาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ ตามลำดับ ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์จากการให้บริการของระบบนิเวศ ได้แก่

(๑.๑) ประโยชน์ทางตรง

การมีความมั่นคงของแหล่งอาหาร เกิดความอุดมสมบูรณ์ของวัตถุดิบธรรมชาติ ทรัพยากรพันธุกรรม พืชสมุนไพร และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงมีแหล่งน้ำสะอาดขึ้น การเปลี่ยนของเสียที่เกิดจากการกระบวนการผลิตให้เป็นพลังงานไฟฟ้า ลดการเกิดแหล่งเพาะเชื้อโรคและการปนเปื้อนต่างๆ สู่สาธารณะ รวมถึงประโยชน์อื่นๆ ที่เกิดขึ้นต่อสังคม

(๑.๒) ประโยชน์ทางอ้อม

การดำเนินโครงการเป็นผลให้การทำหน้าที่ของระบบเกิดการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางระบบนิเวศวิทยา อีกทั้งยังได้สร้างแหล่งเรียนรู้ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงบรรเทาความขัดแย้งและเหตุเคียดแค้นรำคาญต่างๆ ที่เกิดจากปัญหามลพิษ ทั้งน้ำเสีย และขยะ นอกจากนี้การเพิ่มพื้นที่ป่ายังสร้างประโยชน์ในการดูดซับคาร์บอน และมีส่วนช่วยในการบรรเทาภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทำให้การทำหน้าที่ของพื้นที่ชุ่มน้ำ ในการกรอง และทำให้แหล่งน้ำสะอาดดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเชื่อมโยงไปถึงการสร้างจิตสำนึก และการสร้างเครือข่าย ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันและสานต่อการดำเนินโครงการให้เกิดการต่อยอดและขยายผลต่อไป

อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการให้การสนับสนุนดังกล่าว ทั้งในการให้บริการของระบบนิเวศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลง และมูลค่าต่างๆ เช่น สภาพพื้นที่ สภาพสังคม จำนวนเครือข่าย และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ฯลฯ ไม่อาจสามารถแสดงให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรมได้ภายในระยะเวลาหลังจากได้รับงบประมาณเพียง ๑-๒ ปี

(๒) ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผลประโยชน์จากการใช้บริการ

การประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ กำหนดระดับความพึงพอใจ ๕ ระดับ คือ ๑) พึงพอใจน้อยที่สุด ๒) พึงพอใจน้อย ๓) พึงพอใจปานกลาง ๔) พึงพอใจมาก และ ๕) พึงพอใจมากที่สุด โดยสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อลักษณะหรือรูปแบบโครงการที่เจ้าของโครงการดำเนินงาน ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ เป็นต้น และความพึงพอใจด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งสรุปผลการสำรวจ ดังนี้

(๒.๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ มีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับร้อยละ ๙๐.๑๐

(๒.๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ มีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๘.๕๘

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ กับ พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ ยังมีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ คิดเป็น ๑.๕๒

๓) ผลกระทบ (Impact)

ผลผลิตการสนับสนุนเงินกองทุน เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบในภาพรวมของโครงการส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่

(๑) ผลกระทบต่อประชาชน

ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุน ได้ให้ความสำคัญ และให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมเพื่อดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางชีวภาพเป็นอย่างดี จนเกิดเครือข่ายในพื้นที่โครงการและพื้นที่โดยรอบเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การดำเนินโครงการยังมีส่วนช่วยให้คุณคุณภาพชีวิต และสุขภาพอนามัยของประชาชนดีขึ้น

(๒) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ในการดำเนินการในระยะยาวจะส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการรวมถึงพื้นที่เครือข่ายโดยรอบดีขึ้น เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจในพื้นที่ เกิดการกระจายรายได้ เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติได้รับการดูแลและฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น และคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น รวมถึงการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น จนเกิดการสร้างเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ได้ถูกนำไปใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนต่อไป

(๓) ผลกระทบต่อสังคม

การให้การสนับสนุนโครงการทำให้เกิดเครือข่ายการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้น ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้างความเข้าใจ และลดความขัดแย้งในพื้นที่โครงการ สามารถสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นกับสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการนำเอาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมที่มีอยู่มาสร้างสรรค์ให้เป็นรูปธรรม รวมถึงลดภาระของรัฐบาลที่จะต้องให้การสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหา และเยียวยาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

(๔) ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การดำเนินโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติสามารถช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ได้เป็นอย่างดี เป็นผลให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น และทำให้ชุมชนกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และปรับตัว นอกจากนี้ในส่วนของโครงการในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม สามารถจัดการของเสียที่เกิดขึ้นให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สามารถป้องกันและลดมลพิษจากต้นทางก่อนปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังคงค่าใช้จ่ายและการใช้พลังงาน

บทที่ ๔ สรุปผลการประเมินความคุ้มค่า การปฏิบัติการกิจและข้อเสนอแนะทางในการปรับปรุงพัฒนา

๔.๑ สรุปผลการประเมินความคุ้มค่า

ผลผลิต การสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓(๑) - (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ สรุปได้ว่า

มิติประสิทธิภาพ : การดำเนินงานเพื่อให้ผลผลิต “การสนับสนุนเงินกองทุน เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” มีประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าใช้จ่ายจริงเป็นเงิน ๑๒๖.๕๑๔ ล้านบาท จากแผนการใช้จ่าย ๑๒๘.๐๐๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละของการจัดสรร ๙๘.๘๓ แต่สามารถทำให้กลุ่มผู้ยื่นข้อเสนอกองทุนสิ่งแวดล้อม เกิดความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๖.๕๖

มิติประสิทธิผล : การให้การสนับสนุนของกองทุนสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จในการที่โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามแผนงาน ระยะเวลา และเป้าหมายที่กำหนด อีกทั้งการให้การสนับสนุนดังกล่าวได้สร้างผลประโยชน์ทั้งในการให้บริการของระบบนิเวศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ช่วยส่งเสริมให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น แต่ไม่อาจสามารถแสดงให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรมหรือคำนวณเป็นสัดส่วนผลประโยชน์เทียบกับค่าใช้จ่ายการดำเนินงานได้ภายในระยะเวลาหลังจากได้รับงบประมาณเพียง ๑-๒ ปี นอกจากนี้กลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการมีความพึงพอใจในการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๘.๕๘ และมีผลกระทบต่อประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินโครงการในเชิงบวก ทั้งในด้านผลกระทบต่อประชาชน ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔.๒ ข้อเสนอแนะทางในการปรับปรุงพัฒนา

การให้การสนับสนุนของกองทุนสิ่งแวดล้อมเปรียบเสมือนการลงทุนเพื่อดูแลสินทรัพย์อันได้แก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความสมดุลของระบบนิเวศ อีกทั้งช่วยลดปัญหามลพิษ ทำให้สุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในพื้นที่โครงการดีขึ้น จึงมิใช่ค่าใช้จ่ายที่สูญหายไป และไม่ได้ประโยชน์ใดกลับคืนมา หากแต่ประโยชน์ที่ได้รับอาจไม่สามารถแสดงเป็นมูลค่า หรือแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ในระยะสั้น อย่างไรก็ตาม หากกองทุนไม่ให้การสนับสนุนใดๆ เพื่อส่งเสริม และป้องกันการเกิดปัญหา จะกลายเป็นภาระของรัฐที่ต้องแก้ไขปัญหาในอนาคต ดังนั้นจึงถือเป็นความคุ้มค่าที่กองทุนจำเป็นต้องดำเนินการกิจนี้ต่อไป ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๔.๒.๑ ควรมีการปรับปรุงตัวชี้วัดที่จะนำมาประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อมในแต่ละมิติ ให้สามารถสะท้อนผลการปฏิบัติงานและผลผลิตได้อย่างแท้จริง โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละปีงบประมาณ

๔.๒.๒ ควรมีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลโครงการที่ได้รับการสนับสนุนตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ เพื่อใช้เปรียบเทียบเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อประกอบการประเมินความคุ้มค่าให้สามารถสะท้อนถึงประสิทธิภาพประสิทธิผล และผลกระทบได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากข้อมูลต้นทุนที่นำมาประเมินความคุ้มค่า นั้น เป็นเพียงข้อมูลที่มาจากส่วนของการบริหารงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม ยังไม่ได้รวมส่วนที่มาจากการบริหารงานของโครงการ

**บทที่ ๕ การประเมินความคุ้มค่าโครงการที่ได้รับการสนับสนุน
จากกองทุนสิ่งแวดล้อม รายโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑**

๕.๑ กรอบในการคัดเลือกโครงการเพื่อประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้พิจารณาหลักเกณฑ์ตามทีบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนฯ ได้กำหนดไว้ โดยกำหนดให้จัดทำรอบการคัดเลือกโครงการเพื่อจัดทำโครงการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการกั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ ได้มีมติเห็นชอบกรอบการคัดเลือกโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ และคณะอนุกรรมการกั่นกรองโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีมติเห็นชอบการคัดเลือกโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยกรอบการคัดเลือกโครงการทั้ง ๒ ด้าน มีดังนี้

- ๕.๑.๑ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมและดำเนินงานแล้วเสร็จตามกำหนด ในระยะเวลาที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุนฯ ที่มีผลการดำเนินงานแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐
- ๕.๑.๒ มีการจัดทำรายงานประเมินสิ้นสุดโครงการแล้ว
- ๕.๑.๓ อยู่ระหว่างการดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๑
- ๕.๑.๔ ไม่เคยผ่านการประเมินความคุ้มค่ามาก่อน

๕.๒ ตัวชี้วัดการประเมินความคุ้มค่า รายโครงการ

การประเมินความคุ้มค่า รายโครงการ พิจารณาตัวชี้วัดทั้งในมิติประสิทธิผล ประสิทธิภาพ และมิติดผลกระทบ โดยหลักเกณฑ์และนิยามความหมาย เป็นดังนี้

ตารางที่ ๓ สรุปเกณฑ์การพิจารณา

มิติ	ตัวชี้วัด	น้ำหนัก	เป้าหมาย	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๕
ประสิทธิภาพ	ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน	๑๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
	สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน	๑๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๙๕	ร้อยละ ๑๐๐
ประสิทธิผล	ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย	๒๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๙๐	ร้อยละ ๑๐๐
ผลกระทบ	ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ *	๓๐	มีผลกระทบเชิงบวกเพียงเล็กน้อย	มีผลกระทบเชิงลบมากกว่าเชิงบวก	มีผลกระทบเชิงลบใกล้เคียงกับเชิงบวก	มีผลกระทบเชิงบวกเพียงเล็กน้อย	มีผลกระทบเชิงบวกปานกลาง	มีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างมาก
	Benefit – Cost Ratio (BCR)	๓๐	๑	๐ หรือมีผลกระทบเชิงลบ	เกินกว่า ๐ แต่ น้อยกว่า ๑	๑	มากกว่า ๑ แต่ไม่ถึง ๑.๑	ตั้งแต่ ๑.๑ ขึ้นไป

โดยในแต่ตัวชี้วัดมีความหมาย ดังนี้

ตารางที่ ๔ สรุปความหมายของตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในการประเมินโครงการ

ตัวชี้วัด	ความหมาย
๑) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริง เปรียบเทียบกับแผน	เปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านผลผลิต ซึ่งเป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณกับที่กำหนดไว้แผน เป็นการวิเคราะห์ถึงความก้าวหน้าในการดำเนินการนำส่งผลผลิต เช่น โครงการมีเป้าหมายผลผลิต ๕ กิจกรรม สามารถทำได้จริง ๔ กิจกรรม เมื่อ คำนวณปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน = $4 \div 5 =$ ร้อยละ ๘๐
๒) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของผลผลิตทั้งหมด กับแผนงบประมาณ เพื่อแสดงถึง ความสามารถในการบริหารโครงการและงบประมาณ เพื่อให้โครงการเป็นไปตามแผน และได้ผลผลิตตามที่กำหนด เช่น โครงการมีค่าใช้จ่ายตามแผน ๑ ล้านบาท ณ สิ้นปีมีค่าใช้จ่ายจริง ๘๕๐,๐๐๐ บาท เมื่อคำนวณสัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน = $850,000 \div 1,000,000 =$ ร้อยละ ๘๕ ทั้งนี้เพื่อประเมินความสามารถในการบริหารโครงการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด การเปรียบเทียบผลการเบิกจ่ายให้เปรียบเทียบเทียบกับแผนของปีอื่นๆ งบประมาณเหลือจ่ายที่ถูกนำมาใช้ในปีต่อๆ ไปจะไม่ถูกนำมาคำนวณอีก เช่น หากปี ๒๕๕๙ งบประมาณ เบิกจ่ายได้ร้อยละ ๘๕ ส่วนร้อยละ ๑๕ ที่เหลือมาเบิกจ่ายในปี ๒๕๖๐ งบประมาณส่วนดังกล่าวจะไม่ถูกนำมาคำนวณในปี ๒๕๖๐
๓) ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย	เปรียบเทียบผลสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ (พิจารณาตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายของโครงการ ซึ่งควรมุ่งเน้นในด้านประสิทธิผลตามมติการประเมินผล โดยไม่นำตัวชี้วัดเชิงผลลัพธ์ตามมติประสิทธิภาพมาใช้อีก) เช่น โครงการเป้าหมายในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ร้อยละ ๘๐ เมื่อวัดระดับความพึงพอใจจริงได้ร้อยละ ๗๒ ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย = $72 \div 80 =$ ร้อยละ ๙๐
๔) ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ	ให้พิจารณาผลกระทบในเชิงคุณภาพ เป็น ๕ มิติ ได้แก่ ๑) ผลกระทบต่อประชาชน ๒) ผลกระทบทางสังคม ๓) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ๔) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ๕) ผลกระทบด้านการเมือง/ความมั่นคง
๕) Benefit – Cost Ratio	แสดงสัดส่วนของผลประโยชน์ที่คิดมูลค่าเป็นเงินได้ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมด

เฉพาะตัวชี้วัดที่ ๔ และ ๕ มีรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๔ ใช้เกณฑ์การประเมินผลกระทบในเชิงคุณภาพ จะใช้ชี้วัดสำหรับโครงการที่มีผลกระทบไปยังภายนอก

ตารางที่ ๕ หลักเกณฑ์ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ (ตัวชี้วัดที่ ๔)

ประเภทโครงการ	ระดับที่ ๑ มีผลกระทบ เชิงลบ มากกว่า เชิงบวก	ระดับที่ ๒ มีผลกระทบ เชิงบวก ไกล่เคียง กับเชิงลบ	ระดับที่ ๓ มีผลกระทบ เชิงบวก เพียงเล็กน้อย	ระดับที่ ๔ มีผลกระทบ เชิงบวก ปานกลาง	ระดับที่ ๕ มีผลกระทบ เชิงบวก ค่อนข้างมาก
เงินอุดหนุนสำหรับส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าว	เป็นการลงทุนอย่างเดียวยังไม่เห็นผลที่ชัดเจน	เริ่มเห็นผล มีความก้าวหน้า/ มีความเป็นไปได้ในการใช้งาน	เริ่มใช้งานระบบ	ใช้งานระบบได้ตามเป้าหมาย	พื้นที่รอบโครงการได้รับประโยชน์อย่างกว้างขวาง
เงินกู้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจเพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใดสำหรับใช้เฉพาะในกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น	เป็นการลงทุนอย่างเดียวยังไม่เห็นผลที่ชัดเจน	เริ่มเห็นผล มีความก้าวหน้า/ มีความเป็นไปได้ในการใช้งาน	เริ่มใช้งานระบบ	ใช้งานระบบได้ตามเป้าหมาย	พื้นที่รอบโครงการได้รับประโยชน์อย่างกว้างขวาง
เงินกู้สำหรับภาคเอกชนที่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง และผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย	เป็นการลงทุนอย่างเดียวยังไม่เห็นผลที่ชัดเจน	เริ่มเห็นผล มีความก้าวหน้า/ มีความเป็นไปได้ในการใช้งาน	เริ่มใช้งานระบบ	ใช้งานระบบได้ตามเป้าหมาย	มีการใช้ระบบอย่างต่อเนื่องและไม่มีข้อร้องเรียนจากพื้นที่โดยรอบ
เงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	ดำเนินโครงการแล้วเสร็จ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และเกิดเครือข่าย	มีการขยายเครือข่ายนอกเหนือจากที่ร่วมดำเนินโครงการ	มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องภายหลังจากสิ้นสุดการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุ การให้การสนับสนุนของกองทุนสิ่งแวดล้อมเป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

รายละเอียดตัวชี้วัดที่ ๕ หลักเกณฑ์การคำนวณอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit – Cost Ratio)

สูตรคำนวณ

$$B/C \text{ ratio} = \frac{\text{PV of Benefit}}{\text{PV of Cost}}$$

โดยที่

- PV of Benefit หรือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Benefit)
- PV of Cost หรือ มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Cost)

ผลที่ได้จากการคำนวณ

$B/C > 1$ คຸ້ມคຳการลงทุน $B/C = 1$ เท่าทุน $B/C < 1$ ไม่คຸ້ມทุน ขาดทุน

หลักเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อให้มีความชัดเจนในการคำนวณ ดังนี้

๑. กรอบระยะเวลาประเมิน ให้ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการ
๒. การคำนวณผลประโยชน์และต้นทุนต้องมีความสอดคล้องกัน ผลประโยชน์ที่ได้ต้องเกิดจากต้นทุนที่ได้มีการใช้จ่าย ทั้งนี้หากโครงการใดไม่สามารถแยกย่อยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นได้ให้นำต้นทุนตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการมาทำการคำนวณ แต่หากสามารถจำแนกต้นทุนผลประโยชน์ได้ อาจตัดทอนเฉพาะส่วนที่ดำเนินการในปัจจุบันมาใช้ในการคำนวณได้
๓. ต้นทุนที่นำมาคำนวณ ให้หมายถึง งบประมาณที่คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมมีมติให้สนับสนุนโครงการ โดยถือว่าต้นทุนได้เกิดขึ้นแล้วเมื่อได้จัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการ
๔. ผลประโยชน์ที่ได้ให้จำแนกเป็น ๒ ประเภทคือ ๑) ผลประโยชน์ทางตรง คือ ประโยชน์ที่กองทุนสิ่งแวดล้อมได้รับ เช่น รายได้จากการจัดเก็บค่าบริการ ๒) ผลประโยชน์ทางอ้อม คือ ประโยชน์ที่ภาคส่วนอื่นได้รับ เช่น ภาคเอกชน สังคม ฯลฯ

๕.๓ โครงการที่เข้าข่ายการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

จากการพิจารณากรอบการคัดเลือกโครงการทั้งในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เป็นผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีโครงการที่เข้าข่ายต้องประเมินความคุ้มค่าโครงการ ดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ โครงการที่เข้าข่ายการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

โครงการ	วงเงินสนับสนุน (บาท)	ระยะเวลาดำเนิน โครงการ
โครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม		
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยเทศบาลตำบลเมืองแกลง	๑,๒๙๘,๐๐๐	พฤศจิกายน ๒๕๕๘ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
๒. โครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะ พร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน	๗๓,๒๔๐,๐๐๐	๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ – ๓ มีนาคม ๒๕๕๘
โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ		
๓. โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดยมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสถาบันพัฒนาท้องถิ่น	๔,๙๘๒,๐๐๐	๑ มกราคม ๒๕๕๗ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๔. โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาวอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน	๔,๙๔๒,๓๕๐	๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ/เครือข่าย เชียง สวาย หอม	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

๕.๔ ผลการประเมินความคุ้มค่ารายโครงการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการประเมินความคุ้มค่าของโครงการที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

๑. การประเมินความคุ้มค่าโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุม
คุณภาพมูลฝอย เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง

๑. ข้อมูลโครงการ

๑.๑ การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ได้มีมติอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้กับเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย วงเงิน ๑๒,๙๘๐,๐๐๐ บาท (สิบสองล้านเก้าแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) แบ่งเป็น เงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ๑๑,๖๘๒,๐๐๐ บาท (สิบเอ็ดล้านหกแสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน) และเทศบาลตำบลเมืองแกลงสมทบ ๑,๒๙๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนเก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๑.๒ สารสำคัญของโครงการ

๑.๒.๑ ความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ

เทศบาลตำบลเมืองแกลง มีศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยที่มีระบบการจัดการมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อมในการก่อสร้าง และเริ่มดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา ๑๑ ปี มีพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย ประมาณ ๕๕ ไร่ ตั้งอยู่บ้านห้วยหิน ตำบลบ้านนา อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ซึ่งต้องรองรับขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเมืองแกลง ประมาณวันละ ๒๕ ตัน/วัน และมีหน่วยงานอื่น ๆ นำขยะมูลฝอยมากำจัดร่วมด้วยอีก ๑๑ หน่วยงาน รวมเฉลี่ยต้องรองรับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำมากำจัด ๔๐ ตัน/วัน ซึ่งในการบริหารจัดการศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย เทศบาลตำบลเมืองแกลง จำเป็นต้องใช้เครื่องจักรในการปฏิบัติงานกำจัดขยะมูลฝอยโดยการฝังกลบให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล แต่ปัจจุบันปรากฏว่าเครื่องจักรที่ใช้งานในบ่อฝังกลบมีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๐ ปี มีการซ่อมบำรุงอยู่บ่อยครั้ง และบางครั้งทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความล่าช้า ก่อให้เกิดสภาพที่ไม่น่าดูและกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ในพื้นที่และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนโดยรอบ จากเหตุผลดังกล่าว เทศบาลตำบลเมืองแกลง จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยขึ้นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดซื้อเครื่องจักรในการปฏิบัติงานจำนวน ๓ รายการ

- ๑) รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ แรงม้า จำนวน ๑ คัน
- ๒) รถขุดตีนตะขาบ ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๓๔ แรงม้า จำนวน ๑ คัน
- ๓) รถบรรทุกเทท้าย ๖ ล้อ ๖ ตัน แบบกระบะเทท้าย จำนวน ๑ คัน

๑.๒.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้การบริหารและดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล
- ๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเมืองแกลง

๑.๒.๓ พื้นที่ดำเนินโครงการ

เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง มีพื้นที่ปกครอง ๑๔.๕ ตารางกิโลเมตร ประชากรตามทะเบียนราษฎร์ ๑๗,๒๕๕ คน ความหนาแน่น ๙๐๘.๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

๑.๒.๔ แผนงานและกิจกรรม

๑) สัญญาที่ ๑: เทศบาลตำบลเมืองแกลง ได้ลงนามในสัญญาจัดซื้อรถชุดตีนตะขาบ ขนาด ๑๓๙ แรงม้า จำนวน ๑ คัน กับ บริษัท เมโทรแมชินเนอรี จำกัด ระยะเวลาส่งมอบรถ ภายใน ๑๒๐ วัน (วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๙) วงเงินตามสัญญา ๖,๗๒๐,๐๐๐ บาท

๒) สัญญาที่ ๒: เทศบาลตำบลเมืองแกลง ได้ลงนามในสัญญาจัดซื้อรถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า จำนวน ๑ คัน กับ บริษัท ทริปเปิ้ล เค โพรดักส์ จำกัด ระยะเวลาส่งมอบรถ ภายใน ๑๒๐ วัน (วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) วงเงินตามสัญญา ๔,๑๙๐,๐๐๐ บาท

๓) สัญญาที่ ๓: เทศบาลตำบลเมืองแกลง ได้ลงนามในสัญญาจัดซื้อรถบรรทุกเทท้าย ๖ ล้อ ๖ ตัน จำนวน ๑ คัน กับ บริษัท ทวีโชค ทรัค แอนด์ อีควิปเมนท์ จำกัด ระยะเวลาส่งมอบรถ ภายใน ๑๒๐ วัน (วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) วงเงินตามสัญญา ๑,๙๗๖,๐๐๐ บาท

๓ สัญญา วงเงินรวม ๑๒,๘๘๖,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ๑๑,๕๙๗,๔๐๐ บาท และเทศบาลตำบลเมืองแกลง สมทบ ๑,๒๘๘,๖๐๐ บาท

๑.๒.๕ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

การสนับสนุนเครื่องจักร จำนวน ๓ รายการ ให้กับเทศบาลตำบลเมืองแกลง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการฝังกลบมูลฝอย ศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย ของเทศบาลตำบลเมืองแกลง ก่อให้เกิดผลลัพธ์เบื้องต้น ดังนี้

๑) ระบบฝังกลบมูลฝอย ของเทศบาลตำบลเมืองแกลง มีเครื่องจักรกลในการปฏิบัติงานฝังกลบอย่างเพียงพอ ช่วยให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัว รวดเร็ว และการฝังกลบเป็นไปตามหลักสุขาภิบาล

๒) เครื่องจักรที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ช่วยให้การดำเนินการฝังกลบมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถลดอัตราขยะได้ดียิ่งขึ้น ทำให้มีพื้นที่ในการฝังกลบเพิ่มขึ้น ช่วยยืดอายุการใช้งานของระบบฝังกลบให้ยาวนานมากขึ้น

๓) ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และข้อร้องเรียนจากประชาชนที่อาศัยในพื้นที่โดยรอบ

๔) ช่วยเสริมให้ภูมิทัศน์ของศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยในภาพรวมให้ดีขึ้น เกิดภาพลักษณ์ที่ดีของสถานฝังกลบมูลฝอย รวมทั้งเป็นพื้นที่ต้นแบบที่เปิดให้หน่วยงานอื่นๆ มาศึกษาดูงาน

๕) เมื่อมีความพร้อมด้านเครื่องจักร สามารถช่วยให้การบริการกำจัดมูลฝอยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มาใช้ร่วมเกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น

๒. ผลการประเมินความคุ้มค่า

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

๑) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมายวิธีการวัด	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
เพื่อให้การบริหารและดำเนินการฝั่งกลบขยะแบบถูกหลักสุขาภิบาล และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสถานนีฝังกลบขยะมูลฝอยเทศบาลตำบลแก่ง	จัดซื้อเครื่องจักรตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยประกอบด้วย ๑) รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ แรงม้า จำนวน ๑ คัน ๒) รถขุดตีนตะขาบ ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๓๔ แรงม้า จำนวน ๑ คัน ๓) รถบรรทุกเทท้าย ๖ ล้อ ๖ ตัน แบบกระบะเทท้าย จำนวน ๑ คัน	ศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยเทศบาลตำบลเมืองแก่ง มีเครื่องมือและเครื่องจักรในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในศูนย์ควบคุม	จัดซื้อเครื่องจักรตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยประกอบด้วย ๑) รถแทรกเตอร์ตีนตะขาบ ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ แรงม้า จำนวน ๑ คัน ๒) รถขุดตีนตะขาบ ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑๓๔ แรงม้า จำนวน ๑ คัน ๓) รถบรรทุกเทท้าย ๖ ล้อ ๖ ตัน แบบกระบะเทท้าย จำนวน ๑ คัน เป็นไปตามแผน	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยของเทศบาลตำบลเมืองแก่ง จังหวัดระยองสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

๒) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน

งบประมาณที่ได้รับ

วงเงิน ๑๑,๖๘๒,๐๐๐.๐๐ บาท

ใช้จ่ายจริง

วงเงิน ๑๑,๕๙๗,๔๐๐.๐๐ บาท

ส่งคืนกรมบัญชีกลาง

วงเงิน ๑๓๙,๒๑๓.๖๘ บาท

สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๒๘ อยู่ในระดับ ๕

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็น ร้อยละ
	บรรลุตาม เป้าหมาย	ไม่บรรลุตาม เป้าหมาย	ดีกว่า เป้าหมาย	
๑) เพื่อให้การบริหารและ ดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอย แบบถูกหลักสุขาภิบาล	✓			๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕
๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ใน บ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของ เทศบาลตำบลเมืองแกลง	✓			๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕

๒.๓ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ

๑) ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ

จากการประเมินผลกระทบโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย เทศบาล
ตำบลเมืองแกลง โดยพิจารณาในผลกระทบจาก ๔ มิติ ดังนี้

๑) ผลกระทบต่อประชาชนและสังคมโดยรวม

พื้นที่โครงการครอบคลุมพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง ซึ่งสมาชิกในชุมชนให้
ความร่วมมือเป็นอย่างดีต่อโครงการฯ โดยคัดแยกขยะทั้งจากครัวเรือน และร้านอาหาร อีกทั้งมีมาตรการไม่ตั้ง
ถังขยะตั้งริมถนนในเขตพื้นที่ของเทศบาลฯ ทำให้ขยะในตำบลเมืองแกลงลดปริมาณลง จึงช่วยลดภาระงาน
ในการใช้เครื่องจักรยนต์ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย และช่วยประหยัดงบประมาณในการซ่อมบำรุง
เครื่องจักรยนต์ได้อีกทางหนึ่ง

๒) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

โครงการเป็นการจัดซื้อเครื่องจักรทดแทนเครื่องจักรเดิมที่เสื่อมสภาพแล้ว เพื่อให้สามารถ
บริหารและดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยได้อย่างถูกหลักสุขาภิบาล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการ
ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเมืองแกลง ทำให้ไม่มีขยะตกค้างในพื้นที่
เทศบาลตำบลเมืองแกลง อีกทั้งชุมชนยังให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ทำให้ลดปัญหาเรื่อง
กลิ่นเหม็นจากขยะมูลฝอยอินทรีย์ โดยเทศบาลตำบลเมืองแกลงสามารถต่อยอดและขยายผลโดยการสร้าง

เครือข่ายการเรียนรู้การจัดการเมืองและสิ่งแวดล้อมประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการขยะแก่งค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นอีกด้วย

๓) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

โครงการมีการแนะนำ และให้ความรู้แก่คนในชุมชนในการนำขยะอินทรีย์ที่ได้จากการคัดแยกมาทำปุ๋ยหมัก เลี้ยงไส้เดือน สร้างรายได้ให้กับครอบครัว และทางเทศบาลตำบลเมืองแกเองได้นำเศษขยะอินทรีย์ที่ได้จากการคัดแยกมาเลี้ยงหมูป่า เพื่อนำมูลหมูป่าทำมาแก๊สชีวภาพ เมื่อผ่านกระบวนการสามารถนำไปผลิตกระแสไฟฟ้าใช้ภายในศูนย์ประสานงานเครือข่ายการเรียนรู้การจัดการเมืองและสิ่งแวดล้อมประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งถือว่าเป็นการลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าของเทศบาลฯ ได้เช่นกัน

๔) ผลกระทบด้านการเมือง/ความมั่นคง

โครงการได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปจัดซื้อเครื่องจักรและครุภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมขยะมูลฝอย ทำให้สามารถรองรับกับปริมาณขยะที่เกิดขึ้นทั้งจากของเทศบาลตำบลเมืองแก และจากหน่วยงานอื่นที่เข้ามาใช้บริการ อีกทั้ง เทศบาลตำบลเมืองแกได้เป็นต้นแบบในการคัดแยกขยะที่ต้นทางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาศึกษาดูงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการขยะได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเทศบาลตำบลเมืองแกให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามมาตรา ๘๘ และ มาตรา ๙๓ โดยมีการกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยสำหรับผู้ใช้บริการในพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองแก และหน่วยงานที่มาร่วมกำจัด สอดคล้องตามอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลเมืองตราด จังหวัดตราด เทศบาลเมืองเสเดา จังหวัดสงขลา เทศบาลตำบลเมืองแก จังหวัดระยอง เทศบาลตำบลเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์ และเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ โดยเทศบาลตำบลเมืองแก ได้ดำเนินการจัดเก็บค่าบริการกำจัดขยะ และส่งเงินเข้ากองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๙๓ มาแล้ว ๓ ครั้ง ดังนี้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ วงเงิน ๒๖๕,๑๕๕.๗๓ บาท ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ วงเงิน ๒๔๐,๔๔๖.๕๕ บาท และปีงบประมาณ ๒๕๖๑ วงเงิน ๒๓๓,๙๙๓.๕๔ บาท รวมเป็นวงเงินทั้งสิ้น ๗๓๙,๕๙๕.๘๒ บาท

จึงสรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย เทศบาลตำบลเมืองแก ทำให้เกิดผลกระทบในเชิงบวกค่อนข้างมาก เนื่องจากพื้นที่โดยรอบโครงการได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมของโครงการอย่างกว้างขวาง ดังจะเห็นได้จากการเกิดเครือข่ายต่างๆ และการที่มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพและถูกสุขาภิบาลซึ่งจะช่วยให้ชุมชนโดยรอบมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น **อยู่ในระดับที่ ๕**

๒) Benefit – Cost Ratio

ทั้งนี้ เทศบาลเมืองแกลงสามารถจัดเก็บค่าบริการได้ปีละประมาณ ๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท หากพิจารณาจากค่าบริการที่จัดเก็บได้ทั้งหมด จะใช้เวลาประมาณ ๒ ปี ในการคืนทุนโดยคิดระยะเวลาคืนทุน = จุดได้ที่ผลสะสมของกระแสเงินสดเท่ากับเงินลงทุนครั้งแรก ดังนั้น ในระยะเวลา ๒ ปี เทศบาลเมืองแกลงจะเก็บค่าบริการได้ ๑๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท เมื่อสมมุติให้รายได้การจัดเก็บค่าบริการเป็นรายได้คงที่

$$\begin{aligned} \text{B/C ratio} &= \frac{\text{PV of Benefit}}{\text{PV of Cost}} = \frac{๑๓,๖๐๐,๐๐๐}{๑๑,๕๙๗,๕๐๐} \\ &= ๑.๑๗ \end{aligned}$$

โดยที่

- PV of Benefit หรือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Benefit)
- PV of Cost หรือ มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Cost)

ผลที่ได้จากการคำนวณ

$$\text{B/C} > ๑ \text{ คຸ້มค่าการลงทุน} \quad \text{B/C} = ๑ \text{ เท่าทุน} \quad \text{B/C} < ๑ \text{ ไม่คຸ້มทุน ขาดทุน}$$

เมื่อนำมาคำนวณ ความคุ้มค่าต่อการลงทุน B/C Ratio จะได้ ๑.๑๗ ซึ่งสามารถแปรผลได้อยู่ในระดับ ๕ โดยโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย ของเทศบาลตำบลเมืองแกลง ตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และยังมีคามยั่งยืนของโครงการ โดยเทศบาลตำบลเมืองแกลงสามารถต่อยอดและขยายผลไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จัดเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการขยะ " มีความคุ้มค่าการลงทุน "

๒. การประเมินความคุ้มค่าโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะ
พร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน

โครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะ พร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน

๑. ข้อมูลโครงการ

๑.๑ การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๑ มีมติอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาลนครขอนแก่น เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น วงเงิน ๔๗,๘๓๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นเงินจาก JBIC ๓๓,๔๘๐,๐๐๐ บาท และเงินสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ๑๔,๓๕๐,๐๐๐ บาท ต่อมาคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ได้มีมติอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาลนครขอนแก่น เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบน้ำ บริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น วงเงินรวม ๗๓,๓๔๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งเป็นเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ๕๑,๓๓๘,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๗๐) และเทศบาลนครขอนแก่นสมทบ ๒๒,๐๐๒,๐๐๐ บาท (ร้อยละ ๓๐) มีระยะเวลาดำเนินโครงการและเบิกจ่ายเงิน ตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ - ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ รวมทั้งสิ้น ๑๕ เดือน นับจากวันลงนามในสัญญา

๑.๒ สาระสำคัญของโครงการฯ

๑.๒.๑ ความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ

เทศบาลนครขอนแก่น ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๔๖ ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันมีประชากรประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ คน ซึ่งเป็นเมืองที่มีการพัฒนาและกำลังเจริญเติบโต โดยมีทั้งศูนย์ราชการ สถานบันการศึกษา โรงแรม สถานบริการต่างๆ และชุมชนที่อยู่อาศัยรอบเขตเทศบาล ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต้องเร่งแก้ไข โดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปริมาณมาก

เทศบาลนครขอนแก่น มีศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนที่มีระบบการจัดการมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาลที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างจากกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา ๑๘ ปี พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยตั้งอยู่ที่บ้านคำบอน ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รองรับขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น โดยมีขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดจากพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่นประมาณ ๑๖๔ ตัน/วัน และจากพื้นที่นอกเขตเทศบาล ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าพระ อบต.เมืองเก่า อบต.โคกสี อบต.บ้านเป็ด อบต.หนองตม และเทศบาลตำบลเมืองเก่า ประมาณ ๘๘ ตัน/วัน รวมเป็นขยะมูลฝอยทั้งสิ้นประมาณ ๒๖๒ ตัน/วัน สถานีกำจัดขยะมูลฝอยดังกล่าวตั้งอยู่ห่างจากเทศบาลนครขอนแก่น ๑๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม ๓๘ ไร่ ๗๓ ตารางวา มีขยะมูลฝอยที่สะสมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ ตัน และมีขยะใหม่เข้าสู่ระบบประมาณ ๒๖๐ ตัน/วัน

ต่อมา เทศบาลนครขอนแก่น มีความจำเป็นต้องดำเนินการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบน้ำ บริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน ของเทศบาลนครขอนแก่น เนื่องจากเกิดกรณีปัญหาน้ำชะขยะจากสถานที่กำจัดขยะไหลลงสู่ห้วยหมากง และมีขยะลงใ้กุดตันท่อรวบรวมน้ำชะขยะจำนวนมาก ประกอบกับเครื่องสูบน้ำเสียของสถานีสูบน้ำชะขยะเข้าสู่บ่อรวบรวมน้ำชะขยะชำรุด ทำให้น้ำชะขยะไหลลงสู่ห้วยหมากง

นอกจากนี้ มีบ่อฝังกบของเอกชนอยู่ในบริเวณใกล้เคียงซึ่งไม่มีท่อรวบรวมน้ำชะขยะ อาจทำให้มีน้ำชะขยะไหลลงสู่ห้วยหมากกอ ก่อให้เกิดสภาพที่ไม่น่าดู มีกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ในพื้นที่ และเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนโดยรอบ เทศบาลนครขอนแก่นจึงได้จัดทำโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกบขยะบ้านคำบอน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๑.๒.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อปรับปรุงสถานีกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น บริเวณบ้านคำบอน
- ๒) เพื่อลดปัญหามลภาวะด้านน้ำเสีย กลิ่น และทัศนียภาพจากจุดในบริเวณสถานีกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่นบริเวณบ้านคำบอน
- ๓) เพื่อลดความขัดแย้งและทัศนคติด้านลบของชุมชนรอบพื้นที่สถานีกำจัดขยะมูลฝอย

๑.๒.๓ พื้นที่ดำเนินโครงการ

สถานที่ฝังกบขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น บ้านคำบอน ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น

๑.๒.๔ แผนงานและกิจกรรม

- แผนงานที่ ๑ การก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำชะขยะ
- แผนงานที่ ๒ การก่อสร้างบ่อสูบน้ำเสียพร้อมอาคารควบคุม
- แผนงานที่ ๓ การก่อสร้างถนนทางเข้าโครงการและคันกั้นน้ำ
- แผนงานที่ ๔ การจัดซื้อเครื่องจักรจำนวน ๓ รายการ ได้แก่
 - ๑) รถขุดไฮดรอลิกตีนตะขาบ ชนิดแขนยาวไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร เครื่องยนต์ดีเซล ๖ สูบ ๔ จังหวะ กำลังไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า แรงฉุดลากไม่น้อยกว่า ๑๘,๕๐๐ กิโลกรัมแรง น้ำหนักปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๒๑,๐๐๐ กิโลกรัม พร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายนอก จำนวน ๑ คัน จำนวน ๑ คัน
 - ๒) รถขุดไฮดรอลิกตีนตะขาบ ชนิดแขนยาวไม่น้อยกว่า ๙.๕๐ เมตร เครื่องยนต์ดีเซล ๖ สูบ ๔ จังหวะ กำลังไม่น้อยกว่า ๑๔๓ แรงม้า แรงฉุดลากไม่น้อยกว่า ๑๘,๕๐๐ กิโลกรัมแรง น้ำหนักปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม พร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในเครื่อง จำนวน ๑ คัน
 - ๓) รถยนต์บรรทุกเทท้ายชนิด ๑๐ ล้อ เครื่องยนต์ดีเซล ๙ สูบ ๔ จังหวะ กำลังไม่น้อยกว่า ๒๔๐ แรงม้า ภาระเบเทท้ายได้ด้วยระบบไฮดรอลิก พร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในเครื่อง จำนวน ๑ คัน

๑.๒.๕ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

ผลประโยชน์ต่อชุมชน

- ๑) สามารถลดความขัดแย้งและทัศนคติด้านลบของชุมชนที่อยู่อาศัยโดยรอบพื้นที่สถานีกำจัดขยะมูลฝอย เพราะช่วยทำให้มลภาวะด้านน้ำเสียและกลิ่นเหม็นลดลง และช่วยป้องกันไม่ให้เกิดการปล่อยน้ำชะขยะที่มีความเป็นมลพิษปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก
- ๒) ทำให้ทัศนียภาพบริเวณสถานีกำจัดขยะมูลฝอยดีขึ้น

๓) การจัดซื้อเครื่องจักร ได้แก่ รถขุดไฮดรอลิกตีนตะขาบ รถขุดไฮดรอลิกตีนตะขาบ และรถยนต์บรรทุกเทท้ายชนิด ๑๐ ล้อ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ช่วยให้การดำเนินงานในการบริหารจัดการระบบฝังกลบขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) สามารถรวบรวมน้ำชะขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันไม่ให้เกิดการปล่อยน้ำชะขยะที่มีความเป็นพิษปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม

๒) การที่เทศบาลนครขอนแก่นมีเครื่องจักรและอุปกรณ์ใหม่ ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาขยะล้นบ่อฝังกลบได้อย่างดี สามารถดำเนินการจัดการกับขยะมูลฝอยที่มีปริมาณสะสมในบ่อฝังกลบที่สะสมมาเป็นเวลานาน จำนวนกว่า ๘๐๐,๐๐๐ ตัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถขนถ่ายขยะเก่าเพื่อนำไปแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยสามารถดำเนินการได้ ประมาณ ๒๐๐ ตัน/วัน

๒. ผลการประเมินความคุ้มค่า

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

๑) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
๑. การก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำชะขยะ	๑.๑ ดำเนินการติดตั้งโครงการ ๑.๒ ดำเนินการขุดขยะเก่าและขนย้ายพร้อมบดทับตามแบบก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนด ๑.๓ ดำเนินการถมคันทางและถมดินรองพื้นที่บ่อพร้อมทำการบดอัดดินคันทางตามแบบก่อสร้างได้แล้วเสร็จตามสัญญา ๑.๔ ดำเนินการงานปูแผ่น HDPE งานรั้วตาข่ายกั้น	เพื่อลดปัญหามลภาวะด้านน้ำเสีย กลิ่น และทัศนียภาพที่ไม่น่ามอง ในบริเวณสถานีกำจัดขยะมูลฝอย	- ติดตั้งป้ายโครงการ จำนวน ๒ ป้าย - ขุดขนย้ายขยะเก่าพร้อมบดทับแล้วเสร็จ - ถมคันทางและถมดินรองพื้นที่บ่อพร้อมบดอัดดินคันทางแล้วเสร็จ - ดำเนินงานปูแผ่น HDPE งานรั้วตาข่ายกั้นขอบ่อ งานดาดคอนกรีตรอบคันบ่อ ก่อสร้างดินถมคันทางกั้นน้ำชะขยะ ก่อสร้างลูกรังคันทาง	เทศบาลนครขอนแก่นสามารถดำเนินการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำชะขยะตามแผนการดำเนินงานได้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
	ขอบ่อ งานดาดคอนกรีตรอบคันบ่อ งานก่อสร้างดินถมคันทางและลูกรังกั้นน้ำชะขยะ ให้แล้วเสร็จตามสัญญา		กั้นน้ำชะขยะแล้วเสร็จ		
๒. การก่อสร้างบ่อสูบน้ำเสียพร้อมอาคารควบคุม	๒.๑ ดำเนินงานก่อสร้างบ่อสูบน้ำเสียพร้อมอาคารควบคุม ตามแบบก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา	เพื่อลดปัญหามลภาวะด้านน้ำเสีย กลิ่น และทัศนียภาพที่ไม่น่ามอง ในบริเวณสถานีกำจัดขยะมูลฝอย	ดำเนินงานบ่อสูบน้ำเสียพร้อมอาคารควบคุมแล้วเสร็จ	เทศบาลนครขอนแก่นสามารถดำเนินการก่อสร้างบ่อสูบน้ำเสียพร้อมอาคารควบคุม ตามแผนการดำเนินงานได้ครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕
๓. การก่อสร้างถนนทางเข้าโครงการและคันกั้นน้ำ	๓.๑ ดำเนินงานก่อสร้างถนนทางเข้าโครงการและคันกั้นน้ำแล้วเสร็จตามสัญญา	เพื่อปรับปรุงสถานีกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น	- ดำเนินงานก่อสร้างหินคลุกคันกั้นน้ำชะขยะแล้วเสร็จ - งานก่อสร้าง tack coat คันกั้นน้ำชะขยะ แล้วเสร็จ - งานรื้อถอนผิวจราจรแอสฟัลติกคอนกรีต แล้วเสร็จ - งานปรับผิวจราจร แล้วเสร็จ - งานดินถมคันทางเข้าโครงการ ชั้นรองพื้นทางลูกรัง และชั้นพื้นทางหินคลุก	เทศบาลนครขอนแก่นสามารถดำเนินการก่อสร้างถนนทางเข้าโครงการและคันกั้นน้ำได้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญา	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
			ทางเข้าโครงการแล้วเสร็จ		
๔. การจัดซื้อเครื่องจักรจำนวน ๓ รายการ	๔.๑ ดำเนินการจัดซื้อเครื่องจักรและส่งมอบแล้วเสร็จตามสัญญา	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ช่วยให้การดำเนินงานในการบริหารจัดการระบบฝังกลบขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	- จัดซื้อรถขุดไฮดรอลิกตีนตะขาบชนิดแขนยาวไม่น้อยกว่า ๑๕ เมตร รถขุดไฮดรอลิกตีนตะขาบชนิดแขนยาวไม่น้อยกว่า ๙.๕ เมตร รถยนต์บรรทุกทุกเท้ายานชนิด ๑๐ ล้อ และส่งมอบแล้วเสร็จ	เทศบาลนครขอนแก่นสามารถดำเนินงานจัดซื้อเครื่องจักรและส่งมอบได้แล้วเสร็จตามสัญญา	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

๒) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน

- งบประมาณตามแผน ๗๓,๒๔๐,๐๐๐ บาท
- งบประมาณที่ใช้จ่ายจริง ๗๐,๔๗๕,๐๐๐ บาท
- งบประมาณส่วนที่ส่งคืนกองทุน ๒,๗๖๕,๐๐๐ บาท

เทศบาลนครขอนแก่น ได้ส่งเงินคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒,๗๖๕,๐๐๐ บาท เนื่องจากเทศบาลได้ขอปรับลดงานโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบ โดยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๒๒ อยู่ในระดับ ๕

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็นร้อยละ
	บรรลุตามเป้าหมาย	ไม่บรรลุตามเป้าหมาย	ดีกว่าเป้าหมาย	
๑. การปรับปรุงสถานีกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น บริเวณบ้านคำบอน	✓			๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕
๒. การลดปัญหามลภาวะด้านน้ำเสีย กลิ่น และทัศนียภาพ อูจาดในบริเวณสถานีกำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่นบริเวณบ้านคำบอน	✓			๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็นร้อยละ
	บรรลุตามเป้าหมาย	ไม่บรรลุตามเป้าหมาย	ดีกว่าเป้าหมาย	
๓. การลดความขัดแย้งและทัศนคติด้านลบของชุมชนรอบพื้นที่สถานีกำจัดขยะมูลฝอย	✓			๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

๒.๓ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ

๑) ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ

เทศบาลนครขอนแก่นได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบบริเวณหลุมฝังกลบ และจัดซื้อเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยภายในพื้นที่ การดำเนินโครงการส่งผลให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมขยะมูลฝอย ทำให้เทศบาลนครขอนแก่นสามารถบริหารจัดการขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตเทศบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำชะขยะปนเปื้อนสู่ลำรางสาธารณะ ช่วยแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งภายในพื้นที่ และสามารถดำเนินการเพื่อลดปริมาณขยะที่มีสะสมภายในบ่อฝังกลบมาเป็นเวลานาน รวมถึงสามารถบริหารจัดการกับขยะใหม่ที่เข้าสู่ระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การจัดซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการขนย้ายขยะที่จะนำไปแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อสำหรับผลิตพลังงานไฟฟ้า และสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

จากการประเมินผลกระทบโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะ พร้อมสถานีสูบบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน โดยพิจารณาผลกระทบใน ๕ มิติ พบว่า

(๑) ผลกระทบต่อประชาชน : การมีระบบรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบบริเวณหลุมฝังกลบช่วยลดกลิ่นไม่พึงประสงค์และทัศนียภาพที่ไม่น่ามองในบริเวณสถานีกำจัดขยะมูลฝอย ส่งผลให้ประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่โดยรอบมีสุขภาพที่ดีขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) ผลกระทบทางสังคม : สามารถลดปัญหาความขัดแย้งและทัศนคติด้านลบของชุมชนที่อยู่อาศัยโดยรอบพื้นที่สถานีกำจัดขยะมูลฝอยที่มีต่อการดำเนินโครงการ จากการช่วยทำให้มลภาวะด้านน้ำเสียและกลิ่นเหม็นลดลง อีกทั้งส่งผลให้เทศบาลนครขอนแก่นสามารถบริหารจัดการขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่เขตเทศบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๓) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม : สามารถรวบรวมน้ำชะขยะ ป้องกันไม่ให้เกิดการปล่อยน้ำชะขยะที่มีความเป็นพิษปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งหากไม่มีการป้องกัน อาจมีการปนเปื้อนสู่ลำน้ำพอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง นอกจากนี้การที่เทศบาลนครขอนแก่นมีเครื่องจักรและอุปกรณ์ใหม่ ช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาขยะล้นบ่อฝังกลบได้อย่างดี สามารถดำเนินการจัดการกับขยะมูลฝอยที่มีปริมาณสะสมในบ่อฝังกลบที่สะสมมาเป็นเวลานาน จำนวนกว่า ๘๐๐,๐๐๐ ตัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถขนถ่ายขยะเก่าเพื่อนำไปแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถดำเนินการได้ ประมาณ ๒๐๐ ตัน/วัน และสามารถบริหารจัดการกับขยะใหม่ได้ประมาณ ๓๗๐ ตัน/วัน

(๔) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ : การนำขยะไปแปรรูปผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้าพลังงานขยะ ก่อให้เกิดรายได้แก่เทศบาลนครขอนแก่น โดยสามารถผลิตไฟฟ้าได้ที่ ๔๕ เมกกะวัตต์ รองรับปริมาณขยะได้สูงสุดประมาณ ๔๐๐-๖๐๐ ตัน/วัน ซึ่งเป็นขยะที่สะสมอยู่เดิมจำนวนประมาณ ๑๖๐ ตัน/วัน ขยะใหม่ภายในเขตเทศบาลประมาณ ๒๐๐ ตัน/วัน และขยะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงประมาณ ๕๐ ตัน/วัน ทำให้เทศบาลนครขอนแก่นมีรายได้ประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ทุก ๓ ปี โดยเทศบาลนครขอนแก่นได้ทำสัญญาร่วมกับโรงไฟฟ้าพลังงานขยะจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๔

(๕) ผลกระทบด้านการเมือง/ความมั่นคง : เทศบาลนครขอนแก่นให้ความสำคัญเรื่องการแก้ไขปัญหาขยะไหลสู่ห้วยหมากง และการมีขยะลงไปอุดตันท่อรวบรวมน้ำขยะจำนวนมาก รวมถึงเครื่องสูบน้ำเสียของสถานีสูบน้ำขยะชำระน้ำ จึงเร่งดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนที่อยู่อาศัยโดยรอบและในเขตเทศบาลมีความรู้สึกมั่นใจในการบริหารจัดการขยะของเทศบาลขอนแก่นเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน

สรุปการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบสำหรับโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำขยะ พร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน ซึ่งเป็นการจัดซื้อเครื่องจักรทดแทนเครื่องจักรเดิมที่เสื่อมสภาพแล้ว เพื่อให้สามารถบริหารและดำเนินการฝังกลบขยะมูลฝอยได้อย่างถูกหลักสุขาภิบาล และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในบ่อฝังกลบขยะมูลฝอยของเทศบาลนครขอนแก่น ทำให้ไม่มีขยะตกค้างในพื้นที่เทศบาลนครขอนแก่น อีกทั้งได้รับความร่วมมือกับบริษัทเอกชนในการดำเนินการบริหารจัดการขยะแปรรูปเป็นพลังงานไฟฟ้า สร้างมูลค่าและรายได้แก่เทศบาลนครขอนแก่น แสดงให้เห็นว่าพื้นที่โดยรอบโครงการได้รับประโยชน์อย่างกว้างขวาง ถือได้ว่าเป็นโครงการที่มีผลกระทบเชิงบวกค่อนข้างมาก อยู่ในระดับที่ ๕

๒) Benefit – Cost Ratio

เทศบาลนครขอนแก่นได้ออกราทะศบัญญัติเทศบาลนครขอนแก่น เรื่อง การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศใช้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ โดยมีการกำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยสำหรับผู้ใช้บริการในพื้นที่เขตเทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องตามอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดอัตราค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยของ เทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลเมืองสุโขทัย เทศบาลเมืองชุมพร เทศบาลเมืองเสนา เทศบาลเมืองแม่สอด เทศบาลเมืองยะลา เทศบาลเมืองปัตตานี เทศบาลเมืองวารินชำราบ เทศบาลเมืองตะกั่วป่า และเทศบาลเมืองศรีสะเกษ ประกาศลงราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยเทศบาลนครขอนแก่นสามารถจัดเก็บค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอยได้เฉลี่ยปีละประมาณ ๘,๐๙๑,๕๒๐ บาท

นอกจากนี้ เทศบาลนครขอนแก่นยังได้นำขยะไปแปรรูปผลิตเป็นกระแสไฟฟ้าที่โรงไฟฟ้าพลังงานขยะ ซึ่งก่อให้เกิดรายได้แก่เทศบาลนครขอนแก่นประมาณปีละ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ทุก ๓ ปี

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเทศบาลนครขอนแก่นมีรายได้จากการใช้งานระบบก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำขยะ พร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอนเป็นจำนวนเงินประมาณ ๙,๐๙๑,๕๒๐ บาท/ปี โดยรายได้จากการแปรรูปขยะเป็นพลังงานไฟฟ้าใน ๓ ปี จะมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ในขณะที่งบประมาณที่ใช้

จ่ายจริงในโครงการ เป็นเงิน ๗๐,๔๓๕,๐๐๐ บาท ซึ่งจะใช้ระยะเวลาประมาณ ๗.๗ ปีในการคืนทุน แสดงรายละเอียดการคำนวณดังนี้

ระยะเวลาคืนทุน = จุดได้ที่ผลสะสมของกระแสเงินสดรับเท่ากับเงินลงทุนในครั้งแรก

โดยคำนวณรายได้ของเทศบาลนครขอนแก่นในปีที่ ๑ - ๘ โดยสมมติให้รายได้จากการเก็บค่าบริการจัดการขยะเป็นรายได้คงที่ (ค่าประมาณ)

ตารางที่ ๗ ประมาณการรายได้ของเทศบาลนครขอนแก่น

หน่วย : บาท

ปีที่	มูลค่ารายได้จากการแปรรูปขยะเป็นพลังงานไฟฟ้า	ค่าบริการกำจัดขยะมูลฝอย	รวม
๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๐๙๑,๕๒๐
๒	๑,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๐๙๑,๕๒๐
๓	๑,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๐๙๑,๕๒๐
๔	๑,๑๐๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๑๙๑,๕๒๐
๕	๑,๑๐๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๑๙๑,๕๒๐
๖	๑,๑๐๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๑๙๑,๕๒๐
๗	๑,๒๑๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๓๐๑,๕๒๐
๘	๑,๒๑๐,๐๐๐	๘,๐๙๑,๕๒๐	๙,๓๐๑,๕๒๐
รวมทั้งสิ้น	๘,๗๒๐,๐๐๐	๖๔,๗๓๒,๑๖๐	๗๓,๔๕๒,๑๖๐

ซึ่งหากนำมาคำนวณ B/C ratio เปรียบเทียบมูลค่าผลประโยชน์กับมูลค่าของต้นทุน ดังนี้

$$B/C \text{ ratio} = \frac{PV \text{ of Benefit}}{PV \text{ of Cost}} = \frac{๗๓,๔๕๒,๑๖๐}{๗๐,๔๓๕,๐๐๐} = ๑.๐๔$$

โดยที่

- PV of Benefit หรือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Benefit)
- PV of Cost หรือ มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Cost)

ผลที่ได้จากการคำนวณ

B/C > ๑ คู้่มค่าการลงทุน B/C = ๑ เท่าทุน B/C < ๑ ไม่คู้่มทุน ขาดทุน

สามารถแปรผลได้อยู่ในระดับ ๕ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินโครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะพร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน โดยเทศบาลนครขอนแก่น **“มีความคุ้มค่าแก่การลงทุน”**

๓. การประเมินความคุ้มค่าโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากร
ลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอ
เวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
โดยเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน

โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน

๑. ข้อมูลโครงการ

๑.๑ การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดำเนินการโดยเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ วงเงิน ๔,๙๘๒,๐๐๐ บาท (สี่ล้านเก้าแสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ ๒ ปี ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

๑.๒ สารสำคัญของโครงการฯ

๑.๒.๑ ความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ

อำเภอเวียงแหง เป็นพื้นที่ที่โอบล้อมรอบด้วยผืนป่าขนาดใหญ่แนวเทือกเขาแดนลาว มีแนวเขตติดต่อระหว่างประเทศไทยกับประเทศเมียนมา และเป็นต้นกำเนิดของสายน้ำแม่แตง เป็น ๑ ใน ๒๕ ลุ่มน้ำเหนือเขื่อนภูมิพลของประเทศไทย หล่อเลี้ยงพื้นที่ต้นน้ำในเขตอำเภอเวียงแหง จนถึงที่ราบลุ่มน้ำในเขตอำเภอแม่แตง และอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยมีลำน้ำสาขาเล็กๆ ที่ไหลลงสู่ลำน้ำแม่แตง บรรจบกับสายน้ำแม่ปิงด้วยความสำคัญของพื้นที่ ที่เป็นป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน จึงได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์และความเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตง จึงก่อเกิดความอุดมสมบูรณ์ทางระบบนิเวศน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายมีลำน้ำสาขาเล็กๆ ที่ไหลลงสู่ลำน้ำแม่แตงบรรจบกับสายน้ำแม่ปิง รวมระยะทาง ๑๘๐ กิโลเมตร ได้แก่ ลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน ห้วยนายาว แม่หาด นามน ห้วยหก แม่เตาะ ห้วยฮ้องจู้ และแม่ลาด ด้วยความสำคัญของพื้นที่ที่เป็นป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน จึงได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง อุทยานแห่งชาติผาแดง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเชียงดาว และป่าสงวนแห่งชาติเชียงดาว/แม่ตะมาน รวมเนื้อที่ ๓,๒๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๐๔๐,๐๐๐ ไร่

พื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง แม้ว่าจะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรที่หลากหลายทั้งดิน น้ำ ป่า แต่เมื่อกระแสการพัฒนาประเทศ ระบบทุนเริ่มแผ่ขยายเข้ามาในพื้นที่ ส่งผลให้ทรัพยากรเปลี่ยนแปลง ถูกแย่งชิงฐานทรัพยากรไปจากชุมชน แม้กระทั่งการถูกละเมิดสิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนท้องถิ่น ผ่านโครงสร้างอำนาจทางกฎหมาย จากสิทธิร่วม กลายเป็นระบบสิทธิแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งได้มีเวทีวิเคราะห์ปัญหา ปัจจัยเงื่อนไขในพื้นที่กับกระบวนการทำงานของเครือข่ายร่วมกัน จึงพบสาเหตุของปัญหา ดังนี้

๑) ชุมชนอำเภอเวียงแหง ขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ และเข้าใจ ในคุณค่าความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้กฎระเบียบ และนโยบายจากรัฐส่วนกลาง ในปัจจุบัน อันเนื่องมาจากความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อต่างๆ รวมทั้งข้อจำกัดของหน่วยงานราชการที่จะเข้าถึงชุมชนที่ห่างไกลในเขตทุรกันดาร

๒) ชุมชนอำเภอเวียงแหง ขาดความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน จากสภาพพื้นที่เป็นผืนป่าขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกับประเทศเมียนมา ทำให้พื้นที่ส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารสิทธิ์รับรองการถือครองที่ดินหรือ

เอกสารสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดินทำกินของชุมชน และที่สำคัญไม่มีแผนการจัดทำแนวเขตระหว่างที่ดินทำกินกับพื้นที่ป่า เพื่อรองรับการบริหารจัดการการใช้ที่ดิน

๓) การขยายตัวของพืชเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวมีแนวโน้มสูงขึ้น จากปี ๒๕๔๗ มีการขยายตัวของเมือง ร้านอาหาร รีสอร์ท ที่พัก จาก ๑ แห่ง เพิ่มขึ้นเป็น ๑๔ แห่ง ในปี ๒๕๕๕ ในอนาคตมีผลทำให้ที่ดินถูกเปลี่ยนมือเพื่อรองรับการขยายตัวจากการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอป่าสักพื้นที่อำเภอเวียงแหงด้วยระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร และแนวโน้มการเปิดพรมแดนไทย - เมียนมา เร่งให้เกิดการลงทุน การก่อสร้างถนน โครงสร้างพื้นฐานระหว่างประเทศไทยและเมียนมา มีแนวโน้มเกิดการทะลักของแรงงานต่างด้าวเข้ามาตั้งถิ่นฐาน การขยายพื้นที่เพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ระบบการผลิต และการเพิ่มขึ้นของแรงงานในพื้นที่

๔) ปริมาณและคุณภาพของน้ำในลำน้ำแม่แตงลดลง ผลจากพื้นที่ป่าถูกบุกรุก ขยายพื้นที่ทำกินในเขตป่าต้นน้ำ รอยต่อระหว่างประเทศเมียนมาและไทย และรอยต่อระหว่างผืนป่าเขตตำบลเมืองนะกับตำบลเปียงหลวง อำเภอเวียงแหง และการใช้น้ำ เพื่อการผลิต โดยเฉพาะพืชหลัก “กระเทียม” มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี มีแนวโน้มการลดลงของปริมาณน้ำในช่วงฤดูแล้ง และการใช้สารเคมี ปุ๋ย ยาจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ลำน้ำแม่แตงมีสารปนเปื้อน ส่งผลต่อสุขภาพของคนในพื้นที่และชุมชนที่อยู่ปลายน้ำ

๕) แนวโน้มการบริหารจัดการการทำงานของเครือข่ายองค์กรชาวบ้านไม่ต่อเนื่อง อันเกิดขึ้นจากภัยคุกคามจากปัจจัยภายนอก (กระแสการพัฒนาเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว โครงการพัฒนาขนาดใหญ่) และภัยคุกคามจากปัจจัยภายใน (เศรษฐกิจ อาชีพรายได้ การเมือง)

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น จะมีแนวโน้มที่มีความรุนแรงและเปลี่ยนแปลงมากขึ้น หากชุมชนขาดโอกาสการเรียนรู้ เข้าใจสถานการณ์ปัญหา ความสำคัญของทรัพยากรป่าต้นน้ำ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาเครือข่ายองค์กรชาวบ้านให้เกิดความเข้มแข็ง สร้างพลังการเรียนรู้จากรุ่นสู่รุ่น สร้างความตระหนักในการปฏิบัติดูแล รักษา พื้นที่ผืนป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการที่จะรักษาไว้ได้ ซึ่งโครงการนี้เป็นแนวทางหนึ่งในการยกระดับพลังเครือข่าย สร้างการเรียนรู้กับชุมชนในพื้นที่ได้เข้าใจ ตระหนักในสิทธิกับการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าของชุมชน

๑.๒.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน

๒) เพื่อยกระดับองค์ความรู้สู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เครือข่ายองค์กรชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรพื้นที่กลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน

๓) เพื่อพัฒนากลไกความร่วมมือเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีในพื้นที่ ผลักดันข้อเสนอนโยบายสาธารณะท้องถิ่น

๑.๒.๓ พื้นที่ดำเนินโครงการ

๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

๑.๑) พื้นที่เป้าหมายหลัก ๗ หมู่บ้าน ๒ ตำบล อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒) พื้นที่เป้าหมายรอง ๗ หมู่บ้าน ๒ ตำบล อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒.๔ แผนงานและกิจกรรม

แผนงานที่ ๑ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน

แผนงานที่ ๒ เพื่อยกระดับองค์ความรู้สู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เครือข่ายองค์กรชาวบ้าน
ในการจัดการทรัพยากรพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน

แผนงานที่ ๓ เพื่อพัฒนากลไกความร่วมมือเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคีในพื้นที่ ผลักดันข้อเสนอนโยบายสาธารณะท้องถิ่น

๑.๒.๕ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

ผลประโยชน์ต่อชุมชน

๑) สร้างเครือข่ายองค์กรชาวบ้านดำเนินงานร่วมกับภาครัฐในการจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตง
ตอนบน

๒) เกิดจิตสำนึกร่วมของคนลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน ในการที่จะช่วยกันดูแล รักษา พื้นที่ป่า
ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร อย่างรู้คุณค่าและยั่งยืน

๓) เกิดระบบข้อมูลชุดความรู้ที่นำไปออกแบบ วางแผนการจัดการลุ่มน้ำโดยเครือข่ายองค์กร
ชาวบ้านร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อการฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน

๔) เกิดความร่วมมือในการทำงานโดยเอาสถานการณ์ปัญหาพื้นที่เป็นตัวตั้ง มีเป้าหมาย
ยุทธศาสตร์การทำงานร่วมกันในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบนร่วมกับภาคีทุกภาคส่วนในพื้นที่
อำเภอเวียงแหง

๕) การฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน โดยเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน
ถูกเสนอให้เป็นนโยบายสาธารณะในระดับท้องถิ่นและการใช้อำนาจท้องถิ่นด้วยการออกเทศบัญญัติ หรือ
ข้อบัญญัติท้องถิ่น ว่าด้วยระบบผังชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า

ผลประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) เกิดการจัดการ ดูแลรักษา พื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม
ของเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน

๒) การเพิ่มความหลากหลาย และความหนาแน่นของชนิดพันธุ์พืช ในพื้นที่ป่าชุมชน
อำเภอเวียงแหง

๓) เกิดพื้นที่การจัดการร่วมภายใต้แผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนโดยภาคีทุกภาคส่วน

๔) ได้ข้อมูลชุดความรู้ของชุมชนในการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ทั้งการใช้ประโยชน์
องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕) เครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้นโยบาย
ระดับท้องถิ่น และข้อบัญญัติท้องถิ่นในการจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน

๒. ผลการประเมินความคุ้มค่า

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

๑) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน อยู่ในระดับ ๓

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิต ที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็น ร้อยละ
๑. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ เครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำ แม่แดงตอนบนในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมพื้นที่ป่าต้นน้ำ แม่แดงตอนบน	๑.๑ เกิดกลไกเครือข่าย ทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แดง ตอนบน ที่มีความ เข้มแข็งและได้การ ยอมรับจากหน่วยงาน ภาคีในระดับพื้นที่อำเภอ เวียงแหง ๑.๒ เครือข่ายทรัพยากร กลุ่มน้ำแม่แดงตอนบน ยกระดับการทำงานขึ้น เป็น “สมาคมเครือข่าย ทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แดง ตอนบน” ๑.๓ การสืบทอดความรู้ บทเรียนประสบการณ์ จากคณะกรรมการฯ ผู้นำรุ่น ๑ เพื่อสร้าง คณะกรรมการฯ รุ่น ๒ ที่ มีความสามารถเป็น วิทยากรกระบวนการ ถ่ายทอดแนวคิดในการ ดูแลรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่า ต้นน้ำแม่แดง	- สามารถรวมกลุ่ม เครือข่ายทรัพยากรกลุ่ม น้ำแม่แดงตอนบน ดำเนินงานในพื้นที่ได้ - เกิดสมาคมเครือข่าย ทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่ แดงตอนบนเพื่อการ ทำงานในพื้นที่ได้ - เกิดการถ่ายทอด ความรู้ และ ประสบการณ์ การ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่	เกิดคณะกรรมการ เครือข่ายทรัพยากรกลุ่ม น้ำแม่แดงตอนบนเป็น แกนนำในระดับหมู่บ้าน ๑๗ หมู่บ้าน กับอีก ๒ หย่อมบ้าน ทำงาน เครือข่าย ตั้งแต่ระดับ หมู่บ้าน ตำบล และมาสู่ กลไกเครือข่ายในระดับ อำเภอ ผลักดันให้กลไก ภายในมีความเข้มแข็ง เกิดการยอมรับของ หน่วยงาน ท้องถิ่น ยกระดับให้อยู่ในกลไก ของราชการ จัดตั้ง คณะอนุกรรมการที่ ปรึกษาอุทยานแห่งชาติ ผาแดง และการประกาศ แต่งตั้งคณะกรรมการ แก้ไขปัญหาการจัดการ ทรัพยากร ธรรมชาติฯ อำเภอเวียงแหง เกิด คณะกรรมการเครือข่าย ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมกลุ่มน้ำแม่แดง ตอนบน สามารถ ถ่ายทอด เนื้อหา กระบวนการเรียนรู้และ แนวคิดไปสู่ชุมชน เป้าหมายได้ มีชาวบ้านที่ เข้าร่วมสำรวจและจัดทำ แนวเขตอย่างสม่ำเสมอ	โครงการสามารถ ดำเนินงานได้ตาม แผนงาน อย่างไรก็ตาม ยังไม่สามารถจัดตั้งหรือ ยกสถานะเป็นสมาคมได้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารในท้องถิ่น เครือข่ายได้มีการ ผลักดันให้มีจัดตั้งกลไก คณะทำงานในระดับ ตำบลขึ้นมา ๓ ตำบล ยกระดับให้อยู่ในกลไก ของราชการและใช้ ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและ เข้มแข็ง	๖๖.๖ อยู่ใน ระดับ ๒

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิต ที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็น ร้อยละ
<p>๒. เพื่อยกระดับองค์ความรู้ สู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เครือข่ายองค์กรชาวบ้านใน การจัดการทรัพยากรพื้นที่ ลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน</p>	<p>๒.๑ เกิดแผนยุทธศาสตร์ การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่สามารถใช้เป็น แนวทางเพื่อฟื้นฟู ป้องกัน ดูแลรักษา ทรัพยากรอันมีแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต</p> <p>๒.๒ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ตำบลเวียงแหง ที่เป็น พื้นที่ป่าชุมชน และ แหล่งน้ำแม่แตง ได้รับ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแล รักษาอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน</p>	<p>ทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับการฟื้นฟู ป้องกัน และดูแล รักษาอย่างต่อเนื่อง จากแผนที่ชัดเจนและ เป็นระบบและได้รับ การอนุรักษ์และฟื้นฟู ด้วยวัฒนธรรมและ กติกาท้องถิ่น</p>	<p>ยกระดับองค์ความรู้ สู่ การจัดทำแผน ยุทธศาสตร์เครือข่าย องค์กรชาวบ้านในการ จัดการทรัพยากร โดย จัดทำชุดองค์ความรู้ด้าน การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติของชุมชน ระดับหมู่บ้าน ในการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมป่าไม้ที่ดิน ระหว่างชุมชน กับ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำ ดัง มีกฎระเบียบร่วมกัน เกิดระบบฐานข้อมูล มี ความชัดเจนในเรื่องแนว เขตที่ดิน ป่าไม้</p>	<p>โครงการสามารถ ดำเนินงานได้ตาม แผนงานโครงการที่ กำหนดไว้</p>	<p>๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕</p>
<p>๓. เพื่อพัฒนากลไกความ ร่วมมือเครือข่ายองค์กร ชาวบ้าน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภาควิชาในพื้นที่ ผลักดันข้อเสนอนโยบาย สาธารณะท้องถิ่น</p>	<p>๓.๑ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นสามารถออก ข้อบัญญัติท้องถิ่นว่า ด้วยระบบผังชุมชนใน การจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า</p> <p>๓.๒ สื่อเผยแพร่สร้าง กระบวนการเรียนรู้การ จัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ของคนเวียงแหง ทั้งภายใน และภายนอก</p> <p>๓.๓ เวทีมหกรรม “ช่วง ต้นน้ำ กับการฟื้นฟูป่า ต้นน้ำแม่แตงตอนบน”</p>	<p>ข้อบัญญัติที่มีความ เหมาะสมกับพื้นที่และ ปฏิบัติได้จริง เกิด แนวคิดหรือสามารถใช้ เป็นต้นแบบในการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การ ประชาสัมพันธ์ ผลสำเร็จของงานด้าน อนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรการมีส่วน ร่วมและการขยายผล ร่วมกับหน่วยงานอื่น</p>	<p>เกิดข้อตกลงกฎระเบียบ กติการ่วมกันของชุมชน ในธรรมนูญหมู่บ้านและ ธรรมนูญในระดับตำบล เป็นต้นแบบในการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม มีชุด นิทรรศการระบบข้อมูล การจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า สามารถขยายผล ไปสู่ความร่วมมือกับทาง องค์การบริหารส่วน จังหวัด เชียงใหม่ ยกระดับให้เกิดเครือข่าย ในระดับจังหวัด</p>	<p>โครงการสามารถ ดำเนินงานได้ตาม แผนงาน อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถผลักดันให้เกิด เทศบัญญัติได้เนื่องจาก จากสถานการณ์ทาง การเมือง แต่ก็สามารถ ผลักดันให้เกิดเป็น ธรรมนูญหมู่บ้านและ ธรรมนูญในระดับตำบล ที่สามารถขยายผลไปสู่ ความร่วมมือมีการใช้ ระเบียบกติการ่วมกัน</p>	<p>๖๖.๖ อยู่ใน ระดับ ๒</p>

๒) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน

- งบประมาณตามแผน	๔,๙๘๒,๐๐๐	บาท
- งบประมาณจ่ายจริง	๔,๙๘๑,๙๒๖	บาท
- ส่งเงินคืนกองทุน รวม	๔,๑๐๒.๔๘	บาท

สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๙๙ อยู่ในระดับ ๕

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็น ร้อยละ
	บรรลุตาม เป้าหมาย	ไม่บรรลุตาม เป้าหมาย	ดีกว่า เป้าหมาย	
<p>วัตถุประสงค์ที่ ๑ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนในการจัดการทรัพยากรฯ พื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน</p> <p>๑.๑ เกิดกลไกเครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน ที่มีความเข้มแข็งและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาคีในระดับพื้นที่อำเภอเวียงแหง</p> <p>๑.๒ เครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน ยกกระดับการทำงานขึ้นเป็น “สมาคมเครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน”</p> <p>๑.๓ การสืบทอดความรู้ บทเรียน ประสบการณ์ จากคณะกรรมการฯ ผู้นำ รุ่น ๑ เพื่อสร้างคณะกรรมการฯ รุ่น ๒ ที่มีความสามารถเป็นวิทยากรกระบวนการถ่ายทอดแนวคิดในการดูแลรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตง</p>			✓	๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕
<p>วัตถุประสงค์ที่ ๒ เพื่อยกระดับองค์ความรู้สู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เครือข่ายองค์กรชาวบ้านในการจัดการทรัพยากรพื้นที่กลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน</p> <p>๒.๑ เกิดแผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อฟื้นฟู ป้องกัน ดูแล รักษาทรัพยากรอันมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต</p> <p>๒.๒ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตำบลเวียงแหง ที่เป็นพื้นที่ป่าชุมชนและแหล่งน้ำแม่แตง ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน</p>	✓			๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕
<p>วัตถุประสงค์ที่ ๓ เพื่อพัฒนากลไกความร่วมมือเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน อปท. ภาคีในพื้นที่ผลักดันข้อเสนอนโยบายสาธารณะท้องถิ่น</p>			✓	๑๐๐ อยู่ใน

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็นร้อยละ
	บรรลุตามเป้าหมาย	ไม่บรรลุตามเป้าหมาย	ดีกว่าเป้าหมาย	
๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยระบบผังชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ๓.๒ สื่อเผยแพร่สร้างกระบวนการเรียนรู้การจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่า ของคนเวียงแหง ทั้งภายใน และภายนอก ๓.๓ จัดเวทีมหกรรมช่วงต้นน้ำกับการฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน ๑ ครั้ง				ระดับ ๕

๒.๓ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ

๑) ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ

จากการประเมินผลกระทบโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาในผลกระทบจาก ๕ มิติ ดังนี้

(๑) ผลกระทบต่อประชาชน พบว่า จากการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าต้นน้ำแม่แตง ทำให้เกิดการฟื้นตัวทำให้มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เป็นผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น ชุมชนมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดการไฟในพื้นที่ป่าใกล้เคียง เป็นผลให้มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ จนเกิดการขยายผลไปสู่ชุมชนใกล้เคียงในระดับลุ่มน้ำ ทำให้ประชากรในพื้นที่อำเภอเวียงแหงโดยประมาณ ๓๐,๙๐๓ คนได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๒) ผลกระทบทางสังคม พบว่า สามารถพัฒนาโอกาสความร่วมมือเครือข่ายองค์กรชาวบ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงภาคีในพื้นที่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเกิดจากการที่ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้ชุมชนมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม พบว่า โครงการมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน ให้มีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนจากหลายภาคส่วนในพื้นที่ในการทำงานร่วมกับท้องถิ่น ได้แก่ การฟื้นฟูจัดการพื้นที่ป่า เช่น การทำฝายชะลอน้ำ การปลูกป่า การทำแนวกันไฟ การพัฒนาพันธุกรรมพืชพื้นบ้าน และการจัดทำแผนรณรงค์ลดไฟป่า ลดหมอกควัน เป็นต้น ทำให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอนุรักษ์แหล่งต้นน้ำที่สำคัญของลำน้ำแม่แตง เป็นลำน้ำสาขาหลักที่หล่อเลี้ยงพื้นที่เกษตร และการใช้เพื่ออุปโภค บริโภค นอกจากนี้ ยังมีลำน้ำสาขาที่ไหลลงสู่ลำน้ำแม่แตงอีก ๖ ลำน้ำสาขาที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำแม่แตง ลำน้ำแม่แพม ลำน้ำแม่หาด ลำน้ำฮ้องจู้ ลำน้ำไคร้ และลำน้ำยาวาว

ซึ่งพบว่าในลุ่มน้ำดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์จากเหมืองฝายทั้งหมด ๒๐ ฝาย ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตร จำนวน ๑๖,๖๕๙ ไร่ และกลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน ๑,๘๒๘ ราย

(๔) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ พบว่า สามารถดำเนินการให้เครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตง ตอนบนให้มีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพ และยังมี การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ในพื้นที่ มีการบริหารจัดการเรื่องที่ดินทำกินอย่างเป็นรูปธรรม มีการ กำหนดสิทธิในการใช้ที่ดินอย่างชัดเจน ส่งผลให้ชุมชนมีอาชีพที่มั่นคงและรายได้ที่แน่นอน มีสภาพเศรษฐกิจ ที่ดีขึ้น สามารถประกอบอาชีพในพื้นที่ทำกินที่ได้รับการจัดสรรและกำหนดสิทธิการใช้ประโยชน์ และ ทำข้อตกลงร่วมกัน โดยพื้นที่ราบลุ่มน้ำ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะใช้เป็นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ทางเกษตร เช่น ที่นา ปลูกข้าว ปลูกกระเทียม พริก ถั่วแดง ถั่วเหลือง และพื้นที่เนินเขา ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่เกษตรบนที่สูง ปลูกพืช ที่ไม่ต้องใช้น้ำมาก ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วลิสง เป็นต้น

(๕) ผลกระทบด้านการเมือง/ความมั่นคง พบว่า มีหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ให้การสนับสนุน ชาวบ้านจึงมีความรู้สึกมั่นคงในที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกิน สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน โดยชุมชนยังมีการขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรในพื้นที่ และมีการวางกฎระเบียบการจัดการ ทรัพยากรป่าไม้และที่ดินที่ชุมชนต้องปฏิบัติ

สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ สำหรับโครงการประเภทเงินช่วยเหลือและ อุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการกองทุน เห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พบว่า โครงการพัฒนาศักยภาพ เครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการ ฟื้นตัวของทรัพยากรธรรมชาติ มีการบริหารจัดการเรื่องที่ดินทำกินอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถส่งเสริมการ อนุรักษ์แหล่งต้นน้ำที่สำคัญของลำน้ำแม่แตงไว้ได้ จึงกล่าวได้ว่าโครงการมีผลการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบเชิง บวกค่อนข้างมาก อยู่ใน ระดับที่ ๕

๒) Benefit – Cost Ratio ของโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

มูลค่าทางเศรษฐกิจของประโยชน์จากระบบนิเวศ (Economics Value of Ecosystem Services) จากข้อมูลของ The International Union for Conservation of Nature (IUCN) สำหรับ ประเทศที่กำลังพัฒนา การประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้จากระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ในประเทศที่กำลัง พัฒนา มีความสำคัญมากต่อความยั่งยืนของทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งในการประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้จากระบบนิเวศ สามารถคิดมูลค่าเศรษฐกิจของประโยชน์จากระบบนิเวศโดยคิดจาก ประโยชน์ที่ได้โดยตรงในรูปของอาหารและอื่นๆ สำหรับพื้นที่เกษตรและทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีมูลค่าประมาณ ๓๗๐ เหรียญสหรัฐฯ ต่อ ๑ เฮกแต หรือประมาณ ๒,๐๑๐ บาท ต่อพื้นที่ ๑ ไร่ และพื้นที่ดำเนินงานของโครงการ พัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน

อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีการใช้ประโยชน์จากเหมืองฝายทั้งหมด ๒๐ ฝาย ครอบคลุมพื้นที่ระบบนิเวศป่าต้นน้ำ จำนวน ๑๖,๖๕๙ ไร่ สามารถคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจของประโยชน์จากระบบนิเวศ (Economics Value of Ecosystem Services) = ๒๐๑๐ x ๑๖,๖๕๙ มีมูลค่า ๓๓,๔๘๔,๕๙๐ บาท ต่อปี จากการดำเนินงานที่ผ่านมาในระยะเวลา ๒ ปี ครึ่ง จะสามารถคิดเป็นมูลค่าได้ประมาณ ๘๓,๗๑๑,๔๗๕ บาท

$$B/C \text{ ratio} = \frac{PV \text{ of Benefit}}{PV \text{ of Cost}}$$

โดยที่

- PV of Benefit หรือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Benefit)

- PV of Cost หรือ มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Cost)

ผลที่ได้จากการคำนวณ

B/C > ๑ คัดค้านการลงทุน B/C = ๑ เท่าทุน B/C < ๑ ไม่คุ้มทุน ขาดทุน

ผลการคำนวณ B/C ratio โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

$$B/C \text{ ratio} = \frac{๘๓,๗๑๑,๔๗๕}{๔,๘๘๑,๙๒๖}$$

$$B/C \text{ ratio} = ๑๖.๗๒๑$$

สรุปผลที่ได้จากการคำนวณ

B/C ratio > ๑

สามารถแปรผลได้ว่า โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ “มีความคุ้มค่าการลงทุน”

๔. การประเมินความคุ้มค่าโครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์
เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว อำเภอมะนัง
จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน
สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน

โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน

๑. ข้อมูลโครงการ

๑.๑ การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๒/ ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ มีมติเห็นควรอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้แก่มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน โดยสถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ วงเงิน ๔,๙๔๒,๓๕๐ บาท (สี่ล้านเก้าแสนสี่หมื่นสองพันสามร้อยห้าสิบบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๓ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

๑.๒ สารสำคัญของโครงการฯ

๑.๒.๑ ความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ

๑) ปัญหาเกษตรกรไม่มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง ไม่สามารถจัดการด้านการตลาดได้จึงต้องพึ่งกลไกการตลาดภายนอก ซึ่งมีพ่อค้าคนกลางหรือบริษัทเข้ามาส่งเสริมสนับสนุน ทั้งเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยเคมี สารเคมี และเงินทุนกู้ยืมล่วงหน้าเมื่อถึงเวลาจำหน่ายผลผลิตก็ถูกกดราคาขาย และหักค่าเมล็ดพันธุ์พืช ปุ๋ยเคมี สารเคมี ในบางปีเกษตรกรหลายรายแทบจะไม่มีเงินเหลือ อีกทั้งยังเป็นหนี้พ่อค้าคนกลางหรือบริษัทที่มาลงทุนให้ก่อน และต้องผลิตต่อไปเพื่อใช้หนี้ เหมือนถูกบังคับให้อยู่ในวงจรเกษตรเคมีเชิงเดี่ยวอย่างปฏิเสธไม่ได้ ดังนั้น ถึงแม้ว่าเกษตรกรในพื้นที่จะมีความเข้าใจและตระหนักในผลกระทบของสารเคมีเกษตรแต่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์ได้ เนื่องจากมีภาระหนี้สินและขาดงบประมาณสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต

๒) เกษตรกรที่ได้รับการอบรมหลักสูตรเกษตรกรอินทรีย์ในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และนำมาทดลองปฏิบัติอย่างจริงจังจนมีองค์ความรู้มาก แต่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการถ่ายทอดและไม่มีสื่อใช้ประกอบการแลกเปลี่ยนที่เหมาะสมจึงยังไม่สามารถขยายแนวคิด และเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ให้ครอบคลุมพื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาวได้

๓) เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่จัดตั้งขึ้นภายหลังเข้ารับการฝึกอบรมจากโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นโครงการที่สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน ภายใต้มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชนได้เข้าดำเนินงานในพื้นที่มาก่อน ไม่มีการดำเนินกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สมาชิกที่ยังคงทำเกษตรอินทรีย์จึงค่อยๆ ลดลงจนเหลือเพียงไม่กี่ราย ทำให้สถานะของเครือข่ายในปัจจุบันอยู่ในสภาวะหยุดนิ่ง ไม่ได้มีการขับเคลื่อนงานใดๆ

๔) กิจกรรมการแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ไม่มีความหลากหลายและไม่มีตลาดรองรับอย่างเพียงพอที่จะทำให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจที่จะหันมาผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเต็มรูปแบบ

ดังนั้น แกนนำชุมชนบางส่วนจึงมีความต้องการที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและจริงจัง จึงได้ร่วมกันจัดทำ “โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว จังหวัดเชียงใหม่” ที่เน้นการพัฒนาศักยภาพขององค์กรชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างพื้นที่รูปธรรมด้านระบบเกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบวงจร เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่ดี โดยองค์กรชุมชน การมีพื้นที่รูปธรรมจะเป็นการสร้างโอกาสให้แก่วัยรุ่นที่ไม่เข้าใจ ได้มีโอกาสสัมผัสของจริง ได้ร่วมคิด ร่วมวางแผนร่วมตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ เกิดการเรียนรู้ เกิดความตระหนัก และเกิดจิตสำนึกที่ดี เกิดการยอมรับ เกิดความศรัทธามากขึ้น และสามารถนำไปเป็นนโยบาย เพื่อนำไปขยายผลได้ในทุกระดับ

๑.๒.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว จังหวัดเชียงใหม่ ในการทำเกษตรกรรมยั่งยืนที่มีความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๓ พื้นที่ดำเนินโครงการ

พื้นที่เป้าหมาย

๑) พื้นที่เป้าหมายหลัก คือ หมู่บ้านที่มีเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรอินทรีย์ และยังคงมีพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์บางส่วนในปัจจุบัน ดังนี้

๑.๑) ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๘ หมู่บ้าน คือ บ้านปางฮ่าง บ้านปางม่วง บ้านสบเปิง บ้านต้นงุ่น บ้านไร่ บ้านท่าข้าม บ้านสหกรณ์ทุ่งใหม่ และบ้านดอนเจียง

๑.๒) ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ บ้านสันป่ายาง บ้านหนองก่าย และบ้านสันป่าตึง

๒) พื้นที่เป้าหมายรอง คือ หมู่บ้านที่มีเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรอินทรีย์ที่ไม่มีพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์ แต่ยังคงมีความสนใจที่จะทำเกษตรอินทรีย์ ดังนี้

๒.๑) ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕ หมู่บ้าน คือ บ้านแม่หลอด บ้านผาหมอน บ้านร้อง บ้านต้นลานและบ้านแม่แลบ

๒.๒) ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ บ้านหนองบัว บ้านเอียงและบ้านผาแต่น

๑.๒.๔ แผนงานและกิจกรรม

๑) กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ คน ที่เคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรอินทรีย์ในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนและยังคงมีพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์บางส่วนอยู่ในปัจจุบัน ในพื้นที่ตำบลสันป่ายาง และตำบลสบเปิง

๒) กลุ่มเป้าหมายรอง จำนวนอย่างน้อย ๙๖ คน ได้แก่

๒.๑) เกษตรกร จำนวน ๕๐ คน ที่เคยผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรอินทรีย์ ในระบบเกษตรกรรมยั่งยืนที่ไม่มีพื้นที่ทำเกษตรอินทรีย์แต่มีความสนใจที่จะทำเกษตรอินทรีย์ ในพื้นที่ตำบล สันป่ายาง และตำบลสบเปิง

๒.๒) แกนนำชุมชน คือ

(๑) ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน ตำบลสบเปิง ๑๓ หมู่บ้าน จำนวน ๑๓ คน และ ตำบลสันป่ายาง ๖ หมู่บ้าน จำนวน ๖ คน

(๒) ตัวแทนจาก อบต.สบเปิง จำนวน ๓ คน และ อบต.สันป่ายาง จำนวน ๓ คน

๒.๓) ตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่

- หน่วยงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓ คน
- หน่วยงานด้านการเกษตร จำนวน ๕ คน
- หน่วยงานด้านสาธารณสุข จำนวน ๓ คน

๒.๔) ตัวแทนกลุ่มผู้บริโภคจำนวน ๑๐ คน

๒.๕) เกษตรกร ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

๑.๒.๕ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

๑) ผลประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน

๑.๑) แกนนำเครือข่ายเกษตรอินทรีย์มีความเข้มแข็ง บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒) มีที่มหาวิทยาลัยชุมชนด้านเกษตรอินทรีย์ เพื่อสิ่งแวดล้อมประจำตำบล ที่สามารถจัดฝึกอบรม ขยายผลในพื้นที่ได้

๑.๓) มีเกษตรกร ๑๕๐ ครอบครัว ปรับเปลี่ยนมาทำเกษตรอินทรีย์เพื่อให้มีอาหารที่ปลอดภัยบริโภคอย่างเพียงพอในชุมชน

๑.๔) คนในกลุ่มน้ำฮาว ๔,๐๐๐ ครอบครัว ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และให้ความร่วมมือในกิจกรรม

๒) ผลประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑) น้ำสะอาดมากขึ้น การปนเปื้อนของสารเคมีน้อยลง

๒.๒) สภาพอากาศและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

๒. ผลการประเมินความคุ้มค่า

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

๑) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมายวิธีการวัด	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในพื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว จังหวัดเชียงใหม่ในการทำเกษตรกรรมยั่งยืนที่มีความมั่นคงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	<p>๑.๑ มีเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่มีความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเครือข่ายได้</p> <p>๑.๒ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์เกิดความตระหนักในการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยในครัวเรือน</p> <p>๑.๓ มีสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่ทำเกษตรอินทรีย์แปรรูปแบบอย่างจริงจัง</p> <p>๑.๔ ลดพื้นที่เกษตรเคมี และเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในที่ดินทำกินของตนเองมากขึ้น หรือมีการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่ลดลง</p> <p>๑.๕ มีช่องทางการตลาดสำหรับให้เกษตรกรนำผลผลิตอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปอินทรีย์ไปขายได้อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>- เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ทุกระดับสามารถดำเนินงานเกษตรกรรมยั่งยืนได้อย่างต่อเนื่อง บรรลุวัตถุประสงค์และยั่งยืน</p> <p>- เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์เกิดความตระหนักในการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยในครัวเรือน</p> <p>- เกษตรกรเครือข่ายได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จำนวน ๕๐ ราย</p> <p>- สมาชิกเครือข่ายฯ มีความรู้และเข้าใจในรูปแบบการทำเกษตรอินทรีย์อย่างเต็มรูปแบบ</p> <p>- มีตลาดรองรับสินค้าเกษตรอินทรีย์จากสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์อย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>เกิดสมาชิกเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ต้นน้ำแม่ฮาว มีสมาชิกจำนวน ๑๖๔ คน จาก ๒ ตำบล ซึ่งเกษตรกรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพด้านเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง และนำไปใช้ได้ ซึ่งสามารถนำผลผลิตผ่านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จาก สมาคมมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือ (มอน.) ได้ มีตลาดรองรับผลผลิตจากการแปรรูปเกษตรอินทรีย์ที่หลากหลาย อีกทั้งยังสามารถลดค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการใช้สารเคมีได้ถึง ๗๖,๐๑๐ บาทต่อปี</p>	<p>โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาวอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ได้ประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้</p>	<p>๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕</p>

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมายวิธีการวัด	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
	<p>๑.๖ มีสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานนำผลผลิตมาจำหน่ายที่ตลาดเกษตรกรอินทรีย์ในเมืองเชียงใหม่อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑.๗ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ในพื้นที่ตำบลสบเปิง และตำบลสันป่ายาง มีพื้นที่ ชนิดและปริมาณการใช้สารเคมีเกษตรลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนดำเนินโครงการ</p>	- สมาชิกในเครือข่ายได้รับรองมาตรฐานสามารถนำผลผลิตไปจำหน่าย			

๒) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน

ก. งบประมาณ

๑) งบประมาณทั้งโครงการ ๕,๔๙๙,๘๕๐ บาท

๑.๑) งบประมาณที่กองทุนจัดสรรให้ ๔,๙๔๒,๓๕๐ บาท

๑.๒) งบประมาณอื่นสมทบ ๕๕๗,๕๐๐ บาท

สมทบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน งบประมาณจังหวัดเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และเกษตรกร

๒) การเบิกจ่ายเงินจากกรมบัญชีกลาง ๔,๙๔๒,๓๕๐ บาท

๒.๑) จ่ายจริง ๔,๙๒๘,๘๙๙ บาท

๒.๒) ส่งเงินคืนกองทุน รวม ๑๖,๑๗๘.๔๑ บาท

- เงินคืน ๑๓,๔๕๑ บาท

- ดอกเบี้ยธนาคาร ๒,๗๒๗.๔๑ บาท

สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๒ อยู่ในระดับ ๕

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็นร้อยละ
	บรรลุตามเป้าหมาย	ไม่บรรลุตามเป้าหมาย	ดีกว่าเป้าหมาย	
<p>มีเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่มีความเข้มแข็งสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเครือข่ายได้</p> <p>๑.๑ มีเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่มีความเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของเครือข่ายได้</p> <p>๑.๒ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ เกิดความตระหนักในการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยในครัวเรือน</p> <p>๑.๓ มีสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ที่ทำเกษตรอินทรีย์แปรรูปแบบอย่างจริงจัง</p> <p>๑.๔ ลดพื้นที่เกษตรเคมีและเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในที่ดินทำกินของตนเองมากขึ้น หรือมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่ลดลง</p> <p>๑.๕ มีช่องทางการตลาดสำหรับให้เกษตรกรนำผลผลิตอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปอินทรีย์ไปขายได้อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๑.๖ มีสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ที่ได้ รับการรับรองมาตรฐานนำผลผลิตมาจำหน่ายที่ตลาดเกษตรกรอินทรีย์ในเมืองเชียงใหม่อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑.๗ เกษตรกรที่เป็นสมาชิกเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ ในพื้นที่ตำบลสบเปิง และตำบลสันป่ายาง มีพื้นที่ ชนิดและปริมาณการใช้สารเคมีเกษตรลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนดำเนินโครงการ</p>	✓	-		๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

๒.๓ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ

๑) ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ

จากการประเมินผลกระทบโครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน โดยพิจารณาในผลกระทบจาก ๔ มิติ ดังนี้

๑) ผลกระทบต่อประชาชนและสังคมโดยรวม

ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำระบบเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโครงการจัดขึ้น เป็นการเพิ่มองค์ความรู้ ทำให้เกิดพื้นที่ที่เป็นรูปธรรมด้านระบบเกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบวงจร เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ต้นน้ำแม่ฮาว มีความเข้มแข็งเนื่องจากชาวบ้านในชุมชนให้ความร่วมมือ และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ร่วมกันคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จากการประชุมกลุ่มย่อย หรือการสัมมนาตามงานต่างๆ ซึ่งเมื่อชุมชนเข้มแข็งแล้ว สามารถผลักดันไปสู่รุ่นลูกรุ่นหลานให้เข้ามาดำเนินการสานต่อเครือข่ายได้อย่างยั่งยืน

๒) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ช่วยลดผลกระทบต่อการบินเปื้อนของสารเคมีในพื้นที่เกษตรกรรม ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น มีน้ำสะอาดในการบริโภคมากขึ้น มีอาหารจากธรรมชาติเกิดขึ้นในพื้นที่เกษตรอินทรีย์ สามารถนำมาบริโภคได้โดยไม่ต้องหาซื้อและเป็นการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย

๓) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

จากการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า มีพื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ ๓๔๒ ไร่ จากเดิม ๒๒๒ ไร่ มูลค่าการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง ๓๖๘,๔๘๗ บาท มูลค่าการใช้สารกำจัดแมลงลดลง ๓๐๕,๘๑๙ บาท และมูลค่าการใช้สารกำจัดวัชพืชลดลง ๑๓๑,๗๐๔ บาท ทำให้ลดต้นทุนในการทำเกษตรอินทรีย์ในภาพรวมได้ ๒๕๘,๖๗๐ บาทต่อปี รายได้ของเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น อีกทั้ง ยังมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทำเกษตรอินทรีย์ ซึ่งสามารถลดหนี้สินที่เคยเกิดจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวจนสามารถสร้างทรัพย์สิน และอสังหาริมทรัพย์ เป็นของตัวเองได้ ด้วยการยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๔) ผลกระทบด้านการเมือง/ความมั่นคง

โครงการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับท้องถิ่น และหน่วยงานระดับจังหวัด เข้ามามีส่วนร่วมโดยการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของโครงการ ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนเหล่านี้เป็นตัวแทนระดับจังหวัดในการนำสินค้า และผลิตภัณฑ์ชุมชนไปเผยแพร่ และจำหน่ายในสถานที่ต่างๆ ที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรอินทรีย์แม่ฮาว เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ สำหรับโครงการประเภทเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พบว่า โครงการพัฒนาเครือข่าย

เกษตรกรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องยั่งยืน ถึงแม้จะจบโครงการไปชาวบ้านยังสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน สามารถสร้างรายได้ และปลดหนี้สินให้กับกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ได้อีกด้วย จึงกล่าวได้ว่า โครงการมีผลการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกค่อนข้างมาก **อยู่ในระดับ ที่ ๕**

๒) Benefit – Cost Ratio

จากผลผลิตของโครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน สามารถนำมาคำนวณหา ความคุ้มค่าในการลงทุน โดยคำนวณเริ่มต้นจากปีที่ เริ่มโครงการจนถึงปีปัจจุบัน ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑ ได้ดังนี้

- มูลค่าจากการลดค่าใช้จ่ายในเคมีการเกษตร ๑,๕๕๒,๐๒๐ บาท (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑)

- รายรับที่เกิดขึ้นจากผลผลิตการเกษตรอินทรีย์จากสมาชิก (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑)

$$๑,๐๐๐ \text{ บาท} * ๒๐ \text{ ครัวเรือน} * ๕๒ \text{ สัปดาห์} * ๖ \text{ ปี} = ๖,๒๔๐,๐๐๐$$

* หมายเหตุ เกษตรกรมีการจำหน่ายผลผลิตเป็นรายสัปดาห์ ซึ่ง ๑ ปี มีประมาณ ๕๒ สัปดาห์

ทั้งนี้ รายรับที่นำมาประเมินความคุ้มค่าคิดจากเริ่มต้นให้การสนับสนุนจนถึงปีที่มีการประเมินความคุ้มค่า (พ.ศ.๒๕๖๑)

$$\begin{aligned} \text{B/C ratio} &= \frac{\text{PV of Benefit}}{\text{PV of Cost}} = \frac{(๑,๕๕๒,๐๒๐) + (๖,๒๔๐,๐๐๐)}{๔,๙๒๘,๘๙๙} \\ &= \frac{๗,๗๙๒,๐๒๐}{๔,๙๒๘,๘๙๙} \\ &= ๑.๕๘ \end{aligned}$$

โดยที่

- PV of Benefit หรือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Benefit)

- PV of Cost หรือ มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Cost)

ผลที่ได้จากการคำนวณ

B/C > ๑ คู้มค่าการลงทุน

B/C = ๑ เท่าทุน

B/C < ๑ ไม่คู้มทุน ขาดทุน

สามารถแปรผลได้อยู่ใน **ระดับ ๕** โดยโครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาว อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ " **มีความคู้มค่า การลงทุน "**

๕. การประเมินความคุ้มค่าโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์ อย่างมีส่วนร่วม ดำเนินการโดยมูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ โดยเครือข่ายเชียงใหม่ เชียง สวย หอม

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม ของมูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ ดำเนินการโดยเครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม

๑. ข้อมูลโครงการ

๑.๑ การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ ได้มีมติอนุมัติจัดสรรเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ให้มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ ดำเนินการโดยเครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม วงเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) ระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

๑.๒ สารสำคัญของโครงการฯ

๑.๒.๑ ความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ

เป็นโครงการใหม่ที่เน้นการสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์ของเมืองเก่าเชียงใหม่ โดยการบูรณาการให้เกิดความรู้ และปฏิบัติการ ระหว่างชุมชน วัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคส่วนต่างๆ รวมทั้ง รมงรงค์สาธารณสุขสร้างสำนึกร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีชุมชนในพื้นที่เมืองเก่าเชียงใหม่ ๕ ชุมชน และเทศบาลตำบลยางเนิ้ง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพื้นที่นำร่อง

เนื่องจากสภาพต้นไม้ใหญ่ในเขตพื้นที่เมืองเก่าเชียงใหม่อยู่ในภาวะวิกฤตเนื่องจากขาดการดูแลรักษาอย่างถูกวิธี ขาดการเชื่อมโยงองค์ความรู้เรื่องพื้นที่สีเขียวกับการวางแผนการพัฒนาเมืองเรื่องอื่นๆ เช่น ผังเมือง ระบบขนส่งมวลชน หรือมิติทางด้านวัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้การบูรณาการการจัดการพื้นที่สีเขียว ในพื้นที่เมืองยังต้องได้รับการผลักดันให้การต่อเนื่องจริงจัง จำเป็นต้องออกแบบกระบวนการอย่างมีส่วนร่วม นำความรู้ด้านนิเวศประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตคนท้องถิ่น มาใช้เป็นเครื่องมือผลักดันนโยบาย รมงรงค์เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

การดำเนินการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่และจัดการพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ของเชียงใหม่ อดีตนครหลวงของอาณาจักรล้านนาที่มีประวัติศาสตร์มายาวนาน ๗๐๐ กว่าปีนั้น ถือเป็นทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความร่มรื่นความงดงามของเมือง และการดำรงความเชื่อความศรัทธาของผู้คน จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชน ที่สำคัญที่สุดคือ การนำองค์ความรู้ด้าน “หมอดันไม้” มาสนับสนุนให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นตัวอย่างเพื่อขยายผลไปยังพื้นที่ชุมชน และเทศบาลอื่นๆ เครือข่ายเชียงใหม่เขียว สวย หอม เห็นว่าการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม ควรเริ่มตั้งแต่การวางแผนดูแล พื้นที่ปลูกแต่ง รักษาสุขภาพต้นไม้ อย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่องจริงจัง ที่สำคัญที่สุดคือ การออกแบบการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง รวมทั้งสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ระดับจังหวัด โดยการสร้างเครือข่ายภาคพลเมืองเข้ามาสนับสนุนกระบวนการทำงาน

๑.๒.๒ วัตถุประสงค์

๑) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรภาคีในพื้นที่อนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ ๕ ชุมชนนำร่อง เขตเมืองเก่าเชียงใหม่ และถนนสายต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

๒) เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของหมอดันไม้ในการอนุรักษ์ พื้นที่คูแลต้นไม้ใหญ่เมืองเก่า เชียงใหม่ และต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

๓) อนุรักษ์สร้างจิตสำนึกนิเวศประวัติศาสตร์เชียงใหม่ให้กับประชาชนชาวเชียงใหม่

๑.๒.๓ พื้นที่ดำเนินโครงการ

๑) พื้นที่ดำเนินโครงการ

๑.๑) พื้นที่เมืองเก่าเชียงใหม่ ได้แก่ พื้นที่สี่เหลี่ยมคูเมือง และประตูเมืองชั้นนอก โดยมีชุมชนนำร่องจำนวน ๕ ชุมชน จาก ๒๗ ชุมชนในพื้นที่เมืองเก่า ได้แก่ ชุมชนพันอัน ชุมชนบ้านปิง ชุมชนเชียงมั่น ชุมชนพวกแต้ม และชุมชนนันทาราม ชุมชนทั้ง ๕ แห่งเป็นที่ตั้งของวัดที่มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ยังมีพื้นที่สีเขียวและต้นไม้ใหญ่หลงเหลืออยู่จำนวนหนึ่ง

๑.๒) ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ในเขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง ระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร

๒) กลุ่มเป้าหมาย

๒.๑) กลุ่มเป้าหมายหลัก

- คณะทำงานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ชุมชนในพื้นที่เมืองเก่า ๕ ชุมชน คือชุมชนพันอัน บ้านปิง เชียงมั่น พวกแต้ม นันทาราม ชุมชนละ ๑๕ คน รวม ๗๕ คน กับคณะทำงานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่จากพื้นที่เทศบาลตำบลยางเนิ้ง ๑๕ คน รวมทั้งสิ้น ๙๐ คน

- อาสาสมัครหมอดันไม้จาก ๕ ชุมชน ๑ เทศบาลตำบล รวม ๔๐ คน

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลตำบลยางเนิ้ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

- กลุ่มองค์กรภาคีร่วมงาน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานราชการ ได้แก่ คณะทำงานอนุรักษ์เมืองเก่า มูลนิธิรักษาดันยาง กลุ่มรักษายางนา เครือข่ายเยาวชน องค์การโทรศัพท์จังหวัดเชียงใหม่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่

๒.๒) กลุ่มเป้าหมายรอง

- ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๑๐ คน

- เครือข่ายเยาวชนในพื้นที่นำร่อง ๖๐ คน

- วัด และประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย

๑.๒.๔ แผนงานและกิจกรรม

แผนงานที่ ๑ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรภาคี ในการฟื้นฟูอนุรักษ์ ต้นไม้ใหญ่ และพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ ๕ ชุมชนนำร่อง เขตเมืองเก่าเชียงใหม่ และถนนสายต้นยางนา เขตเทศบาล ตำบลยางเนิ้ง

แผนงานที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของหมอดันไม้ในการอนุรักษ์ พื้นที่คูแลต้นไม้ใหญ่เมืองเก่าเชียงใหม่ และต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง

แผนงานที่ ๓ อนุรักษ์สร้างจิตสำนึกนิเวศประวัติศาสตร์เชียงใหม่ให้กับประชาชนชาวเชียงใหม่ และผลักดันนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๕ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

ผลประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน

- ๑) ชุมชนนาร่องมีแนวทาง กระบวนการ และปฏิบัติการขับเคลื่อนด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูต้นไม้ใหญ่อย่างมีส่วนร่วม
 - ๒) มีพื้นที่สีเขียวรูปธรรมที่มีศักยภาพในเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเมืองเชียงใหม่
 - ๓) เครือข่ายการทำงานภาคประชาสังคมเข้าไปร่วมขับเคลื่อนและสนับสนุนนโยบายของท้องถิ่นและการทำงานของชุมชน
 - ๔) เกิดการแลกเปลี่ยน ติดตาม การดำเนินงาน โดย ผู้ทรงคุณวุฒิสมาชิกอาชีพต่างๆ
 - ๕) เกิดการปรับปรุง ตกแต่ง บ้าน อาคาร ร้านค้า และตัวอย่างการจัดการพื้นที่สีเขียวของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ
 - ๖) เกิดอาสาสมัครหมอดต้นไม้ และคลินิกหมอดต้นไม้ในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ ในการบริการชุมชนและสาธารณะ
 - ๗) เกิดกลุ่มอาสาสมัครภาคพลเมืองเพื่อสิ่งแวดล้อมเมืองเชียงใหม่
- ผลประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**
- ๑) เกิดชุดความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในองค์กรต่างๆ นำไปผลักดันแผนงานต่างๆ ได้
 - ๒) เกิดแผนพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมืองในระดับชุมชน โดยมีงานวิชาการสนับสนุน
 - ๓) ต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ได้รับการดูแลอย่างถูกหลักวิชาการ ชุดความรู้ด้านหมอดต้นไม้ถูกนำมาใช้เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม

๒. ผลการประเมินความคุ้มค่า

๒.๑ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

๑) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน อยู่ในระดับ ๔

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิตที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็นร้อยละ
๑. ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรภาคีในพื้นที่อนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่ ๕ ชุมชนนาร่อง เขตเมืองเก่าเชียงใหม่ และถนนสายต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง	๑.๑ เกิดความร่วมมือและร่วมวางแผนและปฏิบัติการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่อย่างมีส่วนร่วม และต่อเนื่องจากชุมชนนำร่องในพื้นที่เมืองเก่า ๕ แห่ง ได้แก่พวกแต่ม เชียงมัน บ้านปิง นันทาราม พันอัน เทศบาลนครเชียงใหม่ และเทศบาลตำบลนาร่อง ๑ แห่ง คือ	- ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงานเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวนของตัวแทนชุมชนและหน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม โครงการ - จำนวนครั้งการเข้าร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เข้าร่วมกิจกรรม	หน่วยงานเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรม ก่อให้เกิดความร่วมมือและร่วมวางแผนและปฏิบัติการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่อย่างมีส่วนร่วม และเกิดคณะทำงานในระดับชุมชนในการอนุรักษ์	โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิต ที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็น ร้อยละ
	<p>เทศบาลตำบลยางเนิ้ง</p> <p>๑.๒ เกิดชุดข้อมูลด้านปริมาณ ตำแหน่ง คุณ ภาพ และ สภาพแวดล้อมของต้นไม้ใหญ่ ๖ ชุดจาก ๖ พื้นที่นำร่อง โดยการสำรวจต้นไม้ใหญ่ของคณะทำงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักวิชาการในพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม</p> <p>๑.๓ เกิดเครือข่ายเยาวชนอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ในพื้นที่นำร่อง</p> <p>๑.๔ คณะทำงานมีความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาเมือง</p> <p>๑.๕ ประชาชนชาวเชียงใหม่ ได้มีพื้นที่ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านนิเวศประวัติศาสตร์และการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน</p> <p>๑.๖ เกิดนโยบายด้านการอนุรักษ์และดูแลต้นไม้ใหญ่ร่วมกัน</p>	<p>- เกิดคณะทำงานในระดับชุมชนเรื่องการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ คือ เทศบาลตำบลยางเนิ้ง และพื้นที่เมืองเก่า</p> <p>- มีการใช้ความรู้ด้านนิเวศประวัติศาสตร์ในการวางแผน</p>	<p>ต้นไม้ใหญ่ ที่มีองค์ความรู้ด้านนิเวศประวัติศาสตร์ในการวางแผนมีความรู้สามารถอธิบายการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่และการจัดการพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เมืองได้ เกิดนโยบายด้านการอนุรักษ์และดูแลต้นไม้ใหญ่ร่วมกันที่เกิดจากการผลักดันนโยบายด้านการอนุรักษ์และดูแลต้นไม้ใหญ่ที่มาจากภาคประชาชนถูกเสนอเป็นนโยบายท้องถิ่น</p>		
<p>๒. เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของหมอดต้นไม้ในการอนุรักษ์ พื้นที่ดูแลต้นไม้ใหญ่เมืองเก่าเชียงใหม่ และต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง</p>	<p>๒.๑ อาสาสมัครและเยาวชนหมอดต้นไม้ในพื้นที่ที่สามารถวินิจฉัยอาการและรักษาต้นไม้โดยวิธีการหมอดต้นไม้</p> <p>๒.๒ อาสาสมัครหมอดต้นไม้อย่างน้อย ๒๐ คน ผลัดเปลี่ยนกันออกบริการตามย่าน ชุมชนเมือง เชียงใหม่ และถนนสายต้นยางนาเชียงใหม่-ลำพูน</p> <p>๒.๓ คลินิกหมอดต้นไม้จำนวน ๑ แห่งในพื้นที่</p>	<p>- จำนวนของอาสาสมัครหมอดต้นไม้</p> <p>- การออกไปปฏิบัติงานจริง</p> <p>- จำนวนครั้งที่ออกพื้นที่และจำนวนต้นไม้ที่รักษา</p> <p>- จำนวนอาสาสมัครที่ร่วมทำงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>- ทำแบบสอบถาม</p>	<p>เกิดอาสาสมัครหมอดต้นไม้ที่สามารถดำเนินงานหมอดต้นไม้ได้เองโดยไม่ต้องมีผู้เชี่ยวชาญที่มีการผลัดเปลี่ยนกันออกบริการตามย่าน ชุมชนเมืองเชียงใหม่ และถนนสายต้นยางนาเชียงใหม่-ลำพูน ทำให้เกิดความพึงพอใจแก่ประชาชนและหน่วยงานที่รับบริการ</p>	<p>โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้</p>	<p>๘๐</p> <p>อยู่ในระดับ ๓</p>

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ผลผลิต ที่ได้จริง	ผลการประเมิน	คิดเป็น ร้อยละ
	เมืองเชียงใหม่ที่มีอุปกรณ์ เหมาะสมสำหรับให้บริการ ดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ การ ฝึกอบรมอาสาสมัครหมอ ต้นไม้ และให้คำปรึกษา เรื่องสุขภาพต้นไม้แก่ ประชาชน	ความพึงพอใจ - จำนวนต้นไม้ที่ ได้รับการดูแล			
๓. รณรงค์สร้างจิตสำนึก นิเวศประวัติศาสตร์เชียงใหม่ ให้กับประชาชนชาว เชียงใหม่	๓.๑ อาสาสมัคร พลเมืองเชียงใหม่มีความรู้ ด้านนิเวศประวัติศาสตร์ และเข้าร่วมดูแล พื้นที่ ต้นไม้ใหญ่ร่วมกับชุมชน นาร่อง ๓.๒ มีสื่อเผยแพร่องค์ ความรู้ด้านต้นไม้ใหญ่ และหมอต้นไม้ แก่ ประชาชนหลากหลาย ช่องทาง ได้แก่ สื่อวิทยุ วีดิทัศน์ หนังสือ และ ปฏิทิน ๓.๓ มีพื้นที่สีเขียวใน เมืองเชียงใหม่อย่างน้อย ๔๐ แห่ง เป็นตัวอย่างใน การอนุรักษ์และดูแลพื้นที่ สีเขียวเมืองเชียงใหม่	- จำนวนอาสา สมัครพลเมือง เชียงใหม่ที่ดำเนินงาน ร่วมกันตลอดปี - การสังเกตจาก การร่วมกิจกรรม - แบบสอบถาม ความพึงพอใจ - การศึกษาเอกสาร รายงานโครงการ - ทะเบียนพื้นที่สี เขียว	เกิดอาสาสมัคร พลเมืองเชียงใหม่ที่ ดำเนินงานร่วมกัน ตลอดปี จำนวน ๑๘๕ คน มีการรับรู้ จากสื่อหลากหลาย ช่องทาง มีพื้นที่สี เขียวเป็น จำนวน ๔๐ แห่ง เป็นตัวอย่างใน การอนุรักษ์และดูแล พื้นที่สีเขียวเมือง เชียงใหม่	โครงการสามารถ ดำเนินงานได้ตาม แผนงานโครงการที่ กำหนดไว้	๑๐๐ อยู่ใน ระดับ ๕

๒) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน

- งบประมาณตามแผน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- งบประมาณจ่ายจริง ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ส่งเงินคืนกองทุน (ดอกเบี้ย) รวม ๓,๕๖๐.๙๑ บาท

สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

๒.๒ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติประสิทธิภาพ

ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็นร้อยละ
	บรรลุตามเป้าหมาย	ไม่บรรลุตามเป้าหมาย	ดีกว่าเป้าหมาย	
<p>วัตถุประสงค์ที่ ๑ ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรภาคีฯ ในการฟื้นฟูอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และพื้นที่สีเขียวในพื้นที่ ๕ ชุมชนนำร่อง เขตเมืองเก่าเชียงใหม่ และถนนสายต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางน่อง</p> <p>๑.๑ เปิดตัว แนะนำ และประชาสัมพันธ์โครงการ</p> <p>๑.๒ จัดตั้งคณะทำงานอนุรักษ์ต้นยางนาพื้นที่เทศบาลตำบลยางน่อง เพื่อประสานความร่วมมือขับเคลื่อนงานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่</p> <p>๑.๓ จัดตั้งคณะทำงานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ๕ ชุมชนนำร่อง เพื่อพัฒนาแผนชุมชนในการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียว</p> <p>๑.๔ การศึกษารวบรวมวิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชนกับต้นไม้ใหญ่โดยชุมชน</p> <p>๑.๕ ประชุมคณะทำงานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ๕ ชุมชนนำร่อง และ คณะทำงานอนุรักษ์ต้นยางนาฯ เพื่อเสริมศักยภาพและติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๑.๖ กิจกรรมเสริมศักยภาพคณะทำงานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ ๕ ชุมชนนำร่อง และคณะทำงานอนุรักษ์ต้นยางนาฯ</p> <p>๑.๗ ค่ายเยาวชนอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่</p> <p>๑.๘ เวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานระหว่าง ๕ ชุมชน ร่วมกับเทศบาลตำบลยางน่อง</p> <p>๑.๙ เวทีสร้างความร่วมมือระหว่าง ๕ ชุมชนนำร่อง กับ ภาคประชาสังคม และ เทศบาลนครเชียงใหม่</p> <p>๑.๑๐ เวทีสร้างความร่วมมือคณะทำงานอนุรักษ์ต้นยางนาพื้นที่เทศบาลตำบลยางน่อง ภาคประชาสังคม และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่</p> <p>๑.๑๑ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านนิเวศประวัติศาสตร์ และการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน</p> <p>๑.๑๒ เวทีผลักดันนโยบายการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่และพื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และเทศบาลตำบลยางน่อง</p>			✓	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

ประเด็นการประเมินผล (วัตถุประสงค์โครงการ)	ระดับความสำเร็จ			คิดเป็น ร้อยละ
	บรรลุตาม เป้าหมาย	ไม่บรรลุตาม เป้าหมาย	ดีกว่า เป้าหมาย	
<p>วัตถุประสงค์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของหมอดันไม้ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลต้นไม้ใหญ่เมืองเก่าเชียงใหม่ และต้นยางนา เขตเทศบาลตำบลยางเนิ้ง</p> <p>๒.๑ อบรมเรื่อง “หมอดันไม้” แก่อาสาสมัครหมอดันไม้ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดแต่งต้นไม้ในเมืองเชียงใหม่</p> <p>๒.๒ จัดกระบวนการสำรวจและออกแบบการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในพื้นที่วัด ในชุมชนนาร่อง และแนวถนนต้นยางในพื้นที่เทศบาลนาร่อง</p> <p>๒.๓ อบรมเชิงปฏิบัติการจัดเก็บข้อมูล และ การใช้เครื่องมือ RFID สำหรับต้นไม้ใหญ่ในชุมชน</p> <p>๒.๔ กิจกรรมฟื้นฟู ดูแล ต้นไม้ใหญ่ และพื้นที่สีเขียวในพื้นที่วัดและชุมชนนาร่อง ๕ แห่ง และเทศบาลนาร่อง ๑ แห่ง</p> <p>๒.๕ อบรมเยาวชนหมอดันไม้</p> <p>๒.๖ เปิดคลินิกหมอดันไม้ในพื้นที่เมืองเชียงใหม่</p> <p>๒.๗ คลินิกหมอดันไม้เคลื่อนที่บริการชุมชนในพื้นที่เมือง</p> <p>๒.๘ สรุบทเรียนงานขับเคลื่อนอาสาสมัครหมอดันไม้</p>	✓			๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕
<p>วัตถุประสงค์ที่ ๓ รณรงค์สร้างจิตสำนึกนิเวศประวัติศาสตร์เชียงใหม่ให้กับประชาชนชาวเชียงใหม่ และผลักดันนโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓.๑ พัฒนาอาสาสมัครพลเมืองเพื่ออนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่และสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓.๒ การจัดทำสื่อเผยแพร่องค์ความรู้การอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และหมอดันไม้</p> <p>๓.๓ รณรงค์ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่และพื้นที่สีเขียวแก่ประชาชนทั่วไป</p> <p>๓.๔ รณรงค์การดูแลต้นไม้ใหญ่และพื้นที่สีเขียวในเมือง</p> <p>๓.๕ งานเทศกาล “ต้นไม้ใหญ่เมืองเชียงใหม่”</p> <p>๓.๖ เอกสารเผยแพร่สรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ</p>			✓	๑๐๐ อยู่ในระดับ ๕

๒.๓ ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ

๑) ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ

จากการประเมินผลกระทบโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม โดยพิจารณาในผลกระทบจาก ๕ มิติ ดังนี้

(๑) ผลกระทบต่อประชาชน พบว่า เกิดพื้นที่สีเขียวรูปธรรมที่มีศักยภาพในเชิงอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเมืองเชียงใหม่ มีการดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายการทำงานภาคประชาสังคมเข้าไปร่วมขับเคลื่อนและสนับสนุนนโยบายของท้องถิ่น และการทำงานของชุมชน สามารถบริหารจัดการพื้นที่ส่วนกลางของชุมชนให้เกิดประโยชน์ในการทำเป็นสวนผักส่วนรวม คนในชุมชนช่วยกันปลูก ช่วยกันดูแล ได้ปรึกษาหารือสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน และมีฝักอินทรีย์ไปบริโภคในชุมชนนำไปรับประทานได้ ได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ชุมชนมีความตระหนักและให้ความสำคัญในพื้นที่อนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่อย่างมีส่วนร่วม

(๒) ผลกระทบทางสังคม พบว่า เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปบทเรียนจากการจัดการพื้นที่สีเขียวในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านกายภาพและความต้องการของคนในพื้นที่ แต่สามารถจัดการให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่ได้ ชุมชนนำร่องในพื้นที่เมืองเก่า ๕ แห่ง ได้แก่พวกแถม เชียงมัน บ้านปิง นันทาราม พันอัน เทศบาลนครเชียงใหม่ และเทศบาลตำบลนาร่อง ๑ แห่ง คือ เทศบาลตำบลยางน่อง เกิดความร่วมมือและร่วมวางแผนและปฏิบัติการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์เมืองเชียงใหม่อย่างมีส่วนร่วม

(๓) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม พบว่า เกิดการขยายการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น โดยผ่านกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สันทนาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่ สามารถดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในการอนุรักษ์ พื้นที่ ๓ ไร่ ต้นไม้ใหญ่เมืองเก่าเชียงใหม่ และต้นยางนาได้อย่างต่อเนื่องเกิดความตระหนักและจิตสำนึกในการร่วมกันดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ และพื้นที่สีเขียวในเขตพื้นที่เมืองเชียงใหม่

(๔) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ พบว่า สามารถดำเนินการจัดทำข้อมูลของต้นไม้ใหญ่ในแต่ละชุมชนได้ครบทุกด้าน ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและปริมาณ และได้นำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการวางแผน และใช้ปฏิบัติในพื้นที่ที่ชัดเจน ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และด้านวัฒนธรรม ผลกระทบในทางบวก คือ ทำให้เกิดรายได้จากการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยวเกิดการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในท้องถิ่น มีการสนับสนุนให้ชุมชนมีกิจกรรมหน้าบ้านหน้ามอง เพื่อเพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีให้กับชุมชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเกิดกิจกรรม “เขียวชมเมือง” เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมโดยการใช้รถรางชมเมือง มีการนำเที่ยวชมรอบเมืองเชียงใหม่โดยมีวิทยากรประจำรถคอยบรรยายให้ความรู้ โดยใช้ระบบการลงทะเบียนสำรองที่นั่งผ่านทาง Application ปัจจุบันอยู่ในช่วงเปิดทดลองให้บริการฟรีในช่วงแรก และในระยะต่อไปจะมีค่าบริการคนละ ๒๕๐ บาท ต่อรอบ โดยจะมีการหักค่าใช้จ่าย จำนวน ๖๐ บาท ส่งเข้ากองทุนหมอดต้นไม้ เป็นกิจกรรมที่ต่อยอดจากผลการดำเนินงานโครงการในการสร้างจิตสำนึกและให้ความรู้ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยว และผู้ที่สนใจได้อย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม

(๕) ผลกระทบด้านการเมือง / ความมั่นคง พบว่า มีหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้การสนับสนุน มีการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างชุมชนนำร่องกับภาคประชาสังคม เทศบาลนครเชียงใหม่ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ โดยชุมชนเองยังมีการขับเคลื่อนงาน และเกิดเครือข่ายหมอดต้นไม้ เพื่อร่วมกันฟื้นฟูดูแลต้นไม้ในพื้นที่เมืองเชียงใหม่และเทศบาลตำบลยางน่องได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดในมิติผลกระทบ สำหรับโครงการประเภทเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พบว่า การประเมินความคุ้มค่าโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม ของ มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ ดำเนินการโดย เครือข่ายเชียงใหม่ เชียง สวย หอม มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมมาใช้ในการดำเนินงานหมอดันไม้ได้เองโดยไม่ต้องมีผู้เชี่ยวชาญ และผลจากการดำเนินงานยังสามารถสร้างความตระหนักในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ในพื้นที่ชุมชน ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์จากการท่องเที่ยว เกิดรายได้จากการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยวเกิดการแลกเปลี่ยน และเรียนรู้วัฒนธรรมควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนสามารถกล่าวได้ว่า โครงการมีผลการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกค่อนข้างมาก จัดลำดับได้อยู่ใน **ระดับที่ ๕**

๒) Benefit – Cost Ratio

มูลค่าทางเศรษฐกิจของประโยชน์จากระบบนิเวศ (Economics Value of Ecosystem Services) จากข้อมูลของ The International Union for Conservation of Nature (IUCN) สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา การประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้จากระบบนิเวศป่าต้นน้ำ ในประเทศที่กำลังพัฒนามีความสำคัญมากต่อความยั่งยืนของทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งในการประมาณการมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ได้จากระบบนิเวศ สามารถคิดมูลค่าเศรษฐกิจของประโยชน์จากระบบนิเวศโดยคิดจากประโยชน์ที่ได้จากวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยว และกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมและศาสนา มีมูลค่าประมาณ ๓๔๐ เหรียญสหรัฐต่อ ๑ เฮกตาร์ หรือประมาณ ๑,๔๑๑ บาท ต่อพื้นที่ ๑ ไร่ และพื้นที่ดำเนินงานของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม มีการใช้ประโยชน์จากอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ สามารถส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประวัติศาสตร์ร่วมกับชุมชนในพื้นที่เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ บริเวณพื้นที่คูเมืองเชียงใหม่ และเมืองเก่า มีพื้นที่ประมาณ ๓,๔๔๐.๖๒๕ ไร่ และพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบางเนียง จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ ๖,๒๗๕ ไร่ รวมเป็นพื้นที่ประมาณ ๙,๗๑๕.๖๒๕ ไร่ สามารถคิดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจของประโยชน์จากระบบนิเวศ (Economics Value of Ecosystem Services) = ๑,๔๑๑ x ๙,๗๑๕.๖๒๕ มีมูลค่าโดยประมาณ ๑๓,๗๐๘,๗๔๖ บาท ต่อปี

$$B/C \text{ ratio} = \frac{PV \text{ of Benefit}}{PV \text{ of Cost}}$$

โดยที่

- PV of Benefit หรือ มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์รวม (Benefit)
- PV of Cost หรือ มูลค่าปัจจุบันของต้นทุนรวม (Cost)

ผลที่ได้จากการคำนวณ

B/C > ๑ คุ่มค่าการลงทุน B/C = ๑ เท่าทุน B/C < ๑ ไม่คุ้มทุน ขาดทุน

ผลการคำนวณ B/C ratio โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

$$\text{B/C ratio} = \frac{๑๓,๗๐๘,๗๔๖}{๕,๐๐๐,๐๐๐}$$

$$\text{B/C ratio} = ๒.๗๔๑$$

สรุปผลที่ได้จากการคำนวณ

B/C ratio > ๑

สามารถแปรผลได้ว่า โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นน้ำใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม มีการใช้ประโยชน์จากอนุรักษ์ต้นน้ำใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ “มีความคุ้มค่าการลงทุน”

๕.๕ สรุปผลการประเมินความคุ้มค่าโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม รายโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

การประเมินความคุ้มค่าจากการดำเนินประเมินทั้ง ๕ โครงการ ตามตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมิน ได้ผลสรุป ดังนี้

โครงการ	ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผน (๑๐%)	สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน (๑๐%)	ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/เป้าหมาย (๒๐%)	ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ (๓๐%)	Benefit - Cost Ratio (BCR) (๓๐%)	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอยเทศบาลตำบลเมืองแกลง	๕	๕	๕	๕	๕	๕.๐
๒. โครงการก่อสร้างบ่อรวบรวมน้ำชะขยะ พร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณหลุมฝังกลบขยะบ้านคำบอน	๕	๕	๕	๕	๕	๕.๐
๓. โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายทรัพยากรกลุ่มน้ำแม่แตงตอนบน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำแม่แตงตอนบน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสถาบันพัฒนาท้องถิ่น	๓	๕	๕	๕	๕	๔.๘
๔. โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ต้นน้ำแม่ฮาวอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาศักยภาพชุมชน สถาบันชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน	๕	๕	๕	๕	๕	๕.๐
๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ และการจัดการพื้นที่สีเขียวเมืองเก่าเชียงใหม่ ตามแนวคิดนิเวศประวัติศาสตร์อย่างมีส่วนร่วม ดำเนินการโดย มูลนิธิพัฒนาภาคเหนือ/เครือข่ายเขียวสวยหอม	๔	๕	๕	๕	๕	๔.๙

จากค่าคะแนนตามผลการประเมินดังกล่าว สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับแผนสะท้อนให้เห็นว่า ทุกโครงการสามารถให้ผลผลิตได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตามแผน โครงการส่วนใหญ่สามารถเบิกจ่ายได้ตามแผนที่กำหนดไว้

๓. ระดับความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์/ เป้าหมาย สะท้อนให้เห็นว่า ทุกโครงการสามารถบรรลุ วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

๔. ระดับของผลกระทบในเชิงคุณภาพ ทุกโครงการมีผลกระทบเชิงบวกในระดับค่อนข้างมาก

๕. Benefit – Cost Ratio (BCR) โครงการส่วนใหญ่ให้ผลตอบแทนระดับสูง

จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า การให้การสนับสนุนโครงการของกองทุนสิ่งแวดล้อมที่นำมาประเมินความคุ้มค่า รายโครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น “มีความคุ้มค่า” ในทุกโครงการ โดยการดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประชาชน ทั้งในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่ที่ดำเนินโครงการมีอุดมสมบูรณ์ขึ้น ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีเครือข่ายการดำเนินงานด้านการดูแลสุขภาพทรัพยากรธรรมชาติที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการให้การสนับสนุนของกองทุนสิ่งแวดล้อมหลายส่วนเกี่ยวเนื่องกับการสร้างจิตสำนึก และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จึงไม่สามารถแสดงผลประโยชน์เป็นมูลค่าที่ชัดเจนได้ ทั้งนี้หากกองทุนไม่ให้การสนับสนุนใดๆ เพื่อส่งเสริม และป้องกันการเกิดปัญหา จะกลายเป็นภาระของรัฐที่ต้องช่วยเหลือเยียวยาและแก้ไขปัญหาในอนาคต ดังนั้นจึงถือเป็นการคุ้มค่าที่กองทุนจำเป็นต้องดำเนินการกิจนี้อย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ในอนาคตหากมีการประเมินความคุ้มค่ารายโครงการ ควรดำเนินการดังนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประเมินความคุ้มค่ารายโครงการ

๗.๑ ผู้ประเมิน ต้องได้รับการพัฒนาโดยการอบรมให้มีพื้นฐานความรู้ด้านการประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์ การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจ และการประเมินมูลค่าสิ่งแวดล้อม โดยการอบรมนอกจากนี้ ยังต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับพันธกิจขององค์กร การออกแบบระบบในการประเมินผลให้สอดคล้องกับลักษณะขององค์กร ซึ่งจะช่วยให้การประเมินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๗.๒ ผู้ถูกประเมิน ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความคุ้มค่า โดยเฉพาะในมุมมองด้านผลประโยชน์ซึ่งจะช่วยกำหนดประเด็นในการประเมินและการเก็บข้อมูลต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น

๗.๓ กองทุนสิ่งแวดล้อม ควรมีการพัฒนาระบบในการติดตามประเมินผล ซึ่งจะช่วยให้ลดระยะเวลาและภาระงานในการสืบค้นหรือเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นผลให้ให้กระบวนการเก็บข้อมูลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบฟอร์มที่ใช้ในการรายงานผลการประเมินความคุ้มค่า (แบบรายงาน)

เป็นแบบฟอร์มเพื่อใช้จัดทำรายงานการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจ ประกอบด้วย ๔ แบบฟอร์ม ดังนี้

- แบบฟอร์มที่ ๑: การกำหนดผลผลิตเพื่อการประเมินความคุ้มค่าของหน่วยงาน
- แบบฟอร์มที่ ๒: การกำหนดตัวชี้วัดและการพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูล
- แบบฟอร์มที่ ๓: แบบฟอร์มเพื่อพิจารณาว่าจะวิเคราะห์ประสิทธิผลต่อค่าใช้จ่าย (Cost-Effectiveness) ได้หรือไม่
- แบบฟอร์มที่ ๔: สรุปผลการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

แบบฟอร์มที่ ๑: การกำหนดผลผลิตเพื่อการประเมินความคุ้มค่าของหน่วยงาน

<p>ผลผลิตที่ตอบสนองผลลัพธ์ที่เป็นภารกิจหลักโดยตรงที่จะต้อง “ประเมินประสิทธิผล” และ “ประเมินประสิทธิภาพ”</p> <p>- การสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓(๑) - (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕</p>
<p>ผลผลิตที่สนับสนุนกลยุทธ์ที่ตอบสนองผลลัพธ์ที่เป็นภารกิจหลักที่สามารถปันส่วนค่าใช้จ่ายได้</p> <p>- เนื่องจากมีผลผลิตที่ตอบสนองผลลัพธ์เพียงผลผลิตเดียวจึงไม่ต้องปันส่วน</p>
<p>ผลผลิตที่ไม่เข้าข่ายในการประเมินความคุ้มค่า</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

ภาคผนวก ที่มาของแบบฟอร์มจากเอกสาร “คู่มือการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจภาครัฐ” เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ)

แบบฟอร์มที่ ๒: การกำหนดตัวชี้วัดและการพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูล

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ผลผลิต	ตัวชี้วัดผลกระทบ ตัวชี้วัดประสิทธิผล ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ	แหล่งที่มาของข้อมูล	หน่วยงาน รับผิดชอบ รวบรวมข้อมูล	ความมีอยู่ ของข้อมูล	ความ สมบูรณ์ ของข้อมูล
<p>เป้าประสงค์ ตามแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม :</p> <p>๑) กองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นกองทุนหมุนเวียนที่มีความมั่นคงทางการเงินและมีการดำเนินการตามหลักการของกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญกับการจัดสรรเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเป็นอันดับแรก</p> <p>๒) กองทุนสิ่งแวดล้อมยึดมั่นหลักธรรมาภิบาลและกระบวนการในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓) กองทุนสิ่งแวดล้อม ตอบสนองการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายกองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>ตัวชี้วัดผลกระทบ: ผลกระทบจากโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ การประเมินผลกระทบต่อประชาชน ☐ การประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ☐ การประเมินผลกระทบต่อสังคม ☐ การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 	<p>รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐</p>	<p>กลุ่มงานติดตามและประเมินผล</p>	<p>มี</p>	<p>สมบูรณ์</p>
<p>กลยุทธ์ ตามแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม: ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมเพื่อการ</p>	<p>ตัวชี้วัดประสิทธิผล: (๑) สัดส่วนผลประโยชน์เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่าย (Benefit-Cost Ratio)</p>	<p>ไม่สามารถแสดงผลประโยชน์ได้ในระยะสั้น</p>	<p>- กลุ่มงานติดตามและประเมินผล</p>	<p>มีแต่ไม่ครบถ้วน</p>	<p>ไม่สมบูรณ์</p>

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ผลผลิต	ตัวชี้วัดผลกระทบ ตัวชี้วัดประสิทธิผล ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ	แหล่งที่มาของข้อมูล	หน่วยงาน รับผิดชอบ รวบรวมข้อมูล	ความมีอยู่ ของข้อมูล	ความ สมบูรณ์ ของข้อมูล
<p>จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศ</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๓ (๑) – (๔) เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาประเทศและการสร้างเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม</p>	<p>(๒) ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผลประโยชน์จากการใช้บริการ</p>	<p>ผลสำรวจความพึงพอใจของกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการ</p>	<p>- กลุ่มงานวิเคราะห์โครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>กลุ่มงานติดตามและประเมินผล</p>	<p>มี</p>	<p>สมบูรณ์</p>
<p>ผลผลิต : การสนับสนุนเงินอุดหนุนและเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓(๑) – (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕</p>	<p>ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ:</p> <p>๑) ต้นทุนต่อหน่วย ผลผลิตการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>รายงานผลการประเมินทุนหมุนเวียน</p>	<p>กลุ่มงานติดตามและประเมินผล</p>	<p>มี</p>	<p>สมบูรณ์</p>

ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ผลผลิต	ตัวชี้วัดผลกระทบ ตัวชี้วัดประสิทธิผล ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ	แหล่งที่มาของข้อมูล	หน่วยงาน รับผิดชอบ รวบรวมข้อมูล	ความมีอยู่ ของข้อมูล	ความ สมบูรณ์ ของข้อมูล
	๒) ปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริง เปรียบเทียบกับแผน	รายงานผลการประเมินทุน หมุนเวียน	กลุ่มงานติดตาม และประเมินผล	มี	สมบูรณ์
	๓) สัดส่วนค่าใช้จ่ายจริงต่อค่าใช้จ่ายตาม แผน	รายงานผลการประเมินทุน หมุนเวียน	กลุ่มงานติดตาม และประเมินผล	มี	สมบูรณ์
	๔) ความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อ กระบวนการให้บริการ	รายงานผลการประเมินทุน หมุนเวียน	กลุ่มงานติดตาม และประเมินผล	มี	สมบูรณ์

แบบฟอร์มที่ ๓: แบบฟอร์มเพื่อพิจารณาว่าจะวิเคราะห์ประสิทธิผลต่อค่าใช้จ่าย (Cost – Effectiveness) ได้หรือไม่

คำชี้แจง

- ผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่กำหนดให้ได้รับผลประโยชน์จากผลผลิตนี้ที่ใช้ในการกำหนดเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน หรือองค์กรเป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์ หรือพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์
- กลุ่มสังคม หมายถึง กลุ่มสังคมที่ผู้รับบริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการกำหนดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง หรือองค์กรเป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์ หรือพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับผลประโยชน์
- ลักษณะของผลประโยชน์ หมายถึง ผลตอบแทนที่กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มสังคมได้รับ ทั้งที่สามารถคำนวณมูลค่าเป็นเงินได้ และไม่สามารถคำนวณมูลค่าเป็นเงินได้
- งบดำเนินการ (ไม่รวมงบบุคลากร) หมายถึง ค่าตอบแทน ค่าวัสดุ และค่าใช้จ่าย และค่าสาธารณูปโภค ที่จ่ายให้กับผลผลิตโดยตรงเต็มจำนวน
- งบดำเนินการที่ปันส่วน (ไม่รวมงบบุคลากร) หมายถึง ค่าตอบแทน ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย และค่าสาธารณูปโภค ที่จ่ายให้กับผลผลิตมากกว่า ๑ ผลผลิต ทำให้ต้องปันส่วนค่าใช้จ่าย
- งบบุคลากรเต็มเวลา หมายถึง เงินเดือนที่จ่ายให้บุคลากรประจำและค่าจ้างที่จ่ายให้ลูกจ้างชั่วคราว โดยตรงเต็มจำนวน
- งบบุคลากรที่ปันส่วน หมายถึง เงินเดือนที่จ่ายให้บุคลากรประจำ และค่าจ้างที่จ่ายให้ลูกจ้างชั่วคราวที่จ่ายให้กับบุคลากร หรือลูกจ้างที่ปฏิบัติงานให้ผลผลิตมากกว่า ๑ ผลผลิต ทำให้ต้องปันส่วนค่าใช้จ่าย

ก. ชื่อผลผลิต

การสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓(๑) – (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ข. ผลผลิตนี้ตอบสนองเป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน (ระบุกลุ่มเป้าหมายและลักษณะผลประโยชน์)

ลักษณะของโครงการกองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นโครงการเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเพื่อเป็นการใช้จ่ายเงินในกิจการ ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนสำหรับส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) เงินกู้สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสียระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะในกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐวิสาหกิจนั้น ตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) เงินกู้สำหรับภาคเอกชนที่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย หรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อการควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของตนเอง ตามมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๔) เงินกู้สำหรับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย ตามมาตรา ๗๓ และตามมาตรา ๒๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) เงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

ค. ผลผลิตนี้ตอบสนองเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงานกระทรวง ได้แก่

กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่

(๑) กลุ่มเป้าหมายของโครงการ: ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้จดทะเบียนตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโครงการมีความต้องการเงินอุดหนุน และเงินกู้ เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการจัดการมลพิษ

(๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโครงการ:

(๒.๑) ภาคประชาชน ได้แก่ ประชาชนโดยรอบโครงการ องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และชุมชนท้องถิ่น

(๒.๒) ภาคเอกชน ระบุหน่วยงานภาคเอกชนที่มีหน้าที่บำบัด/กำจัดของเสียตามกฎหมาย

(๒.๓) ภาคท้องถิ่น ระบุองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล สภาองค์กรชุมชนตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น

(๒.๔) ภาครัฐ ระบุส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมาย องค์กรมหาชน สถาบันการศึกษา

ลักษณะผลประโยชน์ :

(๑) การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมและระบบกำจัดของเสียรวมของส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการจัดซื้อที่ดินวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็น ในการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบดังกล่าว

(๒) การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย/อากาศเสีย ระบบกำจัดของเสีย หรืออุปกรณ์อื่นใด สำหรับใช้เฉพาะกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจ

(๓) การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย/อากาศเสีย ระบบกำจัดของเสีย หรืออุปกรณ์อื่นใดเพื่อการควบคุมบำบัด หรือขจัดมลพิษ ที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินกิจการของเอกชนที่มีหน้าที่ตามกฎหมาย

(๔) การดำเนินการของผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียและกำจัดของเสียตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

(๕) กิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมเห็นสมควร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ง. กิจกรรมหลัก

กิจกรรมหลัก	ปริมาณงาน
<p>๑. กรณีเงินอุดหนุน</p> <p>การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเงินอุดหนุนสำหรับส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการลงทุนและดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม รวมทั้งการจัดหาจัดซื้อ ที่ดิน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานและบำรุงรักษาระบบดังกล่าวนอกจากนี้ยังเป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร และโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ</p>	<p>ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน ๗ โครงการ</p> <p>ด้านมลพิษ จำนวน ๗๖ โครงการ</p> <p><u>รวมทั้งสิ้น ๘๓ โครงการ</u></p>
<p>๒. กรณีเงินกู้</p> <p>การสนับสนุนการดำเนินการในกรณีที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสียหรือน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์อื่นใด เพื่อควบคุมบำบัดหรือขจัดมลพิษที่เกิดจากกิจกรรมหรือการดำเนินการของตนเองเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายดังกล่าว</p>	<p>สนับสนุนโครงการ ๑ โครงการ</p> <p>สนับสนุนแนวทาง ๑ แนวทาง</p> <p><u>รวมทั้งสิ้น ๒ โครงการ</u></p>
รวม	จำนวน ๘๕ โครงการ

การวิเคราะห์ประสิทธิผลต่อค่าใช้จ่าย (Cost - Effectiveness)

(๑) ผลประโยชน์

(๑.๑) ผลประโยชน์ทางตรงที่คิดมูลค่าเป็นเงินได้

	ลักษณะของผลประโยชน์	มูลค่า (บาท)
ผู้รับบริการ	-	-
กลุ่มเป้าหมาย		
กลุ่มสังคม	-	-

(๑.๒) ผลประโยชน์ทางอ้อมที่คิดมูลค่าเป็นเงินได้

	ลักษณะของผลประโยชน์	มูลค่า (บาท)
ผู้รับบริการ	-	-
กลุ่มเป้าหมาย		
กลุ่มสังคม	-	-

(๑.๓) ผลประโยชน์ที่คิดมูลค่าเป็นเงินไม่ได้ (ถ้ามี ให้อธิบายเชิงพรรณนา)

ลักษณะของผลประโยชน์	
ผู้รับบริการ กลุ่มเป้าหมายและกลุ่ม สังคม	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุนเงิน เพื่อดำเนินโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการดำเนินโครงการได้ก่อให้เกิดผลประโยชน์จากการให้บริการของระบบนิเวศ ได้แก่</p> <p>(๑.๑) ประโยชน์ทางตรง</p> <p>การมีความมั่นคงของแหล่งอาหาร เกิดความอุดมสมบูรณ์ของวัตถุดิบธรรมชาติ ทรัพยากรพันธุกรรม พืชสมุนไพร และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงมีแหล่งน้ำสะอาดขึ้น การเปลี่ยนของเสียที่เกิดจากการกระบวนการผลิตให้เป็นพลังงานไฟฟ้า ลดการเกิดแหล่งเพาะเชื้อโรคและการปนเปื้อนต่างๆ สู่อารมณ์ รวมถึงประโยชน์อื่นๆ ที่เกิดขึ้นต่อสังคม</p> <p>(๑.๒) ประโยชน์ทางอ้อม</p> <p>การดำเนินโครงการเป็นผลให้การทำหน้าที่ของระบบเกิดการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทางระบบนิเวศ อีกทั้งยังได้สร้างแหล่งเรียนรู้ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงบรรเทาความขัดแย้งและเหตุเดือดร้อนรำคาญต่างๆ ที่เกิดจากปัญหามลพิษ ทั้งน้ำเสีย และขยะ นอกจากนี้การเพิ่มพื้นที่ป่ายังสร้างประโยชน์ในการดูดซับคาร์บอน และมีส่วนช่วยในการบรรเทาภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทำให้การทำหน้าที่ของพื้นที่ชุ่มน้ำ ในการกรอง และทำให้แหล่งน้ำสะอาดดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเชื่อมโยงไปถึงการสร้างจิตสำนึก และการสร้างเครือข่ายซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันและสานต่อการดำเนินโครงการให้เกิดการต่อยอด และขยายผลต่อไป</p> <p>อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการให้การสนับสนุนดังกล่าว ทั้งในการให้บริการของระบบนิเวศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงและมูลค่าต่างๆ เช่น สภาพพื้นที่ สภาพสังคม จำนวนเครือข่าย และประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ฯลฯ ไม่อาจสามารถแสดงให้เห็นผลที่เป็นรูปธรรมได้ภายในระยะเวลาหลังจากได้รับงบประมาณเพียง ๑-๒ ปี</p>

(๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐

(ล้านบาท)

ประเภทงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	
	งบประมาณ	ค่าใช้จ่ายจริง	งบประมาณ	ค่าใช้จ่ายจริง
๑. เงินงบประมาณแผ่นดิน				
๑.๑ งบบุคลากร	๖.๕๐๐	๖.๕๐๐	๘.๕๐๐	๘.๕๐๐
๑.๒ งบดำเนินงาน	๐.๑๓๐	๐.๑๒๕	๐.๑๒๙	๐.๑๑๔
๑.๓ งบลงทุน	-	-	-	-
๑.๔ งบรายจ่ายอื่น*	๑๕๐.๐๐	๑๕๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
๒. เงินนอกงบประมาณ**				
๒.๑ งบบุคลากร	๕.๙๑๐	๕.๙๑๐	๖.๑๖๔	๕.๘๐๙

ประเภทงบประมาณ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙		ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	
	งบประมาณ	ค่าใช้จ่ายจริง	งบประมาณ	ค่าใช้จ่ายจริง
๒.๒ งบดำเนินงาน	๖.๑๔๖	๕.๙๙๘	๙.๓๘๘	๘.๓๙๗
๒.๓ งบลงทุน	๐.๑๙๓	๐.๑๕๐	๐.๑๒๐	๐.๑๐๔
๒.๔ งบรายจ่ายอื่น	๐.๖๐๐	๐.๕๔๓	๓.๗๐๐	๓.๕๙๐
รวม	๖.๙๓๙	๖.๖๙๑	๑๓.๒๐๘	๑๒.๐๙๑

หมายเหตุ * ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินใหม่ตงงบรายจ่ายอื่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐

** เงินนอกงบประมาณ= งบบุคลากร + งบดำเนินงาน + งบลงทุน + งบรายจ่ายอื่น (ไม่เกี่ยวกับงบดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

แบบฟอร์มที่ ๔: สรุปผลการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติการกิจของกองทุนสิ่งแวดล้อม

หน่วยงาน กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชื่อผลิตภัณฑ์ การสนับสนุนเงินอุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓(๑) - (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

<p>ความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ชาติ (ให้เลือกยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ประเมินความคุ้มค่า)</p>	<p>ระบุ</p>
<p>๑. นโยบายรัฐบาล</p> <p>พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ประกาศเมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ในนโยบายที่ ๙ (๔) “เร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิต และการบริโภคในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงาน ก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรฐานทางกฎหมายและการบังคับในกฎหมายอย่างเด็ดขาด”</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมได้ให้การสนับสนุนชุดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างบูรณาการเทศบาลเมืองศิลา จังหวัดขอนแก่น และโครงการจัดหาครุภัณฑ์ในการกำจัดขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลเมืองตราดซึ่งสามารถควบคุมขยะตั้งแต่ต้นทางได้ประสบผลสำเร็จ สามารถลดขยะต้นทางได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดรับตามแนวทาง Roadmap การจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายของรัฐบาล ดังนั้น หากในปีต่อไป รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณให้กองทุนสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น จะส่งผลให้กองทุนสิ่งแวดล้อมเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนการกำจัดขยะให้ลดน้อยลงให้มากที่สุด เพื่อให้มีปริมาณขยะตกค้าง หรือกระจายตามแหล่งต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของคนในชุมชนให้น้อยที่สุด</p>
<p>๒. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)</p> <p>สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน กล่าวคือ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ที่มีกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม อาทิ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเน้นการจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร่วมลดปัญหาโลกร้อน และปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมมีการสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นไปตามแนวทาง และกรอบทิศทางให้การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการที่ให้การสนับสนุน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงการส่งเสริมศักยภาพป่าแห่งการเรียนรู้เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม ๒. โครงการฟื้นฟูพลิกปลีงธารพืชอาศัยถิ่นเดียวในโลกที่ใกล้สูญพันธุ์ในจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา ๓. โครงการพัฒนาระบบวนการและกลไกข้อตกลงร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และการจัดการพื้นที่เกษตรในเขตป่าต้นน้ำ ตำบลปางหินฝน ๔. โครงการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น ๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนเพื่อบริหาร

<p>ความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ชาติ (ให้เลือกยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับผลผลิต ที่ประเมินความคุ้มค่า)</p>	<p>ระบุ</p>
	<p>จัดการไฟฟ้า หมอกควันอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภออม ก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย กลุ่มคนฮักอมก๋อย ๖. โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด กาญจนบุรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>
<p>๓. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายดังกล่าวกำเนิดจากประเทศ สมาชิกองค์การสหประชาชาติ ๑๙๓ ประเทศ ได้ลงมติรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ เป้าหมาย ซึ่งเป็นทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘- ๒๕๗๓ ผลผลิตของกองทุน สิ่งแวดล้อมในปี ๒๕๖๐ มีความสอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ทั้ง ๑๗ เป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่ม Planet หรือกลุ่ม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อัน ประกอบด้วย เป้าหมาย (๖) สร้างหลักประกัน ให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและการ สุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน (๑๒) สร้าง หลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการ บริโภคที่ยั่งยืน (๑๓) ดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบ (๑๔) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเล อย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ (๑๕) ปกป้อง ป่าไม้ และส่งเสริมการใช้ระบบนิเวศ บนบกอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการป่าไม้ที่ ยั่งยืน การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งการเสื่อมโทรมของดิน ป่าไม้สภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียดินหลากหลายทาง ชีวภาพ</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมมีการสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในกลุ่ม Planet หรือกลุ่มด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการที่ให้การสนับสนุน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงการส่งเสริมศักยภาพป่าแห่งการเรียนรู้เพื่อการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม ๒. โครงการฟื้นฟูพลับพลึงธารที่ชออาศัยถิ่นเดียวในโลกที่ ใกล้สูญพันธุ์ในจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา ๓. โครงการพัฒนากระบวนการและกลไกข้อตกลงร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และการจัดการพื้นที่ เกษตรในเขตป่าต้นน้ำ ตำบลปางหินฝน ๔. โครงการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อำเภอเวียงน้อย จังหวัดขอนแก่น ๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนเพื่อบริหาร จัดการไฟฟ้า หมอกควันอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภออม ก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย กลุ่มคนฮักอมก๋อย ๖. โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด กาญจนบุรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน
<p>๔. ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ เป็นทิศทางการดำเนินงานด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมมีการสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๑) ๓) และ ๔) โดยมีโครงการที่ให้การสนับสนุน ได้แก่</p>

<p>ความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ชาติ (ให้เลือกยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับผลผลิต ที่ประเมินความคุ้มค่า)</p>	<p>ระบุ</p>
<p>และยึดถือแผนและนโยบายของชาติในทุกระดับ รวมทั้งปรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศและของโลก มาเป็นกรอบการกำหนด ทิศทางการดำเนินงาน เพื่อให้การพัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของประเทศ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้เกิดการบูรณาการ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ ป่า ป่า ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำ ใต้ดินอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ รักษาและฟื้นฟูคุณภาพ สิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม ๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การป้องกัน การลดผลกระทบ และการปรับตัว เพื่อรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ ๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเพิ่มประสิทธิภาพการ จัดการองค์กร และการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๑. โครงการส่งเสริมศักยภาพป่าแห่งการเรียนรู้เพื่อการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม</p> <p>๒. โครงการฟื้นฟูพลับพลึงธารพืชอาศัยถิ่นเดียวในโลกที่ ใกล้สูญพันธุ์ในจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา</p> <p>๓. โครงการพัฒนากระบวนการและกลไกข้อตกลงร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และการจัดการพื้นที่ เกษตรในเขตป่าต้นน้ำ ตำบลปางหินฝน</p> <p>๔. โครงการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดขอนแก่น</p> <p>๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนเพื่อบริหาร จัดการไฟป่า หมอกควันอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอม ก่อย จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย กลุ่มคนฮักมกฮัก</p> <p>๖. โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด กาญจนบุรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>
<p>๕. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒</p> <p>ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการ พัฒนา” โดยกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนา ประเทศไว้ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่ง คั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการ พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี ๒๕๗๙ ที่ เป็นเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาเป็น กรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน ๕ ปี โดยที่เป้าหมายและตัวชี้วัดต้องสอดคล้องกับ กรอบเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ที่องค์การระหว่างประเทศกำหนดขึ้น</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมมีการสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ที่ มุ่งเน้นการสนับสนุนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยมีโครงการที่ให้การสนับสนุน ได้แก่</p> <p>๑. โครงการพัฒนากระบวนการและกลไกข้อตกลงร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และการจัดการพื้นที่ เกษตรในเขตป่าต้นน้ำ ตำบลปางหินฝน</p> <p>๒. โครงการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดขอนแก่น</p> <p>๓. โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัด กาญจนบุรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>

<p>ความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ชาติ (ให้เลือกยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับผลผลิต ที่ประเมินความคุ้มค่า)</p>	<p>ระบุ</p>
<p>อาทิ การพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development goals : SDGs) เป็นต้น ทั้งนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มุ่งเน้นการรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ การสร้างความมั่นคงด้านน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพ การสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ การเพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจก และขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และลดความสูญเสียในชีวิต และทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัย</p>	
<p>๖. นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ (ฉบับที่ ๒)</p> <p>สำหรับนโยบายและแผนฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ ได้นำ ๓ แนวคิด มาใช้เป็นกรอบในการกำหนดนโยบายและแผนฯ ได้แก่ ๑) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล มุ่งเน้นการวางรากฐานของสังคมให้พึ่งตนเองได้และเกิดความมั่นคง สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่สร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศอย่างมั่นคง ๒) การปรับกระบวนทัศน์ใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย มุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคง และยั่งยืน</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมมีการสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙ (ฉบับที่ ๒) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแผนทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ให้ความยั่งยืน โดยมีโครงการที่ให้การสนับสนุน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. โครงการส่งเสริมศักยภาพป่าแห่งการเรียนรู้เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม ๒. โครงการฟื้นฟูปลั๊กพลังธารพีชอาศัยถิ่นเดียวในโลกที่ใกล้สูญพันธุ์ในจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา ๓. โครงการพัฒนากระบวนการและกลไกข้อตกลงร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และการจัดการพื้นที่เกษตรในเขตป่าต้นน้ำ ตำบลปางหินฝน ๔. โครงการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อ่างเก็บกักน้ำน้อย จังหวัดขอนแก่น ๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนเพื่อบริหารจัดการไฟป่า หมอกควันอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภอ

<p>ความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ชาติ (ให้เลือกยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับผลผลิต ที่ประเมินความคุ้มค่า)</p>	<p>ระบุ</p>
	<p>อมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย กลุ่มคนฮักอมก๋อย ๖. โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชน จังหวัดกาญจนบุรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>
<p>๗. แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าว สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของ ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนภายใต้แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งผลผลิตจากกองทุน สิ่งแวดล้อมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สอด รับทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์ ของแผนจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ คือ ๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด ฟื้นฟู</p>	<p>กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุนให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการระยะต้นทาง ๗๖ โครงการ วงเงิน ๒๒๗ ล้านบาท และสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ๑ แห่ง วงเงิน ๕๐ ล้านบาท ๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน โดยกองทุนสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุนชุมชนในการดูแลป่า ชุมชน ซึ่งมีการใช้ประโยชน์ในแง่การเป็นแหล่งอาหาร อินทรีย์ปลอดภัย และ ๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้าง ศักยภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ภัยธรรมชาติ และส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ โดย กองทุนสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยขอรับการสนับสนุนจาก กองทุน ภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) และ German International Cooperation : GIZ</p>
<p>๘. ยุทธศาสตร์สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ มุ่งเน้นการกำหนดนโยบายและแผนการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ สร้างความยั่งยืนในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ประสานนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อตอบสนองต่อ ภารกิจตามแนวนโยบายในรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการ แผ่นดิน พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ชาติ และ ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ๑) สร้างความยั่งยืนของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ประเทศ ๒) พัฒนาองค์ความรู้และระบบ บริหารจัดการ ๓) เสริมสร้างภาพลักษณ์ของ องค์กร ๔) พัฒนาระบบการสร้างคุณค่า ๕)</p>	<p>การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม มีความสอดคล้อง กับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ มีเป้าหมายเพื่อให้มีการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีการดำเนินการสนับสนุนเงิน อุดหนุน และเงินกู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามมาตรา ๒๓ (๑)- (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีโครงการที่ให้การ สนับสนุน ได้แก่ ๑. โครงการส่งเสริมศักยภาพป่าแห่งการเรียนรู้เพื่อการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม ๒. โครงการฟื้นฟูพลับพลึงธารพืชหายากถิ่นเดียวในโลกที่ ใกล้สูญพันธุ์ในจังหวัดระนอง และจังหวัดพังงา ๓. โครงการพัฒนากระบวนการและกลไกข้อตกลงร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า และการจัดการพื้นที่ เกษตรในเขตป่าต้นน้ำ ตำบลปางหินฝน ๔. โครงการเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการฐานทรัพยากรดิน น้ำ ป่า อ่างแอ่งน้อย จังหวัดขอนแก่น</p>

<p>ความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ชาติ (ให้เลือกรายยุทธศาสตร์ชาติที่สอดคล้องกับผลผลิต ที่ประเมินความคุ้มค่า)</p>	<p>ระบุ</p>
<p>พัฒนาบุคลากรสู่ความเป็นเลิศ</p>	<p>๕. โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนเพื่อบริหารจัดการไฟฟ้า หมอกควันอย่างมีส่วนร่วม ในพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินการโดย กลุ่มคนฮักอมก๋อย</p> <p>๖. โครงการเสริมสร้างศักยภาพเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดกาญจนบุรีในการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน</p>

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมมลพิษ. ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษระยะ ๒๐ ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔.

คืนเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากกรมควบคุมมลพิษ. เว็บไซต์ : http://infofile.pcd.go.th/mgt/Pcd_plan60to64.pdf
กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม. แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติงาน
กองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐. คืนเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เว็บไซต์ : <http://envfund.onep.go.th/wp-content/uploads/2017/02/masterplanefund2560-2564-1-min.pdf>

กองประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ. (๒๕๕๘). *แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓*. คืนเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เว็บไซต์ : https://www.deqp.go.th/media/36631/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%A1-%E0%B8%9A%E0%B8%97_2558_2593.pdf

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน, สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๒๕๖๐).
*รายงานผลการทบทวนการดำเนินการตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ระดับชาติ โดยสมัครใจ
ของประเทศไทย*.

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน. (๒๕๖๑). *แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔*. คืนเมื่อ ๑
เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เว็บไซต์ :
https://drive.google.com/file/d/0B_5CbQmFLFuPWkN5Uzcxd21LUTA/view

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (๒๕๖๐). *ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)*. คืนเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เว็บไซต์ [file:///C:/Users/admin/Downloads/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B9%8C%20%E0%B8%97%E0%B8%AA%2020%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/%E0%B9%81%E0%B8%9C%E0%B8%99%E0%B8%A2%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B9%8C%20%E0%B8%97%E0%B8%AA%2020%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%20(1).pdf)

*ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙*. (๒๕๖๑, ๙ มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๕๔ ง. หน้า ๒๙.

ฝ่ายความหลากหลายทางชีวภาพ. *แผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙*.
คืนเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
เว็บไซต์ : <http://www.onep.go.th/wp-content/uploads/20170227-download-1c.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. (๒๕๕๗). *สรุปย่อ การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี
(พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ*. คืนเมื่อ ๑ เมษายน
๒๕๖๑, จากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. เว็บไซต์ : <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER15/DRAWER053/GENERAL/DATA0000/00000108.PDF>

สำนักงานเลขาธิการกรม. (๒๕๖๑). *แผนกลยุทธ์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะเวลา ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)*. ค้นเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เว็บไซต์ : <http://www.onep.go.th/wp-content/uploads/3.2Strategic-plan-ONEP-2560-2579.pdf>

สำนักนายกรัฐมนตรี, (๒๕๖๑). *คู่มือการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจภาครัฐ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๓)*. ค้นเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เว็บไซต์ : <http://www.nesdb.go.th/download/pdf/VFM.pdf>

สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๖๑). *ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)*. ค้นเมื่อ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑, จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เว็บไซต์ : <http://www.nesdb.go.th/download/document/Yearend/2018/DL4.pdf>

สำนักนายกรัฐมนตรี. (๒๕๖๐). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔*. ค้นเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๑, จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เว็บไซต์ : http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422

กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖๐/๑ ซอยพิบูลวัฒนา ๗ ถนนพระรามที่ ๖ แขวงพญาไท

เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

[http:// envfund.onep.go.th](http://envfund.onep.go.th)